

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 22 (2205) 1992 GEGUŽĖ-MAY 26

• LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS — LITHUANIAN WEEKLY • 2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA

• NUMERIO KAINA — \$1.00

Vyskupo pėdsakai

Lietuvių tautos gyvenime reikšmingus pėdsakus palieka ne tik tie žymieji valstybininkai, kariai, kultūriniai veikėjai, bet ir vyskupai. Nuo Valančiaus laikų jų buvo visa eilė: Karevičius, Skvireckas, Būčys, Karosas, Staugaitis, Borisevičius, Reinys, Matulionis, Steponavičius... Jų eilėn iširikiuoja ir 1992 m. balandžio 23 d. Čikagoje miręs vyskupas Vincentas Brizgys. Jis nepasiekė vyskupo ordinaro sosto ir teisine prasme liko Kauno arkivyskupo pagalbininku, nes jam teko darbuotis visai kitokiose sąlygose — rūpintis sielovada tautiečių, netekusių savo tėvynės. Pats būdamas benamis gerai suprato ir savo tautiečių benamybę bei pagal tai rikiavo savo pastangas. Tiesa, šioje srityje darbavosi ir kiti lietuviai vyskupai, bet žymiai trumpiau ir siauresniu mastu. Vyskupui V. Brizgiui teko darbuotis tuo metu, kai Vatikano potvarkiais, liečiantys tautinių grupių sielovadą išveivijoje, nebuvo palankūs. Dar nepalankesni potvarkiai buvo Amerikos ir kitų šalių vyskupų. Palankumas atsirado tikiai Jonui-Pauliui II atėjus į Vatikano vadovybę. Vyskupui V. Brizgiui teko laužti pirmuosius ledus bei rasti kelius į sielovadą visame laisvajame pasaulyje išblaškytų tautiečių.

TIE KELIAI nebuvo nei sunkūs, nei sudėtingi, kol mūsų tautiečiai gyveno pabėgėlių stovyklose Vokietijoje. Jie labai pasunkėjo, kai tie pabėgėliai tapo išeiviais ir apsigyveno įvairiuose kraštuose. Jie buvo laikomi tų kraštų gyventojais, pavaldžiais vietos vyskupams. Tada ir iškilo vyskupo V. Brizgio vaidmuo. Kad ir neturėdamas oficialaus paskyrimo, ėmė rūpintis lietuvių katalikų sielovada visos išeivijos mastu. Jis lankė savo tautiečius visame tuometiniame laisvajame pasaulyje, stiprindamas jų tikėjimą, ateities viltį, keldamas jų moralę, remdamas jų pastangas steigti savas parapijas bei misijas kur įmanoma. Tuo būdu jis tapo neoficialiu de facto savo tautiečių ganytoju, turinčiu svarų balsą jų išeiviniame gyvenime. Tai gerai matė sovietinės okupacijos vadovybė Lietuvoje ir stengėsi pakirsti jo įtaką, t.y. jį sukompromituoti, apšaukti nusikaltėliu. Anuo metu sovietinėje spaudoje buvo išpilta daug pamazgų ant jo galvos. Ir tik dabar paaiškėjo, kad tai akcijai dirigavo slaptoji KGB ranka. Ji kurstė net ir žydus, siuntė jiems neva kaltinamąją medžiagą prieš vyskupą V. Brizgį, esą jis paskelbė ganytojinį laišką, nepalankų Lietuvos žydams. Vyskupo galva pražilo, bet liko nesutepta, nes visi tie kaltinimai buvo propagandiniai. Tai buvo vyskupo kančia ir kartu jo garbė.

VELIONIS vyskupas V. Brizgys uoliai darbavosi įvairiomis kryptimis. Vienas didžiųjų jo rūpesčių buvo pagalba Lietuvai. Jis nuo pat okupacijos pradžios tvirtai tikėjo būsima Lietuvos nepriklausomybe ir, vos apsigyvenęs Čikagoje, pradėjo organizuoti fondą, skirtą Lietuvos tikinčiųjų pagalbai. Kanadoje (prie Winnipeg) pigiai nupirko žemės sklypą, kuris su laiku duotų pajamų atskuriančiai Lietuvos Katalikų Bendrijai. Kai buvo įsteigta Religinė lietuvių katalikų šalpa, vysk. V. Brizgys jai vadovavo. Pastaroji institucija drauge su informacijos centru daug pagelbėjo Lietuvai pačiu sunkiausiu jai laikui, o ir dabar tęsia savo darbą. Kai atsirado galimybė įrengti lietuvių koplyčias Šv. Petro bazilikoje Romoje ir Amerikos katalikų šventovėje Vašingtone, vysk. V. Brizgys visa savo energija telkė ne tikiai lėšas, bet ir uoliai rūpinosi jų įrengimu bei meniškų apipavidalinimu. Rūpėjo jam ir spauda, ir radijas. Dažnai rašė straipsnius aktualiais religiniais-moraliniais klausimais, kalbėjo per Vatikano radiją ir "Amerikos balsą". Tai buvo žodis hierarcho, kalbančio vardu tų, kurie anuomet buvo priversti tylėti. Dėl tokios savo veiklos Velionis turėjo daug priešių. Bet ir jo atveju galioja posakis: juo daugiau priešių, juo didesnė garbė. Pr. G.

KANADOS ĮVYKIAI

Atsisveikino su angliakasiais

Naujosios Škotijos provincijai skaudžia nelaime tapo gegužės 9 d. įvykęs dujų sprogimas Westray anglies kasyklose Plymouth. Žuvo 26 požemyje užklupti angliakasiai. Beveik pusantros savaitės trukusios gelbėjimo pastangos buvo nesėkmingos. Sprogimo nusiaubtus tuneliuose gelbėtojai surado tik šešiolikos angliakasių lavonus, bet išskirti paviršium tepavyko penkiolika. Vienas buvo paliktas pogrindyje, o kiti net nebuvo surasti. Dėl tunelių griūties gelbėtojai negalėjo pasiekti tos vietos, kur jie dirbo sprogimo metu.

Amžinam poilsiui pogrindyje liko vienuolika žuvusių angliakasių. Tai yra dar vienas skaudus smūgis šeimų nariams, neturėjantiems net jų kapo žemės paviršiuje. Gelbėjimas buvo nutrauktas, kai paaiškėjo, kad tokiam sprogime niekas nebūtų galėjęs išlikti gyvas ir susirasti saugios vietos. Sprogimas ir staigiai mirtis juos užklupo dirbančius.

Išpūdingam atsisveikinimui su žuvusiais buvo skirtos ekumeninės pamaldos gegužės 19

d. New Glasgow arenoje. Pagrindinį žodį tarė Kanados gubernatorių Ramon Hnatyshyn, pabrėždamas, kad šią tragediją jaučia visi kanadiečiai ir kad jie su liūdesiu prisimena žuvusius angliakasius kartu su čia susirinkusiais tūkstančiais atsisveikinimo dalyvių.

Solidarumą liudijo ir įsijungę žymieji politikai — Kanados ministras pirm. Brian Mulroney, opozicijos vadas Jean Chretien, Kanados NDP socialistų vadovė Audrey McLaughlin, Ontario premjeras Bob Rae, Newfoundlandijos premjeras Clyde Wells, N. Škotijos premjeras Donald Cameron, liberalų vadas Bill Gillis ir NDP vadovė Alexa McDonough. Giedoją angliakasių choras, atsisveikindamas su pogrindyje žuvusiais darbo draugais.

Westray anglies kasyklos, turėjusios 250 angliakasių, priklausė Toronto bendrovei Curragh Resources Inc. Jas ji buvo atidariusi su finansine N. Škotijos ir Kanados vyriausybės parama. Kasyklų savininkams N. Škotija garantavo \$12 (Nukelta į 9-tą psl.)

Šv. MIKALOJAUS ŠVENTOVĖ VILNIUJE. Lietuviams ji brangi ne tik sena savo architektūra, bet ir kaip Lietuvos vybės centras. Lietuviškos pamaldos čia buvo laikomos net ir lenkų okupacijos laikotarpyje, čia darbavosi žymieji Vilnijos veikėjai kunigai

Nutr. Alf. Laučkos

Prancūzų spaudos pastabos

Nevykęs Kanados vyriausybės reikalavimas Lietuvai dėl sovietinės skolos Vakarams. Kitokia JAV pažiūra • "Lithuanian Airways" vargai

Prancūzų domėjimasis Lietuvos respublika nemažėja. Tiek Kanados, tiek Prancūzijos spauda negaili vietos informaciniams straipsniams apie Lietuvos gyvenimą bei jos rūpesčius.

Otavos klaida

Montrealio laikraštis "L'Actualite" 1992. IV paskelbė savo bendradarbių Michel Arsenault ir Carole Beaulieu straipsnį "Nauja Otavos prazanga Lietuvoje". Jame rašoma apie Kanados vyriausybės oficialią notą Lietuvai, pasiųstą 1991 m. gruodžio mėnesį, kurioje reikalaujama, kad Lietuvos vyriausybė pripažintų savo dalį sovietinės skolos Vakarų valstybėms. O ta skola — 80 milijonų JAV dolerių. Jos nepripažinus Lietuva negalėsianti gauti žadėtos 10 mil. dolerių paskolos. Lietuvos užsienio reikalų ministerijos pareigūnas pasakė, jog toks Kanados vyriausybės reikalavimas prilygsta šantažui. Tasai diplomatas pareiškė: "Kanada niekad nepripažino Lietuvos sovietinės okupacijos. Kodėl tad dabar reikalaujama gražinti svetimos valstybės skolą?"

Kai laikraščio korespondentai pasiteiravo apie tai Kanados užsienio reikalų ministerijoje, gavo tokį atsakymą: "Mes tai padarėme vykdydami septynių didžiųjų pramonės kraštų nutarimą. Lietuviai atsakė esą pasirodė prisiminti savo dalį, bet nesutiko pasirašyti tokio išpareigojimo drauge su kitomis respublikomis (eks-sovietinėmis). Toks atsakymas

mus patenkino, ir nebuvo jokių kitų raštų". Esą Lietuva nuo 1992 m. kovo mėnesio galės pradėti naudotis 10 mil. dolerių paskola.

Kanados finansų ministerijoje gautas toks paaiškinimas iš paskolų skyriaus vedėjo: "Jie (lietuviai) buvo suerzinti mūsų reikalavimo pripažinti atsakomybę už dalį sovietinės skolos. Bet tai buvo padaryta su pagrindu. Ir mes gavom, ko norėjom. Aš manau, kad jie tebelieko mus draugais. Juk mes buvome pirmieji davę jiems paskolą. Formalumai, žinoma, yra ilgi. Jie turbūt skundžiasi, norėdami pagreitinti reikalą."

Vašingtono pažiūra

Minėti laikraščio korespondentai kreipėsi į Vašingtoną su tuo pačiu klausimu ir gavo šį atsakymą: "Otava klaidingai įvertino padėtį. Tai nebuvo dabartinio momento nuostata". Pasak JAV valstybės departamento, minėtų septynių didžiųjų valstybių nutarimas liečia tikiai nuo Ekssovietijos naujai atsiskyrusias respublikas, bet ne Baltijos valstybes. Esą Vašingtonas tikisi, kad su pastarosiomis bus pasiektas atskiras nuosaukus susitarimas dėl sovietinės skolos. Minėtasis septynių didžiųjų "miglotas" nutarimas anaiptol nesako, kad baltiečiai esą skolingi Sov. Sąjungai. Kitokių atvejų tai prieštarautų Amerikos politikai, nepripažinusiai Baltijos valstybių aneksijos.

Pasak minėtų korespondentų, nevykusį raštą Lietuvai

dėl sovietinės skolos parašė tikiai Kanada ir Britanija.

Montrealio universiteto ekonomikos profesorius F. Vailancourt mano, kad Kanados vyriausybė pasirinko tokią poziciją, kad nesudarytų precedentą tam atvejui, jeigu atsiskirtų Kvebekas. McGill un-to profesorius R. Brenner, ką tik grįžęs iš buvusios Sov. Sąjungos, pareiškė, kad Kanados vyriausybės raštas neturi politinės reikšmės ir tesąs nevykęs žingsnis. Nesą žinių apie kitas septyniukės valstybes — galbūt jos nieko nerašiusios ir savo nusistatymą pareiškusių žodžiu.

Ryšium su minėtu Kanados vyriausybės raštu Lietuvai korespondentai primena taip pat nevykusį užsienio reikalų ministerės Barbaros McDougall mostą pripažinti perverstinę Kremliaus vyriausybės-juntą 1991 m. rugpjūčio mėnesį.

"L'Actualite" straipsnis baigiamas V. Landsbergio pareiškimu: "Mes buvome neteisėtai okupuoti Sov. Sąjungos, bet pripažinsime skolas, kuriomis pasinaudojo Lietuva".

"Lithuanian Airlines"

Prancūzų laikraštis "Libération" Paryžiuje balandyje išspausdino ilgą reportažą savo korespondento Matthias Lufkens apie Baltijos valstybių aviaciją. Esą jos paveldėjo iš sovietinio "Aerofloto" po keliolika lėktuvų, kurių dauguma senstelėjo ir tebeskraidė su sovietiniais ženklais. Pvz. Estija gavusi 16 lėktuvų, (Nukelta į 2-rą psl.)

Referendumas Lietuvoje

Lietuvos aukščiausiosios tarybos informacijos ir viešųjų reikalų tyrimo centro pranešimu, faksuotu gegužės 24 d., referendume dėl Lietuvos respublikos prezidento institucijos įsteigimo nesurinkta įstatymu nustatytos balsų daugumos, nes iš turinčių teisę balsuoti tebensavo 40%. Pagal taisykles turėjo būti daugiau kaip 50%. Nors paskelbti duomenys nėra galutiniai, bet Vilniaus radijas paskelbė, kad "referendumas įvykęs ir teisėtasis, bet iniciatorių tikslas nepasiektas — įstatymas nepriimtas".

V. Landsbergio nuomonė

Spaudos konferencijoje V. Landsbergis gegužės 24 d. referendumo rezultatus pavadino politiniais rezultatais, kurie didelės įtakos Lietuvoje nepadarysią — pranešė Vilniaus radijas. Esą ryškėja rinkimai į parlamentą arba seimą šį rudį, ir prezidento rinkimai busią kartu. Svarbiausia problema esanti vyriausybės reikalai. Jie busią išspręsti šią savaitę, ir nežinia dar kiek referendumo rezultatai juos palies. V. Landsbergis tarp kitko pastebėjęs, kad referendumo rezultatai kelia nerimą dėl birželio 14 d.

Reikia stiprios valdžios

Reuterio agentūros pranešimu, AT pirmininkas V. Landsbergis gegužės 19 d. Stockholme pareiškė, kad naujai nepriklausomai Lietuvos valstybei yra reikalingos stiprios prezidentinės galios išvengti krašte politinio chaoso. Prezidentas galėtų pakeisti vyriausybę ar paskelbti naujus parlamento rinkimus. Lietuvos prezidento galios būtų panašios į Prancūzijos prezidento galias.

V. Landsbergis gegužės 18 d. iš Švedijos karaliaus priėmė Lietuvos kultūrai plėtoti Karališkosios muzikos akademijos 1 mil. švedų kronų premiją.

Laukia kitos vyriausybės?

Vilniaus Nepriklausomybės aikštėje gegužės 17 d., Vilniaus radijo skelbimu, įvyko Sąjūdžio rengtas mitingas. Organizatorių žiniomis, dalyvavo 30,000-35,000 žmonių, kiti šaltiniai nurodė 10,000. Klaipėdoje tokiam mitinge dalyvavo 500 žmonių, Šiauliuose — 8,000. Vilniaus mitinge kalbėjo V. Landsbergis, pažymėdamas, kad yra žinių, jog Lietuvai iš Rytų gresia naujos ekonominės sankcijos. Pagriežtėjo rusų kariuomenės veiksmams ir yra norima sudaryti Lietuvoje naują socialistinę vyriausybę. Vienas Rusijos kariškių Lietuvos derybų delegacijai pasakė: "Ko jūs reikalaujate, kad mes išeitume? Tuoj bus nauja kita vyriausybė, ir mus pavies atgal... Tai kam svaisčiojimas?"

Pražūtinga grėsmė

Vilniaus radijo skelbimu, Rusijos kareiviai sustiprintai saugo Kazlų Rūdos orauostį, o taip pat ir kitą orauostį netoli Jonavos. Lietuvos krašto apsaugos pareigūnai tikrina iš tų orauosčių išvažiuojančias kariškas mašinas. Neleidžiama išvažiuoti naujai pašauktiems rusų kareiviams. Lietuvos apsaugos pareigūnai taipogi stebi į kraštą atvažiuojančius traukinius. Jei juose vežami Rusijos armijos naujokai, su sargyba palydimi atgal už Lietuvos sienos.

Lietuvos krašto apsaugos ministras A. Butkevičius pareiškė, kad Rusija niekad neatsisakė pretenzijų kontroliuoti Baltijos valstybių teritorijos. Dienraščiui "Lietuvos rytas" jis teigė, jog vadovai anksčiau buvo priversti sušvelninti savo pozicijas Baltijos valstybių atžvilgiu, bet dabar vėl ima griežtinti. Pačioje Rusijoje didėja nacionalistinis nusiteikimas. Rusija esanti neaiškos ateities šalis. Ji gali sukelti pakankamai didelę grėsmę Europai. Rusų kariuomenė Baltijos valstybėse sudarytų pražūtingą grėsmę.

Sustabdė kareivius

Gegužės 15 d. naktį Lietuvos krašto pareigūnai sustabdė Rusijos karinių dalinių automašinų koloną, kurios dalis neturėjo judėjimui būtinų leidimų. Kariškių judėjimas leidžiamas, tik gavus apskričių komendantų išduotus leidimus. Rusų kareiviai pravažiavo du Lietuvos apsaugos postus, buvo sulaukyti važiuojant pro trečiąjį, persaunant dviejų mašinų ratus. Patikrinus paaiškėjo, kad trys mašinos, gabenusios skystą kurą, neturėjo leidimų važiuoti Lietuvos keliais.

Krašto apsaugos ministras A. Butkevičius paskelbė per televiziją, kad Rusijos kariuomenę ketinama papildyti pašaukiant 15,000-20,000 naujokų. Ministras pabrėžė, kad sudaryta veiksminga kontrolės sistema, sieianti neįleisti naujų dalinių į Lietuvą.

Parūpins patalpas

Šveicarijos vyriausybės pareiškimu, Latvijos diplomatinė misija prie Jungtinių Tautų organizacijos žinybų Ženevoje bus parūpintos nemokamai patalpos. Toks sprendimas padarytas išimties keliu, nes Šveicarijos vyriausybė jaučiasi moraliskai įpareigota Latvijos atžvilgiu. Prieš Antriją pasaulinį karą jose buvo įsikūrusi Latvijos diplomatinė misija prie Tautų Sąjungos. Pokario metais patalpos buvo perduotos Sov. Sąjungos misijos naudojimui. O dabar tebėra Rusijos diplomatinė misija. (Nukelta į 3-čią psl.)

Šiame numeryje:

Vyskupo pėdsakai

Velionis vysk. V. Brizgys darbavosi įvairiomis kryptimis

Prancūzų spaudos pastabos

Nevykęs Kanados vyriausybės reikalavimas

Jaunimo Mišios Lietuvos ambasadoje

"TŽ" bendradarbio pranešimas iš Vašingtono

Stiprėja Lietuvos kariuomenė

Iš pokalbio su krašto apsaugos ministru A. Butkevičiumi

Pietuose šiltesni ir žmonės

Aplankius gausnesnius lietuvių telkinius Pietų Amerikoje

Jasumų ekologija

Dr. Vytauto Meškos sveikatos patarimai

Atsisveikinom negrįžtamai...

Klivlande palaidoti du žymūs lietuvių veikėjai

Ko lakštingalos verkia prie Merkio

Džiukijos laisvės kovotojai

"Rudenio vynas"

Naujoji Vlado Šlaito poezijos knyga

Pavasarinis "I laisvę"

Lietuvių fronto bičiulių leidinys

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario L5C 1T3, Canada.
Tel. (416) 275-4672. FAX (416) 275-1336.

Canada Post Canadian Publications Mail Sales Product Agreement nr.1001760
LEIDĖJAS: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija "Žiburiai"
REDAGUOJA: kun. dr. Pr. Gaida, Vyt. Kastytis, J. Andrulis, Vyt. Balčiūnas, Č. Senkevicius. Metinė prenumerata – \$35, pusmetinė – \$20, mėnė – \$40, garbės – \$50 (Amerikoj – JAV dol.) oro paštu – \$110. Pavieniai nr. – 1 doleris. Adresų keitimo reikalu kreiptis į "TŽ" administraciją. Skelbimai ruošiamam nr. priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Bendradarbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.
Tėviškos žiburiai (The Lights of Homeland, USPS 740-550) is published weekly, except 1st & 2nd week in August and 4th week in December by Lithuanian Canadian R.C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc., 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3. Phone: (416) 275-4672. U.S. office of publication, Lewiston, NY 14092. Subscriptions: regular \$35.00, supporter \$40.00, honorary \$50.00 per year. Second Class Postage paid at Lewiston, NY. US POSTMASTER: send address changes to: "Tėviškos žiburiai", P. O. Box 1195 Lewiston, NY 14092. CANADA POST: send address changes to 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario L5C 1T3. Printed in Canada.

Žinios iš Romos

"Lietuvai trokštu gerovės"

Pareiškę nuncijus Lietuvai Romoje • Du nauji ambasadoriai •
Laiškai iš Lietuvos Vatikano radijui

Apaštalinis nuncijus Lietuvoje arkivyskupas Mullor Garcia, tarnybiniais reikalais trumpam atvykęs į Romą, gegužės 3, sekmadienį, aplankė Šv. Kazimiero lietuvių kolegiją, kur, dalyvaudamas susidariusia proga nors trumpai pabuvoti su lietuviu, su jais pasidalyti keliomis mintimis. "Kokia puiki ir reali krikščioniško bendradarbiavimo ir vieni kitiems ramybės palinkėjimo išraiška — aš mokausi jūsų kalbos, o jūs dalyvaudate Mišiose, aukojamose mano gimtąja kalba" — pradėjo savo žodį popiežiaus nuncijus Lietuvai. Jo pamokslas išryškėjo viena pagrindinė mintis — būsimo kunigo geros ir naujo pobūdžio formacijos svarba. Svarbu, kad kunigas suprastų esąs Dievo žmogus, o ne vien tarnautojas, atliekantis šventus veiksmus. Kaip tik dėl to labai svarbi teisinga būsimo kunigo formacija. Aišku, reikia įsigyti ir gerą žinių bagažą, bet pirmoje vietoje — gera formacija. Jaunuolis privalo būti gerai suformuotas ir informuotas. Romoje studijuojančių lietuvių seminarių skaičius turėtų būti padidintas bent iki 50. Tai įgalintų greitesnį Lietuvos Bažnyčios dvasinį atgimimą ir sustiprėjimą Vatikano santarybos nutarimų dvasioje, taip pat padėtų geriau atlikti masinę katekizaciją, kuri dabartinėmis sąlygomis Lietuvai būtina.

Pamoksle nuncijus išvedė gražią paralelę tarp apaštalo Petro, kurį Kristus iš paprastų žvejų padarė žmonių žveju, ir popiežiaus, kuris, kalbėdamas apie būsimą kelią į Lietuvą, pasakė: "... vyksiu į Baltijos jūrą žvejoti..." Nuncijus apgailestavo, kad dabar yra priverstas dirbti apvertkinomis buitinėmis sąlygomis, bet išreiškė viltį, kad nunciatūros pastato Vilniuje klausimas greitai išsispres.

Pamokslą nuncijus baigė šiais jautriais ir įsidėtiniais žodžiais: jei mane klausiate, ko aš labiausiai pasigendu Lietuvoje, atsakau — Lietuvos gerovės! Sunku dabar žmonėms, bet prisiminkime nuostabią reiškinį: piramidės rastos augalų sėklos, išgulėjusios ten keletą tūkstantmečių, pasėtos į žemę sudygo! Aš manau, kad ir Lietuvos laukia daug žadančių ateitis.

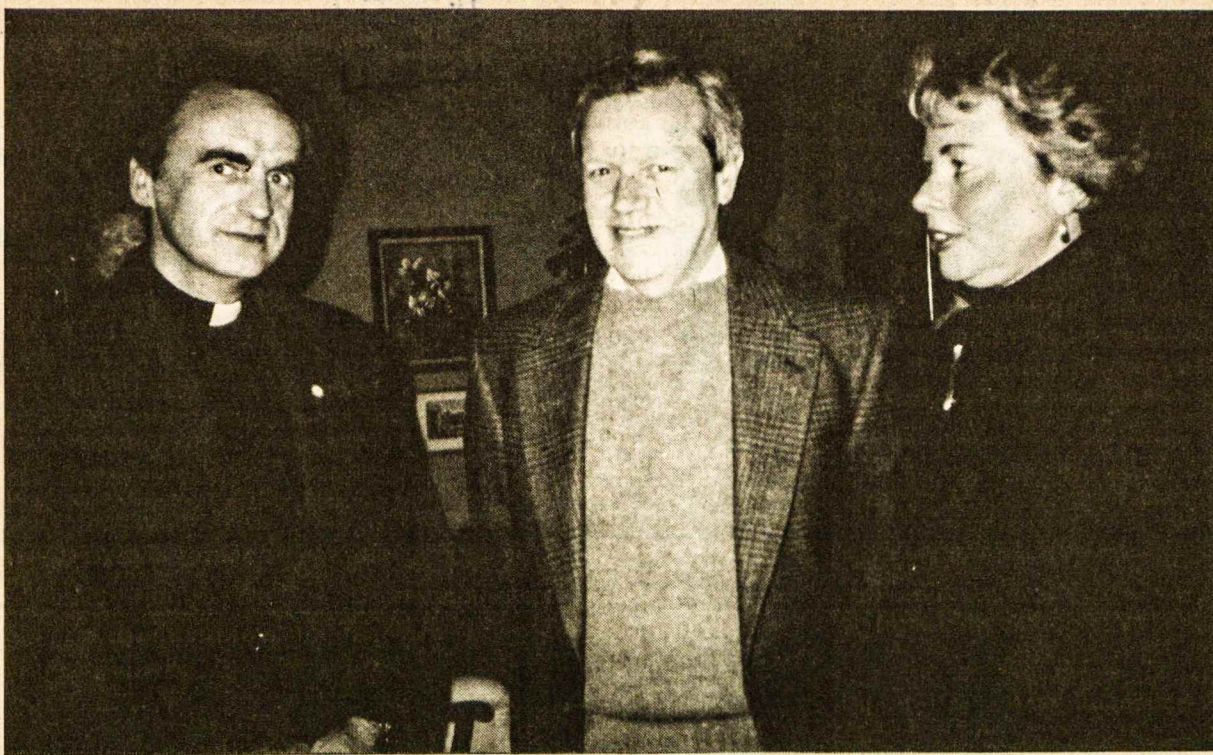
Apaštalinio nuncijaus arkivyskupo Mullor Garcia apsilankymas Šv. Kazimiero lietuvių kolegijoje Romoje sutapo su viena suaktimi: prieš 44-rius metus gegužės pirmąją Apaštalo Sostas oficialiai pripažino šią lietuvių kolegiją (Darius Amilevičius).

Ambasadoriai

Lietuvos aukščiausiosios tarybos prezidentams paskyrė du naujus Lietuvos ambasadorius — prie Apaštalo Sosto ir prie Jungtinių Tautų žemės ūkio ir maisto organizacijos Romoje. Lietuvos ambasadorium prie Apaštalo Sosto paskirtas Kazimieras Lozoraitis, ambasadorium prie Jungtinių Tautų — žemės ūkio ir maisto organizacijos FAO Algirdas Žemaitis. Abu naujieji Lietuvos diplomatai jau daug metų gyvena ir dirba Romoje. Kazys Lozoraitis yra ilgametis Lietuvos atstovybės prie Apaštalo Sosto pareigūnas, Italijos lietuvių

bendruomenės vicepirminioje arkivyskupas Mullor Garcia, tarnybiniais reikalais trumpam atvykęs į Romą, gegužės 3, sekmadienį, aplankė Šv. Kazimiero lietuvių kolegiją, kur, dalyvaudamas susidariusia proga nors trumpai pabuvoti su lietuviu, su jais pasidalyti keliomis mintimis. "Kokia puiki ir reali krikščioniško bendradarbiavimo ir vieni kitiems ramybės palinkėjimo išraiška — aš mokausi jūsų kalbos, o jūs dalyvaudate Mišiose, aukojamose mano gimtąja kalba" — pradėjo savo žodį popiežiaus nuncijus Lietuvai. Jo pamokslas išryškėjo viena pagrindinė mintis — būsimo kunigo geros ir naujo pobūdžio formacijos svarba. Svarbu, kad kunigas suprastų esąs Dievo žmogus, o ne vien tarnautojas, atliekantis šventus veiksmus. Kaip tik dėl to labai svarbi teisinga būsimo kunigo formacija. Aišku, reikia įsigyti ir gerą žinių bagažą, bet pirmoje vietoje — gera formacija. Jaunuolis privalo būti gerai suformuotas ir informuotas. Romoje studijuojančių lietuvių seminarių skaičius turėtų būti padidintas bent iki 50. Tai įgalintų greitesnį Lietuvos Bažnyčios dvasinį atgimimą ir sustiprėjimą Vatikano santarybos nutarimų dvasioje, taip pat padėtų geriau atlikti masinę katekizaciją, kuri dabartinėmis sąlygomis Lietuvai būtina.

• Nebūtų lietuviškos spaudos be visuomenės paramos.

Kun. KASTYTIS RAMANAUSKAS, MIC, iš Lietuvos, trejetą metų studijavęs Vašingtono katalikų universitete ir rūpinęsis vietos bei apylinkės lietuvių sielovada, grįžo Lietuvon. Nuotraukoje jis su JAV ambasadoriumi Lietuvai D. JOHNSON'U ir jo žmona.

PRANEŠIMAS IŠ VAŠINGTONO

Jaunimo Mišios Lietuvos ambasadoje

Po politinio seminaro — pamaldos istorinėje Lietuvoje žemėje • Jas laikė kunigas iš Lietuvos — buvęs inžinierius

VL. RAMOJUS

Gegužės 1-3 d.d. JAV sostinėje vyko lietuvių jaunimo sąjungos Vašingtono skyriaus rengtas Šeštasis politinis seminaras, sutraukęs 140 užsiregistravusių dalyvių iš įvairių Amerikos ir Kanados miestų. Trijų dienų seminare kalbėjo Lietuvos ambasadoriaus Vašingtone padėjėjas Viktoras Nakas, advokatas Povilas Žumbakis, Lietuvos ambasadoje prie Jungtinių Tautų dirbantis Darius Sužiedėlis, PLJS pirmininkas Paulius Mickus, JAV kongreso bei Baltųjų rūmų pareigūnai ir kiti. Kaip "TŽ" bendradarbiui pareiškė PLJS pirm. P. Mickus, vienas svarbiausių nutarimų buvo raginti savo kongresmanus, o Kanadoje parlamentu narius, kad jie spausėtų Maskvą kuo greičiau išvesti rusų kariuomenę iš Lietuvos.

Naujoviškas jaunimo ruošiamų politinių seminarių bruožas — tai jų užbaigimo proga Mišios Lietuvos ambasadoje. Ši tradicija buvo pradėta 1988 m. vasario 7 d., kai Jaunimo sąjungos paprašytas Vašingtono lietuvių kapelionas dominikonas kun. dr. T. Žiūraitis, Lietuvos atstovai Vašingtone St. Lozoraičiai mielai leidus, tuometinėje Lietuvos pasiuntinybėje pirmą kartą istorijoje atlaikė Mišias. Susirinkus maždaug 70-čiai jaunimo atstovų, dalyvaujant St. Lozoraičiui bei jo žmonai Danielei ir iš Romos atvykusiam Kazui Lozoraičiui, dabartiniam Lietuvos atstovui prieš Šv. Sosto, kun. T. Žiūraitis, prieš pradėdamas Mišias, taip kalbėjo: "Mišias aukojau už pasiuntinybę, už mūsų mielą jaunimą, už Skuodį... Pradedame istorines pamaldas nepriklausomos Lietuvos kampelyje už pavergtus Lietuvos ribų. Kaip žinote, pasiuntinybė yra mūsų nepriklausoma Lietuva, nors per ją neteka Nemunas nei Dubysa, bet joje teka mūsų teisė ir teisingumas..."

Tie žodžiai buvo tarti tuo metu, kai pavergta Lietuva artėjo į savo prisikėlimą. Ir Mišios pasiuntinybėje, o nuo 1991 m. vasaros jau ambasadoje, buvo laikomos kiekvieną pavasarį baigiant politinius seminarus. Bet 1990 m. per Velykas kun. dr. T. Žiūraitis mirus, jas jau laikydavo iš Lietuvos ką tik atkariavęs naujasis Vašingtono lietuvių kapelionas kun. Kastytis Ramanauskas, MIC. Tačiau gegužės 3 d. ir jis, bent tuo tarpu,

dojamės jūsų įrengta telefonų sistema".

Savo kalbą po Mišių Lietuvos ambasadoje įvykusių vaišių metu V. Nakas baigė dažnai ambasadoriaus Lozoraičio į ambasadą atsilankančiam lietuvių ir kitų tautų jaunimui tariamais žodžiais: "Neparaskite vilties ir nepasiduokite!"

Kunigas — sovietinės armijos karininkas

Šalia kitų šio V. Nako žodžio klausėsi ir kun. K. Ramanauskas. Jį ir paprašiau papasakoti svarbiausius savo biografinius metmenis. Gimė prieš 46 metus šiaurės Lietuvoje prie Žagarės. Politechnikos institute studijavo inžinieriją. 1971 m. jį baigęs, dirbo inžinieriaus darbu. Institute buvo karinė katedra. Tad baigęs savo sovietinės armijos karininko laipsnį ir porą mėnesių praleido apmokyme. Privaciu būdu baigęs teologijos mokslus, prieš trejus su puse metų gavo kunigystės šventimus. 1989 m. gegužės 1 d. atvyko į JAV ir apsisistojęs lietuvių marijonų namuose Čikagoje, kur talkino sielovadą, 1990 m. mirus dominikonui kun. dr. T. Žiūraičiui, atvažiavo Vašingtonan aptarnauti vietos lietuvių ir pasimokyti čia esančiame Katalikų universitete. Praėjusią vasarą mirus Baltimorės lietuvių Šv. Alfonso parapijos klebonui kun. A. Dranginiui, prisidėjo ir papildomas darbas — sekmadieniais Baltimorėje laikyti lietuviškas pamaldas ir aptarnauti vietos lietuvius. Tas pareigas kun. K. Ramanauskas labai stropiai atliko ir dėl savo kuklumo bei draugiškumo žmonių, o ypač jaunimo, buvo mylimas ir gerbiamas.

Kai paklausiau, ar tikisi sugrįžti, taip atsakė: "Gavau tokią primygintą kvietimą atvažiuoti į Lietuvą. Kvietimas kategoriškas, bet vis tikla kvietimas. Tad aš tikrai turiu vilties sugrįžti ir noriu sugrįžti čia toliau studijuoti bei kartu būti naudingi ir jaunimui, ir lietuvių katalikų misijai Vašingtone bei Baltimorėje, ir visiems lietuviams, kur tik reikės".

Išleidžiant kun. Kastytį Ramanauską, MIC, tenka priminti, kad jis tuojau po 1991 m. sausio 13 dienos kruvinojo sekmadienio Vilniuje sekantį sekmadienį už žuvusių, gausiai lietuviams susirinkus, aukojė Mišias Amerikos katalikų šventovėje Vašingtone lietuvių įrengtoje Šiluvos koplyčioje, o, metinėms atėjus, ir Lietuvos ambasadoje, kur po Mišių, vėl gausiai Vašingtono bei Baltimorės lietuviams susirinkus, pašventino prie ambasados sodelyje pastatytus lietuvišką kryžių ir koplytstulpį.

Dr. Gina J. Gincauskaitė optometristė

1551 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A5
(prie Lietuvių namų)
Priima pacientus pagal susitarimą
Telefonas 532-7115
Susitarus priima pacientus ir vakarais

A+ JONUI GUDELIUI

mirus,

reiškiame gilią užuojautą žmonai, vaikams ir giminėms —

J. P. Pakalkai
E. J. Gudai

A. V. Dauneckai
I. J. Birštonai

A+ JONUI GUDELIUI

atsiskyrus su šiuo pasauliu,

žmoną MARYTĘ, sūnų RIMĄ, dukrą DANUTĘ su šeima bei kitus artimuosius nuoširdžiai užjaučiame —

Kl. ir O. Dalindos
J. Paršeliūnas

V. Urbonas
O. K. Kudirkai

V. J. Arštikaiciai

Dvejų metų mirties sukaktis.

Sueina dveji metai, kai netekome mylimo vyro, tėvo ir senelio

a.a. MIRO CHAINAUSKO.

Prisiminkite velionį maldoje. Už jo vėlę bus atnašaujamos Mišios 1992 m. birželio 6 d., 10 val. ryto Šiluvos Marijos šventovėje Londone.

Liūdesy likę — žmona Danutė,
vaikai — Marijus ir Silvija,
Marti Kristina, žentas John
bei vaikaičiai

Prancūzų spaudos pastabos

(Atkelta iš 1-mo psl.)

kurių 12 tebėra registruoti Maskvoje ir tebeturi sovietinius ženklus. Labai trūksta benzino, ypač Latvijoje.

Geresnėje būklėje esanti Lietuvos aviacija. Jos "Lithuanian Airlines" yra įsigijusi keleivinį lėktuvą "Boeing 737-200" iš Airijos bendrovės dešimties metų senumo ir, gavusi tarptautinės aviacijos sąjungos leidimą, 1991 m. gruodžio 21 d. pradėjo skrydžius į vakarus. Kol kas juos vairuoja vengrų pilotai, o 12 lietuvių pilotų mokosi Airijos orauostyje Shannon. Lietuviškus ženklus turi tikai "Boeing" ir "Anuška" (sovietinis AN-24). Kiti teskraiduoja su sovietiniais ženklais, nes perdažymas kainuoja 35.000 dolerių.

Įvairios klytys

"Lithuanian Airlines" turi daug sunkumų, ypač su bilietų pardavinėjimu. Kai ji pradėjo skrydžius į vakarus, Maskva išjungė bilietų rezervacijų centrą kompiuterį. "Aeroflot'o" skyriai užsienioose atsisako perdavinti bilietus į Lietuvą. Dabar juos pardavinėja lėktuvų bendrovės — SAS, "Austrian Airlines", "Swiss Air" ir "American Airlines". Vilniaus orauostyje dar ir dabar pardavinėjami bilietai "Lithuanian Airlines" skrydžiams yra daniški —

"Sterling Airways" bendrovės, nes lietuviškieji dar nėra atspausdinti. Bilietų pardavėjas apmokėjo anglas Bruce Cameron, "British Airways" atstovas. Jisai sako: "Pardavėjos turi išmokyti tarptautinę aviacijos kalbą".

Dėl benzino stokos 30% skrydžių Ekssovietijon iš Lietuvos sumažinta, o iš Latvijos — beveik 100%. "Lithuanian Airlines" bendrovė, turinti 1600 tarnautojų, ketina atleisti jų 400 artimiausiu laiku. Tarnautojų eilėse yra 80% rusų, kurie priešinosi Lietuvos nepriklausomybei.

Rytai ir Vakarai

Ateityje "LA" numato dar daugiau sumažinti skrydžius į Ekssovietiją. "Dabar mes aptarnaujame 43 miestus Rytuose, bet tie skrydžiai atneša tikrai rublius" — pareiškė Alvydas Strička, rezervacijų skyriaus vedėjas. "LA" bando įsitvirtinti Vakaruose. Ji jau aptarnauja Berlyną, Varšuvą, Kopenhagą ir Frankfurtą. Dabar tariasi su Londonu, kad galėtų iš ten paimti keleivius iš Š. Amerikos, skrendančius per Kopenhagą ir Vilnių į Lgovą. Bet kol kas trys savitainiai skrydžiai iš Kopenhagos būna apytušti, nes keleiviai daugiau naudojasi SAS skrydžiais. G.

Lietuvos aviacijos pilotas prie lėktuvo dar su rusiškais ženklais, nes perdažymas vieno lėktuvo kainuoja 35.000 dolerių

REMKIME KANADOS LIETUVIŲ FONDĄ!

Iki šiol šis fondas išleido per 700.000 dolerių lietuviškai kultūrai, menui, švietimui paremti. Pagrindinis fondo kapitalas yra neliečiamas, tikta palūkanos skiriamos lietuviškai veiklai įvairiose srityse.

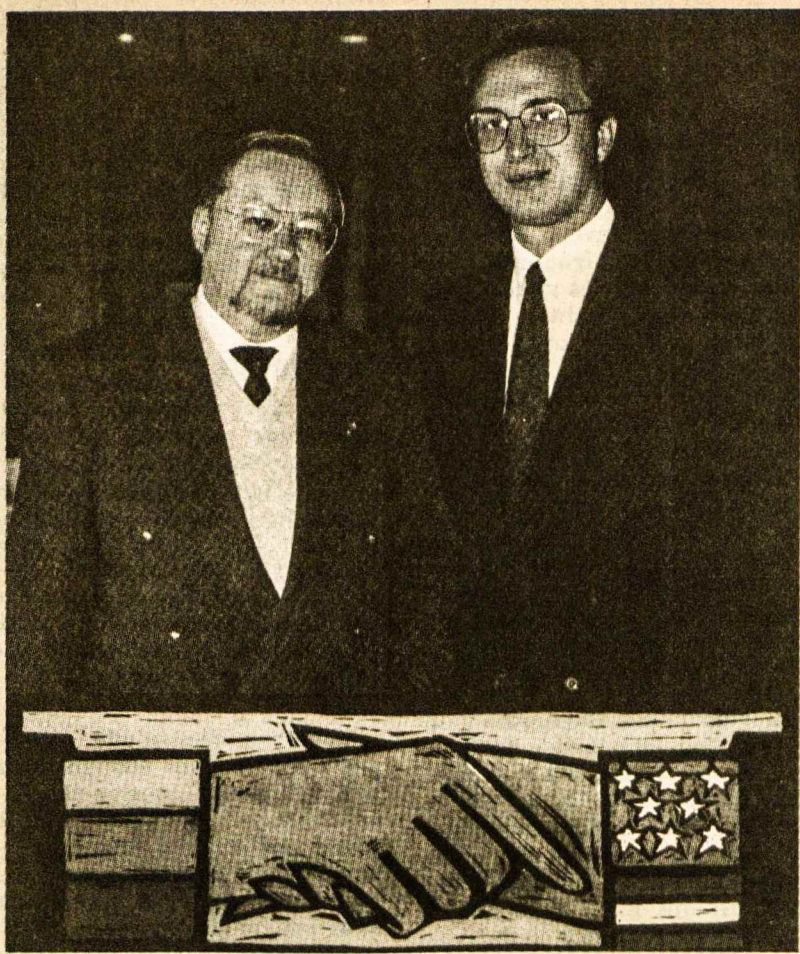
Sudarydami testamentus, bent dalį turto palikime Kanados lietuvių fondui (Lithuanian-Canadian Foundation).

Tapkime šio fondo nariais ir aukokime jam! Visos aukos atleidžiamos nuo valstybinių pajamų mokesčių.

Testamentines ir kitas aukas siųsti:

Lithuanian-Canadian Foundation, 1573 Bloor St. W.,
Toronto, Ont. M6P 1A6.

FONDO TIKSLAS — LIETUVYBĖS IŠLAIKYMAS

JAV telefonų bendrovės ACC pirmininkas ARŪNAS ČESONIS (dešinėje) su Lietuvos aukščiausiosios tarybos pirmininku VYTAUTU LANDSBERGIU. ACC bendrovė skiria 3% Lietuvai nuo pajamų už telefoninius pasikabėjimus su asmenimis Lietuvoje

Apie Lietuvą portugališkai

KUN. VINCENTAS PUPINIS, SJ

Portugalijos jėzuitų žurnalas "Broteria" 1992 m. balandžio nr. išspausdino kun. Pauliaus Rabikausko, SJ, straipsnį "Katalikiškoji Lietuva — praeitis ir dabartis". Šis Portugalijoje ir Brazilijoje kunigų bei pasauliečių katalikų intelektualų plačiai skaitomas žurnalas, norėdamas pateikti savo skaitytojams rimtų ir tikslų žinių apie tikinčiųjų būklę Lietuvoje, kreipėsi į jėzuitų kunigą Paulių Rabikauską: jis yra garsiojo Grigaliaus universiteto Romoje profesorius, buvęs Bažnyčios istorijos fakulteto dekanas, Romos archyvuose surinkęs daug istorinės medžiagos apie Katalikų Bažnyčią Lietuvoje.

30-ties puslapių straipsnyje prof. P. Rabikauskas pirmiausia prisimena karaliaus Mindaugo laikus ir pirmuosius Lietuvos žingsnius krikščioniškos Europos link, oficialų Lietuvos krikštą 1387 m., sunkų krikščionybės kelią XV ir XVI š., kai trūko lietuviškai kalbančių kunigų ir reikėjo kovoti su besiskverbiančia iš Vakarų Liutero reforma. XVII ir XVIII š. prof. P. Rabikauskas vadina "greito ir plataus religinio atgimimo laikotarpiu". Vyskupų Valerijono Protasevičiaus, Jurgio Radvilos ir Melchioro Giedraičio pradėtą religinį atsinaujinimą energingai tęsė Lietuvoje įsikūrę jėzuitai, įsteigę universitetą Vilniuje ir nemažai mokyklų-kolegių, kuriose buvo auklėjama Lietuvos inteligentijs.

XIX šimtmetis: Lietuva po caro jungu. Bažnyčia buvo labai suvaržyta, vienuolijos panaikintos, uždraustas lietuviškas raidynas. Tačiau priespauda pagimdė ir dvasios galiūnus, tokius kaip vyskupas Valančius, knygnešiai ir lietuvių veikėjai, kurie, pasinaudodami karo aplinkybėmis, 1918 m. paskelbė Lietuvos nepriklausomybę.

Apžvelgdamas XX šimtmetį, straipsnio autorius nurodo, kad per 22-jus nepriklausomybės metus Lietuvoje buvo labai daug pasiekta: sutvarkytos vyskupijos, atnaujintos vienuolijos, steigiamos katalikiškos mokyklos, leidžiami laikraščiai ir žurnalai, užsienio universitetuose ruošiamą naują katalikiškos pasaulėžiūros visuomenės veikėjų karta.

Tikinčiųjų Lietuvoje nepalaužė nė 50 metų sovietų priespauda, kalėjimai bei tremimai. Nepalūžo tremtyje vyskupai — Julijonas Steponavičius ir Vincentas Sladkevičius. Pasirodė "Lietuvos Katalikų Bažnyčios kronika", įsisteigė Tikinčiųjų teisėms ginti katali-

Stiprėja Lietuvos kariuomenė

Iš pokalbio su Lietuvos krašto apsaugos ministru Audriu Butkevičiumi per Vatikano radiją

— Prieš vykdamas į Romą dalyvavote dviejuose svarbiuose tarptautiniuose susitikimuose saugumo ir gynybos Europoje klausimais. Ką galėtumėt papasakoti apie šiuos susitikimus, ar juose buvo iškeltas ir svarstytas saugumo klausimas Baltijos srityje?

— Tai buvo tikrai aukščiausio lygio susitikimai — visų pirma V. Europos unijos organizuotas susitikimas, kuriame buvo sprendžiami Rytų ir Vidurio Europos valstybių klausimai. Ir man teko padaryti pranešimą, kuriame iškėliau mūsų problemą. Visų pirma ėjo kalba apie greitą sovietų kariuomenės išvedimą.

Antras susitikimas įvyko Briuselyje. Tai buvo unikalus susitikimas, kuriame dalyvavo visų NATO šalių gynybos ministrai, R. ir V. Europos valstybių gynybos ministrai ir kai kurie gynybos vadovai iš buvusios Sovietų Sąjungos teritorijos. Buvo priimtas tikrai geras bendras pareiškimas, bendra rezoliucija, kuri išvardino mūsų bendradarbiavimo galimybes ateityje. Daugelyje pokalbių ir pranešimų, kuriuos teko daryti, kalbėjau apie Lietuvos problemas. Taigi mes labai rimtai dirbam su savo kolegų gynybos ministrais, bandydami išsiaiškinti, kokios yra šiandieninės pagrindinės grės-

straipsnio pabaigoje prof. P. Rabikauskas pateikia gausią bibliografiją įvairiomis kalbomis apie krikščionybę Lietuvoje. Nemažai apie Lietuvą buvo parašyta anglų, prancūzų, italų ir vokiečių kalbomis. Literatūros portugalų kalba nėra daug. Brazilijoje gyvenantys lietuviai, tiesa, gana dažnai rašė vietos spaudoje, tačiau paprastai ten buvo paliečiami tik paskutinių dienų įvykiai. Kun. prof. P. Rabikausko išsamioji studija, trumpai apžvelgianti visą Lietuvos krikščionybės istoriją, pateikia portugalų kalbomis skaitytojų daug tikslų ir vertingų informacijų.

mės ne tik Lietuvai, bet ir Europai ir kaip jas neutralizuoti.

— Lietuvai svarbiausioji dabartinė problema — svetimos kariuomenės išvedimas. Kaip vyksta derybos tuo klausimu su Maskva, ar jos bent kiek pasitūmėjo pirmyn?

— Derybos prasidėjo 1992 m. sausio 31 d. Nuo to laiko įvyko du ekspertų susitikimai. Šie nėra džiuginantys ta prasme, kad Rusijos pusė nėra linkusi kalbėti apie konkrečius dalykus — apie išvedimo galutinį terminą, greitį. Neapibrėžti tvirtinimai, kad rusų kariuomenė gali būti išvesta tiksliai per keletą metų, neturi jokio realaus pagrindo. Grynai techninės galimybės išvesti yra labai greitai, jeigu Rusija norėtų. Jie tvirtina, kad visų pirma turi išspręsti socialines savo kariškių problemas. Pirmas žingsnis, kurį turėtų padaryti — pasakyti tiksliai, kiek jie turi karininkų ir puskarininkų, kurių socialinės problemos ne išspręstos, ir paprašyti pagalbos šioje srityje, parodyti kur ir kiek tos pagalbos reikia. Europos valstybės linkusios padėti Rusijai spręsti išvedimo iš Baltijos valstybių kariškių socialines problemas. Iki šiol vienintelė pusė, kuri nepadarė reikalingo žingsnio, yra Rusija.

— Kokia yra dabartinė Lietuvos kariuomenės struktūra?

— Dirbame keturiomis kryptimis. 1. Sienų apsauga — sausumos, jūros, oro. Antroji kryptis — teritorinė gynyba. Visos Lietuvos rajonuose turime atitinkamus padalinius, kurie turi saugoti teritorijoje esančius svarbius objektus ir juos ginti krizės metu. Pagal šią mūsų programą dirba ir krašto apsaugos sistemos komendantūros, mokomieji centrai, saugos dalys, o taip pat Lietuvos nacionalinė gvardija ir savanoriška Lietuvos krašto apsaugos tarnyba. Trečioji kryptis — reguliarios kariuomenės kūrimas. Tas darbas jau pradėtas.

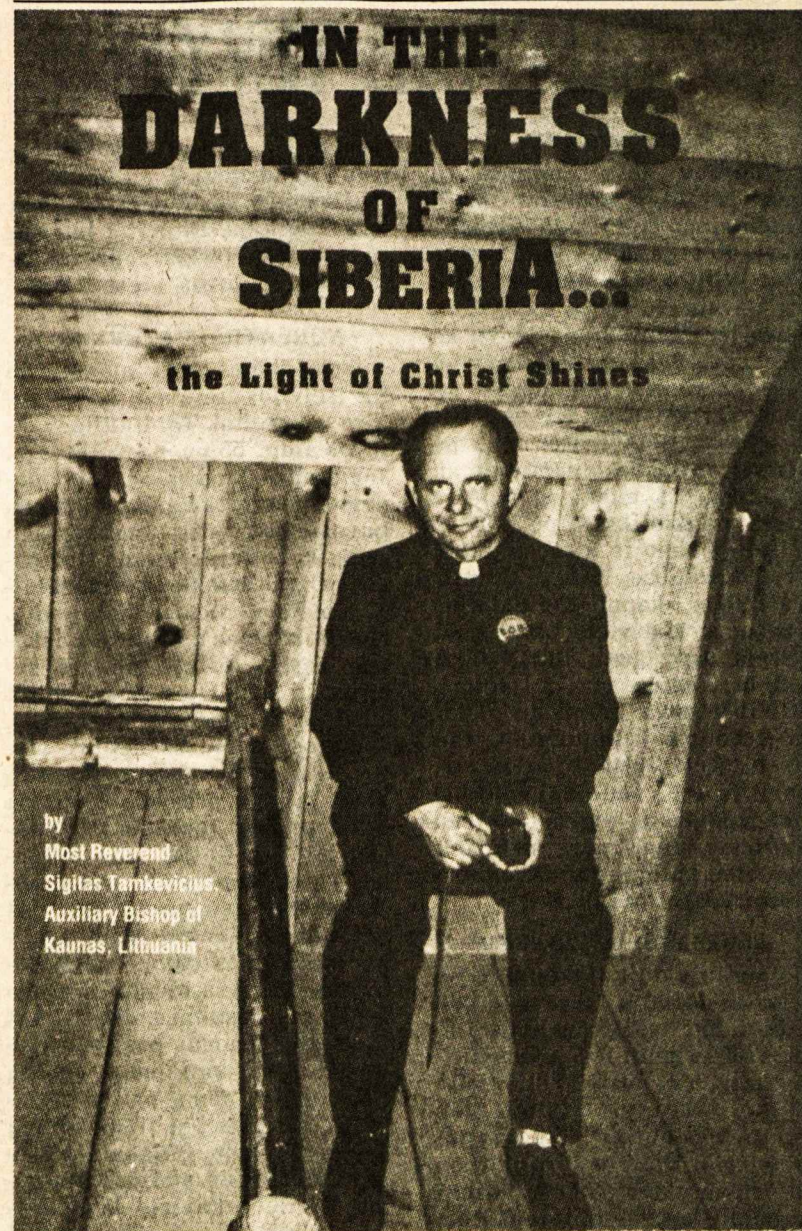
Ketvirtoji kryptis — civilinės gynybos organizavimas. Ši sritis yra labai svarbi ne tik karo, bet ir taikos metu. Lietuva turi daug pavojingų objektų, turi pagalvoti, kaip ginti bei saugoti gyventojus, jei įvyktų katastrofa. Pvz. jeigu įvyktų nelaimė Kauno hidroelektrinėje, tai per keturias minutes būtų užlieta teritorija, kurioje gyvena 90.000 žmonių.

— Lietuvos kariuomenėje vėl dirba kapelionai. Kaip vertinate jų veiklą? Ko tikėtis iš jų darbo kariuomenėje?

— Visų pirma tai dar labai nedaug turim kapelionų. Yra monsijoras Alfonsas Svarinskas, kuris patvirtintas vyriausiu kariuomenės kapelionu ir, žinoma, daugiausia dirba. Kaip ir visai visuomenei, taip ir Lietuvos kariuomenei yra reikalingas dvasingumo pradas. Kunigas kapelionas turėtų būti šio dvasingumo pradus, skiepyti jį. Kariuomenė gauna tokius žmones, kokius visuomenė išugdo. Jeigu jie papubus metus, nepasidarys geresni ar blogesni — tai per trumpą laiką tarpas. Dar norėtusi, kad jie gautų per karines pamokas platesnį supratimą apie pasaulį, apie savo galimybes. Norėtusi, kad kapelionas taip pat galėtų padėti krašto apsaugos sistemai ne vien tiktaigudant jauno žmogaus dvasią, bet ir padedant surasti tokias gyvenimo sritis, kurios tą žmogų sudomintų, kurias jisai galėtų pritaikyti pačiam sau. Tai savotiška mokslinė-kultūrinė programa.

— Pastaruoju metu buvo pasiūlyta demilitarizuoti Kaliningrado sritį. Kaip vertinate šį pasiūlymą?

— Žinoma, šiuo metu tai yra Rusijos vidaus reikalas, tačiau aš manau, kad yra verta ir naudinga ne vien Lietuvai, ne vien Rusijai, bet ir visai Europai, ypač Šiaurės Europai. Tai vertinčiau kaip labai pažangų ir gerą žingsnį. Kor.

Šią vyskupo SIGITO TAMKEVIČIAUS nuotrauką atspausdino amerikiečių žurnalas "The Word among us" 1992 m. 6 nr. su irštu: "SIBIRO TAMSOJE ŠVIEČIA KRISTAUS ŠVIESA". Dviejuose žurnalo puslapiuose išspausdinta trumpa vyskupo biografija ir jo pamokslų ištrauka, kurioje jis liudija apie artumą su Kristumi sibirinėje kančioje. Pamokslų vertimą bei biografinius duomenis parūpino torontietis Vincas Kolyčius

Referendumas Lietuvoje

(Atkelta iš 1-mo psl.)

Belaikiant patalpų sugrąžinimo Latvijai, šveicarų valdžia nusprendė laikinai parūpinti nemokamas patalpas Latvijos misijai.

Religinės šalpos parama

Iki šiol Lietuvių katalikų religinė šalpa pasiuntė į Lietuvą 32 dializines mašinas. Šalia pačių mašinų, Dialysis Inc. paaukojo Lietuvai plastmasi-

nių vamzdelių, vienkartinį intraveninių adatų, dializės skysčių, vandens filtravimo aparatų ir kt., kurių vertė siekia daugiau kaip \$160,000. Gegužės 20 d. iš New Jersey vietovės pakrauta nauja Dialysis Inc. bendrovės siunta į Lietuvą.

Inkstų fondo pirm. prof. B. Dainys pastebi: "Ekonomika Lietuvoje dar nestabilizuota, todėl medicinos padėtis yra labai sunki. Mūsų visos vilys tik jūsų pagalba, nes inkstų ligoniai labai sunkūs, visi invalidai ir jų gydymas yra labai sudėtingas... Mes esame labai dėkingi Lietuvių katalikų religinei šalpai už didelę pagalbą vykdančią dializės mašinų siuntimo programą".

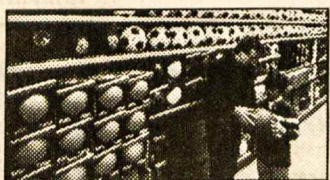
Padės turizmo pramonei

Katalonijos (Ispanijos provincija) verslininkų organizacija Vilniuje pasirašė susitarimą su užsienio prekybinių ryšių ministerija dėl pagalbos ir suaktyvinimo turizmo pramonės Lietuvoje. Taip pat susitarta plėsti Lietuvos ir Katalonijos prekybinius ryšius. Pastarosios verslininkai numato Lietuvoje įsigyti televizorių gamybą ir kitokias įmones. Taipogi yra pasirengę padėti Lietuvai pertvarkyti energetikos pramonę. Verslininkų delegacija išbuvo Vilniuje tris dienas, nutarė įsteigti čia savo atstovybę. Katalonijos vyriausybės komiteto pirm. D. Lleida, vadovavęs delegacijai, lydimas Lietuvos krikščionių demokratų partijos pirm. V. Petkaus, aplankė Vilniaus televizijos bokštą, pagerbė už Lietuvos laisvę žuvusias Kruviniojo sekmadienio aukas.

Priėmė ambasadorių

Lietuvos premjeras G. Vagnorius priėmė Kanados ambasadorių Lietuvai M. Filips. Pastarasis informavo ministrą pirmininką apie baigiamus parengti abipalius susitarimus. Lietuvos žvejybos laivynui bus leista žuvalti Kanados vandenynė. Lietuvos žvejai Kanadoje yra gerai vertinami, yra pasiūlymų steigti bendras bendroves. Pasikeista nuomonėmis ir kitais klausimais. J.A.

Perkant Kanados gaminius Daug kas grįžta jums atgal. Darbais ir stipresne ekonomija.

KIEKVIENĄ KARTĄ, KAI JŪS VĄŽIUOJATE PIRKINĖTIS, JŪS TURITE PASIRINKTI IR APSISPŘESTI. ♣ ŽINOMA, JŪS VISADA PLYGINSITE KAINAS IR

KOKYBĘ. IR TADA MINUTĘ PAGALVOKITE APIE KANADĄ. ♣ NES JEIGU JŪS PIRKSITE KANADOJE PAGAMINTUS DAIKTUS AR KOKĮ PATARNAVIMĄ, ARBA PIRKSITE KANADIEČIŲ PARDUOTVĖSE... JŪSŲ UŽMOKĖTI PINIGAI JUMS SUGRIŠ ATGAL.

♣ KANADOS

DARBAIS IR

STIPRESNE

EKONOMIJA.

♣ KANADA.

PIRK TIK TAIP.

"LEDAS" REFRIGERATION

(vedu visų rūšių

- * Namų ir automobilių vėsinimo (air conditioning) sistemos
- * Taisau šaldytuvus
- * Skalbimo mašinas
- * Vėsintuvus

Skambinti
RAIMONDUI JARECKUI
tel. 767-8711, Toronte.

Canada

Optical Studio

OPTIKAS R. SCHMID

1586 Bloor Street West,

Toronto, Ont. M6P 1A7

(Prieš Lietuvių namus)

Telefonas 535-6252

Greitas patarnavimas, neaukštos kainos. Gaunami kontakto lęšiai (contact lenses).

LAISVOJE TĖVYNĖJE

NAIKINA KAPUS

Vilniaus Rasų kapinėse jų prižiūrėtoja architektė Živilė Mačionienė vėl rado aštuonis nuverstus antkapinius kryžius nuo 1919-20 m. palaidotų lietuvių savanorių karių kapų. Taip buvo išniekinti ir du lenkų karių kapai bei keli kapai ten palaidotų civilių. Sudaužytas net ir vienerius metus tegyvenusių Violetos Dubovikaitės tėvų pastatytas antkapinio paminklo angelukas. Tą naktį buvo išniekinta penkiolika kapų. Ne tik Vilniuje, bet ir kituose Lietuvos miestuose dabar dažniau pastatiko kapų išniekinimų. Spėjama, kad vieni tokiu būdu išlieja savo girtą itūžį, o kiti galbūt mėgina garbinti sėtoną. Vilniuje buvo suimti du niekur nedirbantys jaunuoliai A. Gindzelis ir R. Reško, įtariamai savanorių kapų išniekinimu. Jeigu bus įrodytas jų niekšingas nusikaltimas, jiems porą metų teks praleisti kalėjime arba pataisos darbų kolonijoje.

DUJOS IŠ ŠIAURĖS JŪROS

Gamtinių dujų tiekimui iš Rusijos sumažėjus, Lietuva ir Lenkija dabar svarsto galimybę tokias dujas gauti iš Šiaurės jūros telkinio. Yra pasiūlymų dujotiekį nuo Britanijos telkinio Šiaurės jūroje nutiesti iki Danijos, o iš jos – Baltijos jūra iki Lenkijos pakrantės. Toks dujotiekis kainuotų apie 3 milijonus dolerių. Dujotiekio nutiesti Lenkijos teritorijoje iki Lietuvos sienos reikėtų tik 600 milijonų dolerių. Naujajį dujotiekį sujungus su Lietuvos dujotiekio sistema, per metus būtų galima gauti 3,5 milijonų kubinių metrų gamtinių dujų iš Šiaurės jūros telkinio. Lietuva turi nustatyti, kiek ji galėtų skirti savo lėšų tokiam projektui.

"MADŲ DIENOS '92"

Taip pavadinti madų parodą Vilniaus dramos teatre balandžio 21-25 d.d. surengė firmos "Texvil" vadovas Levas Frumkinas, suradęs rėmėjus, parūpinusius milijonus rublių šio festivalio reikalus. Į "Madų dienas" įsijungė 28 dailininkai modeliuotojai iš Lietuvos, Latvijos, Rusijos, Ukrainos, Armėnijos ir Vokietijos, paruošę 36 drabužių rinkinius, kuriuos rodė 65 manekenai, o fotografavo ir filmavo 85 žurnalistas (21 užsienio, 64 Lietuvos). Atidarymo nuotaikas sudrumstė nenumatytas įvykis "Lietuvos" viesulyje. Ten prie trijų manekenių iš St. Peterburgo pradėjo kabintis du chuliganiški vyrukai. Viešbučio apsauga ir administracija nekreipė dėmesio į merginų pagalbos prašymus. Kai joms pagaliau pavyko išeiti gatvės ir įsėsti "Texvil" firmos automobilin, jį pasiviję chuliganiški vyrukai išdaužė langus ir aplamdė automobilio šonus. Nugsądintos manekenės, sukrūvintos išdaužtų automobilio langų šukių, pavėlavusios atbėgo į "Madų dienų" atidarymą Vilniaus dramos teatre. Po šio įvykio joms buvo parūpinta "Aro" vyru apsauga, bet jį jau buvo pavėluota. Nukentėjusias manekenes, užplūtas "Lietuvos" viesulyje, kuris taipgi buvo susietas su "Madų dienų '92" renginiais, matė už-

sieniečiai žurnalistai. Spaudoje guodžiamasi, kad šiais chuliganiais susidomės ir juos suims policija. Deja, tai jau ne pirmas toks įvykis reprezentaciniam "Lietuvos" viesulyje.

NORI ATGAUTI TĖVIŠKĖ

Tėvų žemes nori atgauti ne tik išeivijos lietuviai, bet ir Sibiro tremtiniai. Tai liudija "Lietuvos aidas" 55 nr. paskelbtas A. Jucikienės laiškas apie jai padarytą naują skriaudą: "1950 m. buvome ištremti į Chabarovsko sritį, kur trejus metus kovojo su bado šmėkla. Aplinkui taiga, maisto niekas nepristato. Nutraukdamas nuo savęs paskutinį kšnij, tėvelis sunkiai susirgo ir būdamas 36 m. mirė. 1958 m. sugrįžome į tėviškę. Gimtuose namuose nebuvo vietos, nes juose gyveno dvi šeimos. Tik po prašymo į Vilnių buvo gautas leidimas prisiregistruoti ir įleido mus gyvenanti į vieną kambarėlį. Dabar atstatomas teisingumas, bet jįs vėl mane aplenkia. Mano tėviškė yra Šilalės rajono Lileikių km. Ten yra tėvelio K. Gečo žemė, bet pastatai neišliko. Ant tos žemės žmogus pasistatė trobesius, bet praėjusią vasarą (1991 m.) tą namą pardavė kolūkiui. Kolūkis į jį įleido jauną šeimą. Prašiau Piliakalnio kolūkio, kad leistų atsipirkti tą namą. Perdavė Pajūrio savivaldybei, o viršaitis paaiškino, kad tos sodybos pirkėjas yra joje gyvenančioji šeima. Ta šeima nei statė, nei remontavo šio namo, o turi pirmenybę pirkti. Aš dar suprasčiau, jeigu toje sodyboje būtų gyvenusi šeima, kuri pati statė šį namą. Tikiau, kad Lietuvoje klestės teisingumas, ir man, tremtinio dukrai, bus padėta".

KAIP ATKELIAUS NAFTA?

Seniai žadėtą prieplauką naftos tanklaiviams planuojama statyti tarp Pirmosios ir Antrosios Melnragės. Vieta patogi, nes net būtų užbaigtas Klaipėdos pramonės pletimas į šiaurę. Tokiam sprendimui pritaria ir Lietuvoje viešes JAV gamtos saugos pareigūnas Valdas Adamkus. Jis taipgi primena, kad tarp abiejų Melnragių jau yra naftos bazė, kuri bus galima praplėsti. Prie Melnragių baigiasi ir Kuršių marių tersalai. Naftos perpylimas į tanklaivius ir iš jų būtų atliekamas vamzdžiais jūroje pustrečio kilometro nuotolyje nuo kranto. Iš Antrosios Melnragės tektų kitur iškelti didžiąją gyventojų dalį. Ten taipgi liktų vietos padidinti Klaipėdos uostui. Gamtos saugos specialistas V. Adamkus tiki, kad gamta per daug nenukentės. Nutiesus nautotiekio vamzdžius jį vėl bus apželdinta. Prieplauka naftos tanklaiviams yra labai reikalinga. Mat dabar Mažeikių naftos perdavimo įmonė, kurios metinis pajūgumas yra 12 milijonų tonų naftos, šiemet tepa naudoja pusę savo pajūgumo. Ji negauna pakankamai naftos iš Rusijos sovietų nutiesto naftotiekio vamzdžiais. Delsimas yra žalingas Lietuvai, nes jai jau dabar reikia ir ateityje reikės iš Vakarų tanklaiviais atgabėti naftos.

V. Kst.

Venezuelos mieste Valencijoje 1992 m. balandžio 5-12 d.d. buvo surengta TARPTAUTINĖ PREKYBOS MUGĖ, kurioje dalyvavo ir Lietuva su savo gaminiais. Nuotraukoje Venezuelos lietuviai su reklaminiiais plakatais savo paviļione. Iš kairės: Anita Lammersdorf, Unda Dambraviene, ambasadorius Vytautas Dambrava, Aldona Šulcienė, Ziga Hermanavičienė

Ottawa, Ontario

VYSK. JUOZAS MATULAITIS iš Lietuvos, Kaišiadorių vyskupijos, aplankė Kanados sostinės lietuvių š.m. kovo 22 d. Vyskupą ir jo palydovą kun. V. Sabaliauską iš Montrealio parsivežė otaviškių Ladas Giriūnas. Vyskupas, asistuojamas kun. dr. V. Skilandžiūno ir kun. V. Sabaliausko atnašavo iškilmingas Mišias St. Hyacinth šventovėje ir pasakė gražų turinimą pamokslą. Po pamaldų parapijos salėje, prie puošniai paruoštų stalų, buvo pasivaikinta visų otaviškių suneštomis gėrybėmis. Ta proga vyskupas, mūsų kapeļionis pakviestas, savo kalboje apibūdino religinę bei dvasinę padėtį Lietuvoje ir išryškino religinių projektų užmojus, kurių bene svarbiausias įsigyti nuosavą spaustuve. Otaviškiai, atsiširdamieji, vyskupui planus, tuoj čia pat salėje suaukojo \$1355.

Rytojaus dieną vysk. Matulaitis susitiko su Otavos arkivyskupu Marcel Gervais, kuris labai nuosirdžiai domėjosi Lietuvos tikinčiųjų reikalais ir pažadėjo paramą kitais metais. Arkivyskupijos žiniarašio redaktorius nuotraukavo vysk. Matulaitį su lietuviais kunigais ir nuotrauką su kun. dr. V. Skilandžiūno aprašymu šio lietuvių vyskupo apsilankymą Kanadoje įdėjo į vyskupijos laikraštį.

KUN. RAIMUNDAS SKRINKUS, pakviestas sąjūdžio "Human Life International" vadovybės, atvyko iš Lietuvos, Jurbarko parapijos, kur jis eina vikaro pareigas, dalyvauti tarptautinėje konferencijoje Otavoje balandžio 29-gegužės 3 d.d. Visas kelionės išlaidas apmokėjo tos organizacijos vadovybė, kurios pirm. yra kun. Paul Marx, OSB. Ta proga jis apilankė ir Otavos lietuvių kapeļionis. Pasirodo, kad susidomėjimas "Pro Life" sąjūdžiu Lietuvoje auga.

PAKRIKŠTYTA: Raimondo Kazimiero Kličiaus ir Rūtos-Onos (Šiulytės) sūnelis Andrius-Pranas, balandžio 25 d. St. John the Baptist šventovėje. Krikšto tėvai: Linas Staškevičius ir Asta Kličiūtė-Staškevičienė. Apeigas atliko kun. dr. V. Skilandžiūnas. Krikšto iškilmėje dalyvavo daug giminių iš Montrealio ir Hamiltono.

VEDYBOS: Nida-Liucija Zubrickaitė, radijo pranešėja, susituokė su Christopher John Kealey, radijo darbuotoju-rašytoju gegužės 9 d. Divine Infant šventovėje Orleans, Ont. netoli Otavos. Kun. dr. V. Skilandžiūnas palaimo jų santuoką Mišių metu ir savo pamoksle išsklė didelę svarbą tikėjimo, pastikėjimo ir meilės santuokoje. Be anglų kalbos, buvo panaudota ir lietuvių kalba: pirmas Mišių skaitinys perskaitytas jaunosios sesutės lietuviškai, o jaunosios palaiminimui kunigas irgi panaudojo lietuvių kalbą.

Vestuvinis pokylis įvyko Otavoje, Capone's Banquet Hall. Dalyvių buvo apie 150. Gimines iš jaunosios pusės suvažiuojo iš St. Catharines, Wellando, Burlingtono, Hamiltono ir kitų vietovių. Jaunasis savo padėkos kalboje prabilo keliais sakiniiais lietuviškai, tuo iššaukdamas didelį džiaugsmą ir rankų plojimą lietuvių tarpe. Visos iškilmės praėjo labai krikščioniškoje-katalikiškoje dvasioje. Jauniesiems visi linkėjo Dievo palaimos, laimės ir išstvermės naujame gyvenimo kelyje. Kor.

Knygų rīškyla
"SAMOGITIA" meniškai iriša knygas bei žurnalus.
A. Plėnas
3333 Grassfire Cres., Mississauga, Ont. L4Y 3J8. Tel. (416) 625-2412

Įvedu šildymo ir vėsinimo sistemą, atlieku visus taisymo ir skardos darbus
(Esu "Union Gas" atstovas)
Jurgis Jurgutis
Tel. 383-9026
154 Darlington Dr.
Hamilton, Ontario L9C 2M3

Hamilton, Ontario

VYSK. M. VALANČIAUS LIT. MOKYKLA rengia iškilmingas mokslo metų užbaigtuves ir susitikimą – visų tų mokyklų lankiusių, joje mokytojų ir mokyklų remusių. Tai įvyks birželio 13, šeštadienį. Iškilmės prasidės Aušros Vartų šventovėje 5 v.p.p. Mišiomis, po jų – iškilmingas aktas Jaunimo centre, vaishės ir pasilinksminimas. Bus gera proga susitikti seniai bematytus veidus ir su visais pamendauti. Per mokyklą yra perėję daug Hamiltono lietuviško jaunimo, mokytojų daug mokytojų. Mokykla yra dar padidėjusi ir aukštesniais lituanistiniais kursais. Nors buvę mūsų mokyklos mokiniai ir mokytojai dabar jau yra plačiai išsisklaidę, bet tikimasi, kad daug jų šiam istoriniam susitikimui galės dalyvauti. Taip pat yra kviečiami ir visi mokyklos bičiuliai bei prijaučiančiai. Bilietų kaina – \$15 asmeniui. Kviečiame šeimas atvykti. Tą vakarą parapijos salėje vaikams bus organizuojami žaidimai, užkandžiai ir rodomi filmai. Jaunuoliams įėjimas nuo 13 metų – \$1.

Mokyklos tėvų komitetas

MEDŽIOTOJŲ – ŽŪKLAUTOJŲ KLUBO GIEDRAITIS metinis susirinkimas įvyks š.m. birželio 7, sekmadienį, 2 v.p.p., klubo patalpose prie Kaledonijos. Bus svarbūs valdybos pranešimai bei veiklos nustatymas atečiai ir valdybos bei revizijos komisijos rinkimai. Visi nariai yra prašomi dalyvauti šiame metiniame susirinkime ir pasisakyti klubo reikalais. Mielai laukiami ir svečiai, nes bus gera proga pasigrožėti pavasario

HAMILTON TRAVEL BUREAU
764 Barton St. E., Hamilton, Ont. Reg. 1035989. Tel. 549-4149 arba 549-4140. Sutvarkome keliones į Lietuvą ir iš Lietuvos. Besilankančiams Kanadoje duodame sveikatos draudimą. Pristatome įsų pačių sudarytus siuntinius į Lietuvą. Pervežame autobusų keleivius į Montrealį ir iš Montrealio.

Lietuvės San Jose mieste Kalifornijoje balandžio 25 d. "Žemės dienos" festivalyje prie savo surengtos parodos. Iš kairės: F. PREKERYTE-BROWN, G. ZABORSKIENĖ ir O. VINDAŠIENĖ

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje, įsikūręs nuosavuose namuose –

"TALKA" LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais – nuo 9 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais – nuo 9 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais – nuo 9 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais – nuo 9 v. ryto iki 12 v. ryto. Liepos-rugpjūčio mėn. šeštadieniais uždaryta.

AKTYVAI PER 36 MILIJONUS DOLERIŲ

MOKAME UŽ:
kasd. pal. čekių sask. iki ... 5%
santaukas 4.25%
kasd. pal. taupymo s-ta ... 3.75%
90 dienų indėlius 6.5%
1 m. term. indėlius 7.5%
1 m. term. ind. mėn. pal. 7%
3 m. term. indėlius 8%
RRSP ir RRRF (pensijos) ... 5%
RRSP ir RRRF 1 m. 7.5%
RRSP ind. 3 m. 8%

IMAME UŽ:
asmenines paskolas ... 13.25%
nekl. turto pask. 1 m. 9%
nekl. turto pask. 3 m. 9.75%
Nemokamas čekių ir saskaitų apmokėjimo patarnavimas.
Nemokama narių gyvybės drauda pagal santauką dydį iki \$2,000 ir asmeninių paskolų drauda iki \$25,000.

Sekite kasdieninę informaciją apie procentus "Takoje"

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

A. a. Bronius Bieliukas, visuomenininkas ir politikas, gyvenęs prie Woodhaveno, mirė kovo 10 d. Yonkers ligoninėje, šion Niujorko valstybės vietovėn nuvažiavęs pas gimines. Velionį pakirto greitas kraujo vėžys. A. a. B. Bieliukas, gimęs 1908 m. Marijampolėje, buvo baigęs Rygiškių Jono gimnaziją, studijavęs teisę Kauno universitete. Išlaikęs advokato egzaminus, dirbo Lietuvos žemės ūkio banko. Studijų laikotarpyje buvo varpininkas. M. Šeševičiaus sekretorius. Velionis priklausė VLIKo steigėjų eilėms,ėjo sekretoriaus pareigas pirmojoje valdyboje. Su kitais VLIKo veikėjais buvo suimtas gestapininkų ir uždarytas Bayreutho kalėjime. Juos išlaisvino JAV kariuomenė. Gyvendamas Niujorke, darbavosi VLIKo valdyboje ir taryboje, BALFE, organizavo Rezistencinę santarvę su kitais iniciatoriais, reikėsi šaulių veikloje. Kovo 12 d. surengtame atsisveikinime jo dalyvius su a.a. B. Bieliuku gyvenimu ir darbais supažindino dr. Bronius Nemickas. Tautos fondo vardu su velioniu atsisveikino Jurgis Valaitis, šaulių vardu – Vlado Butkis. Velionis palaidotas šalia žmonos Ligijos, mirusios 1966 m. birželio 28 d.

Nedidelė lietuvių kolonija yra Atlantos mieste, turinti ir JAV LB apylinkę. Jos valdybos pirmininkas yra Kauno žemųjų gimnazijos auklėtinis prof. dr. Pranas Zundė. Didžiąją JAV LB Atlantos apylinkės narių dalį sudaro mišrios, bet dar nuo lietuviško gyvenimo nenutolusios šeimos. Lietuvos nepriklausomybės šventės minėjimas vasario 16 d. buvo pradėtas pamaldomis amerikiečių katalikų St. Ann parapijos šventovėje, o jo oficialioji dalis parapijos salėje susilaukė apie 60 dalyvių – lietuvių ir jų svečių. Minėjimui skirtus pranešimus padarė du svečiai iš Floridos: angelai – Vytautas Abratis, lietuviškai – Jonas Daugėlė. Lietuvos nepriklausomybės šventės proga specialų atsišaukimą, perskaitytą minėjime, buvo paskelbęs Atlantos burmistras Maynard Jackson.

Izraelis

A. a. kun. Tarcizijus Garbukas, OFM, kovo 5 d. mirė Jeruzalėje, Šv. Karsto pranciškonų vienuolyne. Velionis, gimęs 1906 m. spalio 16 d. Vilkaviškyje, pranciškonų ordinar Kretingoje įstojo 1932 m. rugpjūčio 1 d., kunigu buvo įšventintas Italijoje 1938 m. birželio 11 d. Kretingoje dirbo dėsytuoju Šv. Antano gimnazijoje. Karo metais pasitraukęs Vokietijoje, darbavosi vokiečių parapijose, pokarinėse lietuvių DP stovyklose. 1959-68 m. velioniu teko dirbti Priskikimo parapijoje Toronte ir lietuvių pranciškonų Kenneborto vienuolyne. Izraelin atvykęs 1969 m., įsijungė į Šv. Žemės pranciškonų eiles, aptarnaudamas piligrimus, šventoves Tabore, Nazarete, Betliejuje, Getsemane ir Šv. Karsto vienuolyne Jeruzalėje. Velionis buvo geras vadovas piligrimams, laisvai kalbantis lietuviškai, itališkai, vokiškai ir ispaniškai, neblogai valdęs anglų ir prancūzų kalbas.

Venezuela

Vytautas Antanas Dambrava, Lietuvos ambasadorius Venezueloje, paskyrimo raštus šios valstybės vyriausybei įteikė kovo 5 d. Prezidentūron jį atlydėjo Venezuelos užsienio reikalų ministerijos pareigūnai Jorge D'Angelo Bruno, Yessenia Gonzalez su dviem Venezuelos lietuviams – inž. Broniumi Deivikiu ir inž. Antanu Šulcu. Paskyrimo raštus priėmė ir naująjį Lietuvos ambasadorių V. A. Dambravą pasveikino Venezuelos prez. Carlos Andres Perez, kalbėjęs apie lietuvių tautos nueitą ilgą sovietinės priespaudos kelią nepriklausomybėn. Ambasadorius V. A. Dambrava priminė, kad ir Lietuvai būtų svarbu turėti Venezuelos ambasadą. Šiuo klausimu jis įteikė specialų Lietuvos aukščiausios tarybos pirm. Vytauto Landsbergio raštą. Prez. Carlos Perez pritarė šiai minčiai, bet prasiarė apie galimą Venezuelos vienos ambasados atidarymą trims nepriklausomybę atgavusioms Baltijos respublikoms. Po oficialiosios dalies prezidentūroje ambasadorius V. A. Dambrava Lietuvos vyriausybės vardu padėjo trispalvį gėlių vainiką panteone prie išlaisvintojo Simono Bolivar

kapo ir pasirašė lankytojų knygoje. Balandžio 20 d., politikas ir visuomenininkas dr. Miguel Angel Burelli Rivas savo straipsniu dienraštyje "El Universal", Venezuelos gyventojus supažindino su Lietuva ir jos ambasadoriumi V. A. Dambrava.

Australija

Australijos lietuvių katalikų federacijos valdybos posėdyje Melburne kovo 30 d. dėl asmeninių bei kitų priežasčių atstatydino pirm. Valentinas Čižauskas. Valdybos nariai naujuoju pirmininku pasirinko buvusį vicepirm. E. Šidlauską. Po šio pasikeitimo buvo aptarti ALK federacijos leidžiamo savaitraščio "Tėviškės aidai" reikalai.

Melburno pensininkų sąjunga narių metinis susirinkimas kovo 3 d. įvyko Lietuvių namuose. Jame buvo planuota išrinkti naują valdybą, bet rinkimai buvo atidėti vieneriems metams. Mat penki darbuoties ligiūlinės valdybos nariai sutiko pasilikti, išskyrus pasitraukti norėjusią Albiną Ramoškiene. Susirinkimo dalyviai nutarė, kad valdybos naujai kadencijai pakaks penkių narių. Melburno pensininkams vadovaus: pirm. Alisa Baltrukonienė, keliūniū vadovs ir vicepirm. Povilas Baltutis, ižd. Vita Jablonskienė, sekr. Irena Vilkišienė ir renginių patarėja Marcelė Matulionienė. Susirinkimas baigtas pietumis, kuriuose pensininkų eiles papildė Melburno lietuvių klubo valdyba, jai finansinės paramos čekį atvežusi Viktorijos valstijos ministerė etniniams reikalams Caroline Hogg su savo patarėja Jenifer Cutts.

Izraelis

A. a. kun. Tarcizijus Garbukas, OFM, kovo 5 d. mirė Jeruzalėje, Šv. Karsto pranciškonų vienuolyne. Velionis, gimęs 1906 m. spalio 16 d. Vilkaviškyje, pranciškonų ordinar Kretingoje įstojo 1932 m. rugpjūčio 1 d., kunigu buvo įšventintas Italijoje 1938 m. birželio 11 d. Kretingoje dirbo dėsytuoju Šv. Antano gimnazijoje. Karo metais pasitraukęs Vokietijoje, darbavosi vokiečių parapijose, pokarinėse lietuvių DP stovyklose. 1959-68 m. velioniu teko dirbti Priskikimo parapijoje Toronte ir lietuvių pranciškonų Kenneborto vienuolyne. Izraelin atvykęs 1969 m., įsijungė į Šv. Žemės pranciškonų eiles, aptarnaudamas piligrimus, šventoves Tabore, Nazarete, Betliejuje, Getsemane ir Šv. Karsto vienuolyne Jeruzalėje. Velionis buvo geras vadovas piligrimams, laisvai kalbantis lietuviškai, itališkai, vokiškai ir ispaniškai, neblogai valdęs anglų ir prancūzų kalbas.

Britanija

Naujoji Britų-baltiečių sąjunga kovo 13 d. buvo oficialiai įregistruota Bradfordo miesto valdžios rūmose. Šios naujos organizacijos (British-Baltic Association) idėja yra kilusi Bradfordo universiteto profesūroje. Sąjungos įstatai numato aktyvią veiklą ekonominėje, socialinėje, kultūrinėje ir švietimo srityse. Įvydomąjį komitetą sudarė pareigomis pasiskirstę išrinktieji nariai: pirm. G. Tamsons, vicepirmininkai prof. J. Hiden ir T. Lane, sekr. dr. A. Heywood ir ižd. D. Dambitis. Septynių narių taryboje lietuviams atstovauja K. Mikutienė, o keturis narius turinčio visuomeninė grupė – S. Grybas.

Advokatas

AUDRIUS A. STONKUS

20 Hughson St. South, Suite 1003
(Union Gas Building)
Hamilton, Ontario L8N 3C8
Telefonas
(416) 529-7462

KAIRYS

BALTIC EXPEDITING

517 Fruitland Road,
Stoney Creek, Ont. L8E 5A6
Tel. (416) 643-3334
FAX (416) 664-6097

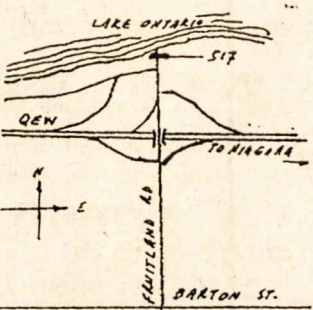
Siuntiniai į Baltijos kraštus

PRISTATOM JŪSŲ PAČIŲ SUDARYTUS SIUNTINIUS Į NAMUS GAVĖJUI, KURIAM NEREIKIA PRIMOKĖTI.

- \$3.50 už kg laivu, per 8-10 sav. nuo išsiuntimo.
- \$5.90 už kg lėktuvu, per 2-3 sav. nuo išsiuntimo.
- Mažiausia siunta – \$15, maksimumo nėra.
- Siuntiniuose gali būti naujų ir vartotų drabužių, batų, patalynės, asmeninių bei namų ruošos reikmenų, maisto ir vaistų.
- Sudarom įvairius maisto ir medicininių reikmenų siuntas.
- Pristatom pinigų ir rankas jūsų giminei Lietuvoje.
- Skambinti 9 v.r. – 8 v.v.; pristatyti – 10 v.r. – 6 v.v.; šeštadieniais – 10 v.r. – 3 v.p.p.

Iš anksto susitarus priimsime visada.

Už mažą užmokestį paimsime Hamiltono rajone iš jūsų namų. Mes esame EUROTRAX PARCEL SERVICE agentai.

Urugvajaus Pasaulio lietuvių jaunimo kongreso ruošos komitetas Montevideo mieste, Lietuvių kultūros draugijos būstinėje, su kun. klebonu J. GIEDRIU, SJ (kairėje)
Nuotr. E. Putrimo

Pietuose šiltesni ir žmonės

Aplankius gausesnius lietuvių telkinius Pietų Amerikoje • Vizitas pas indėnų misijonierių kunigą profesorių Kazimierą Bėkštą Amazonijoje • Susitikimas su jaunu universiteto rektoriumi Antanu Mockumi • Daug nuoširdumo ir nepunktualumo

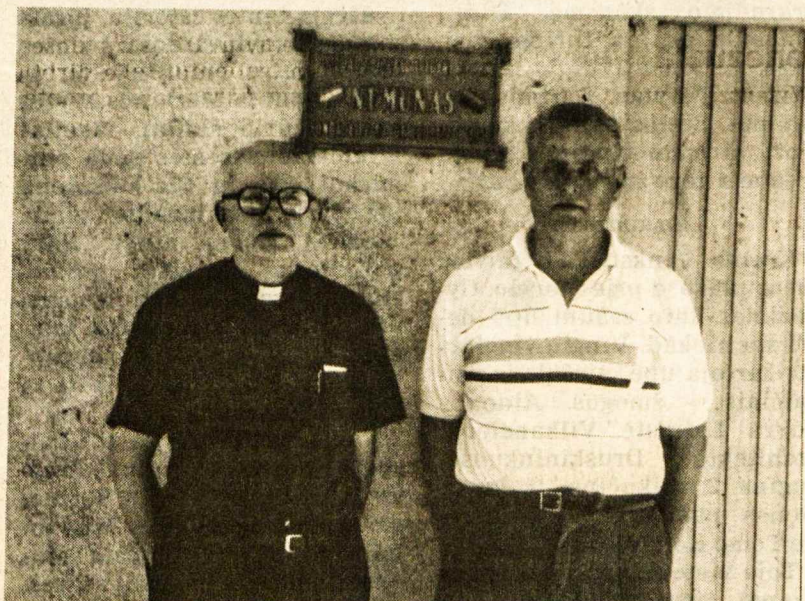
KUN. EDMUNDAS PUTRIMAS

Lietuvių katalikų išeivijos vyskupo Pauliaus Baltakio, OFM, siunčiamas Vasario 16 gimnazijos kapelionas kun. Edmundas Putrimas 1991-1992 m. aplankė gausesnius lietuvių telkinius Pietų Amerikoje, talkindamas VII Pasaulio lietuvių jaunimo kongreso ruošoje ir jame aktyviai dalyvaudamas. P. Amerikos šalyse jis darbavo 7 mėnesius. Čia spausdiname dalį jo įspūdžių. RED.

Minint Kristupo Kolumbo 500 m. Amerikos žemyno atradimą, kyla klausimas, ar jis, kaip europietiškos kultūros atveis, padarė daugiau žalos negu gero, kolonizuodamas žemyną. Kaip ir kiekvienas kraštas, taip ir PA pergyvena daug ekonominių, politinių, socialinių ir dvasinių krizių, nors tie kraštai yra gamtos išteklių turtingesni už daugelį kitų kraštų.

Ateiviai iš Lietuvos

Lietuviai pradėjo gausiai emigruoti iš Lietuvos į Braziliją, Argentinoje.

Kun. AUGUSTINAS STEIGVILAS, MIC, ir JONAS GAIDIMUSKAS prie "Nemuno" draugijos būstinės Argentinoje
Nuotr. E. Putrimo

Lietuvių skautų stovykla Argentinoje pietų metu
Nuotr. E. Putrimo

TRŪKSTA PINIGŲ NEKILNOJAMAM TURTUI AR PASKOLAI?

Pinigai, kurie tarnauja žmonėms

- 1-mos, 2-ros ir 3-čios nekilnojamo turto paskolos parūpinimas
- Akcijų sudarymas
- Finansinių sunkumų pagalba
- Priverstinų pardavimų išvengimas
- Perfinansavimas (skolų supaprastinimas)
- Verslo įmonių reikalai
- Vasarnamių ir kitų investavimų nuosavybės reikalai
- Paskolos

- Be biurokratizmo.
- Randame pigiausias palūkanas.
- Neatsisveigiant į praetis paskolų sunkumus mes padėsime.

Skambinkit – WILLIAM GUEST – profesionaliam pasitarimui nekilnojamo turto (mortgicijų) ar asmeninės paskolos reikalais.
* William Guest yra buvęs Juodojo Kaspio Dienos vykdomojo direktorius.

Mes galime padėti
254-2274 arba
510-0360

GYDYTOJAS PATARIA

Jausmų ekologija

Psichinė sveikata ir jos įtaka fizinei sveikatai

DR. VYTAUTAS MEŠKA

Šiuo metu visas pasaulis kalba apie gamtos ekologiją, nes gamtos užteršimas nemažta. Šit Vilniaus universiteto genetikai apskaičiavo, kad mūsų aplinkoje yra daugiau kaip 300 fizinių ir cheminių mutagenų, su kuriais nuolatos susiduria žmogus. Viena šios sąveikos pasekmė – apsigimimai, šio amžiaus nelaimė.

Mūsų psichika

Ne mažiau svarbi ir psichologinė ekologija, nes mūsų psichika – mąstymas, dėmesys, atmintis, valia ir ypač jausmai – labai apkrauta ir net perkrauta, mes nuolatos jaučiame laiko stoką, įtampą, kentiame nuo psichologinių sankirčių, suvestimėjimo, ūmaus arba chroniško psichinio pervargimo, kurie, be jokios abejonės, savaip pertvarko žmogaus vidinį pasaulį, keičia jį ir net sutrumkina amžių. Lietuvoje ketvirtadalis vyrų, peržengusių 15 metų ribą, pensinio amžiaus taip ir nesulaukia. O gal tai ir yra aitrus psichologinės ekologijos pažeidimo vaisius?

Sveikata – laimės pagrindas, ir sveiki žmonės dažniausiai yra laimingi. Sergant bet kuria chroniška liga, sutrinka funkcinė centrinės nervų sistemos būklė, kitaip pasakius, kūno liga savo ruožtu sutrikdo psichiką – pažeidžia sielos būklę, jausmus. O tai gali padaryti žmogų nelaimingą.

Tačiau gali būti ir kitaip. Yra pagrindo manyti, kad ilgai trunkantys stiprūs jausmai gali sukelti įvairius kūno fiziologinių funkcijų pakitimus bei sutrikimus (psichosomatinę patologiją). Ypač pražūtingas centrinės nervų sistemos diferencinės funkcijos pertempimas, kai, pavyzdžiui, dėl tam tikrų priežasčių negalime elgtis taip, kaip reikalauja mūsų pačių motyvai, kai turime išsirinkti vieną iš dviejų vienodai trokštamų dalykų arba – dar blogiau – vieną iš dviejų vienodai neigiamų, arba – kai tenka pasiekti norimą dalyką nepageidaujama išgyvenimų kaina ir t.t.

Senovėje

Apie jausmų ekologiją žinota jau gilioje senovėje. Antikos literatūroje randame duomenų, patvirtinančių, kad žmogaus jausmai ir išgyvenimai veikia fizinę organizmo būklę. Platonas sakė, jog bet koks negalavimas atsiranda dėl psichikos ir kūno pusiausvyros sutrikimo.

Aštuonioliktame ir vėlesniais amžiais pasirodė mokslinių darbų ta tema: N. Falkoneris parašė disertaciją "Apie aistrų įtaką žmogaus kūno funkcijai", 1926 m. F. Voisin išleido knygą "Moralinės ir fizinės ligų priežastys". Idomi amerikiečių psichiatro F. Aleksandero samprata. Pasak jo, kaip tam tikri mikrobai sukelia konkrečią infekcinę ligą (pvz. vidurių šiltinę, kokliušą, difteriją), taip ir specifiniai jausminiai konfliktai sukelia specifines somatines ligas. Pvz. užslopintas pyktis, agresija dažniausiai pakenkia širdies kraujagyslių sistemai.

Jausmų veikmė

Gydytojai šiuos dėsningumus yra pastebėję jau seniai. Nurodoma, kad garbėtroškos ir netolerantiški savo artimie-

siams 3-7 kartus dažniau serga išemine širdies liga. Nuolatinis lankstymasis etiniams reikalavimams, hipersocialinis rūpestingumas neva sukelia skrandžio ir dylikapirštės žarnos opaligę ir t.t.

Tačiau, kaip minėjau, kenksmingi yra bet kokie ilgai trunkantys stiprūs jausmai. Nors kai kurie autoriai mano, jog net labai intensyvūs teigiami jausmai yra nekenksmingi, tačiau gydytojo patirtis neleidžia meluoti: šie jausmai tam tikrais atvejais gali būti net mirties priežastis. Naujausi fiziologijos tyrimų rezultatai liudija, kad ir džiaugsmas, ir liudėsdesys aktyvina vegetacinės nervų sistemos simpatinę dalį (padidina pulso dažnį, arterinį kraujospūdį, išplečia vazodilatorius, slopina virškinimo procesus ir pan.).

Idomu, kad liūdesiui būdingi širdies, o džiaugsmui, linksnumui – kvėpavimo sistemos pokyčiai. Tiek komiški, tiek ir siaubo filmai aktyvina simpatinę sistemą, ir jeigu tai kartojasi dažnai, organizmas nenoromis yra alinamas.

Be abejonės, nevalia neuveikti ir genetiškai užkoduoto atitinkamų organų nepilnavertiskumo bei persigertos ligos reikšmės naujam susirgimui. Šitaip organizme atsiranda mažiausio atsparumo zona, kurią ir užpuola liga.

Todėl, perfrazuos antikos posakį "sveikame kūne – sveika siela", galima teigti, jog visų pirma sveika siela nulemia kūno sveikatą. Tą patį sakė ir Bernardas Shaw. Taigi jausmų ugdymas, jų higiena, treniravimas, gali padėti žmogui būti laimingam ir sveikam bei prailginti jo gyvenimą.

Lemia auklėjimas

Tad nuo ko gi reikėtų pradėti? Žmonių psichikos turinį 999/1000 santykiu lemia auklėjimas, ir tik 1/1000-ąją psichikos pobūdį priklauso nuo naujagimio nervinių aparatų individualių ypatybių. Bet auklėjimas – ypatingai sunkus procesas. Tai teigiamų, naudingų jausmų treniravimas ir žalingų, nereikalingų, amoralų jausmų slopinimas.

Tačiau skirstyti jausmus pagal jų teikiamą naudą ar žalą nelengva. Būtų paprasta, jeigu savais galėtume laikyti visus, esančius mūsų apkausoje, o priešais – tuos, kurie yra anapus. Deja, jausmų pasaulis daug sudėtingesnis, ir susigaudyti jame nėra lengva. Be abejonės, reikia skiepyti tokias būdo savybes ir jausmus, kaip, pavyzdžiui, meilę tėvynei, ištikimybę, švelnumą, taurumą, o egoizmą, gėdumą, šiurkštumą – slopinti.

Bet ar tai jau viskas? Gyvenime neretai pastebime paradoksalų dalykų. Kuo paaiškinti, sakykim, kad alkoholių tėvų vaikai ir be rūpestingumo, gilesnio auklėjimo kartais užauga aukl, o teisingai, pagal knygas auklėjami padorių šeimų vaikai nueina šunkeliais? Kartas dėl visai neaiškių priežasčių obuoys nuo obels nurieda tolokai ir visai ne į tą pusę.

Tėvų vaidmuo

Daug ko laukiama iš tėvų, nes svarbiausi auklėjimui yra ikimokykliniai metai. Šiandien dauguma tėvų supranta, kad nepakanka vaiką tik pavalgyti (Nukelta į 6-tą psl.)

BALTIC CONSTRUCTION

Namų įrengimai ir pataisymai:
* staliaus darbai * vidaus, sienų įdėjimas (drywall)
* dažymas * elektros įvedimai * vandentiekio sistemos įvedimas (plumbing) * įvairūs cemento darbai (masonry)
* kiemų sutvarkymas (landscaping)
* priepilaukos (decks) * tvoros. 15 metų patirtis.
Skambinti Pauliui Stanevičiui tel. (416) 604-1871 Toronte
Wasaga Beach tel. (705) 428-6502

VERFOL INTERNATIONAL LIMITED

1. Per 2-4 dienas į Lietuvą pristatomi pinigai pageidaujama valiuta (doleriais, rubliais)
2. Parduodami NVS gamybos traktoriai, lengvieji automobiliai "Lada", "Volga", šaldytuvai, televizoriai, dujų siurbiai ir kitos prekės su pristatymu į Lietuvą (žemiausia kaina Toronte)
3. Pristatomos dovanos Lietuvoje
4. Verčiami ir tvirtinami dokumentai
5. Sudaromi išskvieto dokumentai
6. Teikiamos profesinės teisinės paslaugos Lietuvoje
7. Siuntinių pristatymas į namus
8. Prekyba ir jungtinės bendrovės (Joint ventures) su Lietuva ir NVS bei konsultacija investicijų klausimais
Tel. (416) 512-2127 FAX (416) 512-9260
2299 Dundas Street W., Suite 105, Toronto, Ontario M6R 1X7

Urugvajaus sostinės Montevideo lietuvių jaunųjų tautinių šokių grupė su mokytoja KARINA PLATURYTE, buvusią Vasario 16 gimnazijos mokinė
Nuotr. E. Putrimo

Kanados lietuvių bendruomenės švietimo ir kultūros suvažiavimo

NUTARIMAI-REZOLIUCIJOS

Sveikinimas Lietuvai ir lietuviams

Seserys ir broliai Tėvyneje, sveikiname jus ir džiaugiamės, kad po sunkių kovų su okupantu nepalūžote. Jūsų pastangos išlaisvinti lietuvių žmogų ir jį vėl pastatyti laisvu sąžiningu žmonių aukštomis tiktai tada duos vaisių, kai visa tauta vieningai to sieks.

Padėkos

Kanados lietuvių bendruomenės švietimo ir kultūros suvažiavime dalyviai dėkoja: Ontario provincijai už finansinę paramą ir ministrui gerb. Elaine Ziemba už dalyvavimą suvažiavime ir sveikinimą; Pasaulio lietuvių bendruomenės valdybos vicepirmininkams – Miladai Lenkauskienai, Irenai Lukoševičienei ir Jungtinii Amerikos Valstybių Švietimo tarnybos pirmininkei Reginali Kučienai; KLB kultūros ir švietimo komisijų pirmininkams – Daliai Viskontienei, Giedrai Paulionienei, jų komisijų nariams ir visiems talkininkams už suvažiavimo surengimą; paskaitininkams – dr. Daliai Katiliūtei-Boydston ir dr. Eloni Vaisiūnienai; simpoziumo moderatorei Irenai Ross ir simpoziumo dalyviams – Rasai Kurienei, Linai Mokutei, Juozui Piečiūnui ir Dimitrijui Kanovičiui; Anapilios sodybą ir Lietuvos kankinių paraprijai už suvažiavimo globą.

IVADAS

Suvažiavimas konstatuoja lietuvių išlaikymo pavyko Kanadoje ir su juo susijusių sunkumų. KLB turi atkreipti ypatingą dėmesį į lietuvių tęstinumą ir iškoti būdų tuos sunkumus pašalinti.

NUTARIMAI

Šeima
Šeima yra pagrindinė institucija. Ją reikia ugdyti ir padėti tėvams, sudarant jiems sąlygas tobulintis. Šeimos, ypač jaunos, turėtų imtis atsakomybės pareikšti savo poreikius. KLB ir jos institucijos turi padėti atrasti būdų atsakymui į jų poreikius. Išstudijavus numatytą šeimų ugdymo programas.

Jaunimas
Suvažiavimo dalyviai yra susirūpinę mūsų jaunosios kartos lietuviškumo silpnėjimu. Norint šią padėtį pagerinti, KLB turi rasti būdų ugdyti jaunimui vadovus, vystant jų sąmoningumą, užsiganą, pareigingumą bei atsakomybę naudojant naujus metodus ir priemones, pvz. rengiant atskirų sričių vadovams seminarus, kur būtų paruošiamas bendras kultūros ir švietimo planas, pozityviai motyvuojant ir pasidalinant medžiaga. Išryškinti jau-

nų žmonių potencialą, jiems suteikiant atsakomybę. Jų padarytus darbus įvertinti ir pripažinti.

Siūsti jaunimo meninius vienus į atskiras apylinkes ir stovyklas, kad jie uždegtų kitus jaunuosius ir pamokytų naujų žaidimų, dainų, liaudies muzikos bei pročių.

Ryšys su Lietuva

Organizuoti jaunų žmonių keliones į Lietuvą, kad išeivijoje gimęs ir augęs jaunas pažintų Lietuvą, suprastų ten augantį jauną žmogų, pažintų jo veikimo ir lavinimosi būdus.

Naujoji ateivija

Surasti būdus įjungti naująją ateiviją iš Lietuvos, Lenkijos ir kitur. Padėti jiems įsikurti Kanadoje, pripažinti ir suprasti jų įnašą į išeivijos gyvenimą ir organizaciją. Ši grupė užtikrins išeivijos ateitį.

Komunikacija

Vystyti ryšius, naudojant įvairias komunikacijos priemones, ne tik tarp kartų, bet ir tarp šeimų – atsivėlgiant į jų sudėtį – o taip pat ir tarp apylinkių, kad pasiekti laimėjimai ir išklę sunkumai jungtų visus bendrai, padedant vieni kitiems. Visame pasaulyje išsklaidyti lietuviai dirbdami įvairiomis sąlygomis savo įgyta patirtimi gali daug padėti vieni kitiems.

Parapijos

Tai labai svarbi institucija, išeivijos lietuvių gyvenimui padaranti didelį įnašą. Svarbu, kad ši institucija, kartu su lietuviško švietimo institucijomis, aktyviai ir realiai ugdytų jaunų lietuvių dvasingumą.

Švietimo programas

Lituanistinių mokyklų programos būtina peržiūrėti ir pritaikyti šių dienų realybei išeivijoje.

Lėšos

Suorganizuoti gerą ir pastovią lėšų teikimo sistemą, kuri užtikrintų bendruomenės kultūrinę ir švietimo veiklą išeivijoje.

Tikimės, kad šio savaitgalio iškilios mintys išliks gyvos ir bus peržiūrėtos reguliariai. Svarbu, kad panašūs suvažiavimai būtų rengiami bent kas treji metai. Veikloje siekti kokybės, nepasitenkinti vidutiniškumu ir vadovautis principu: "Ką darai, daryk gerai!"

Rezoliucijų komisija:

Petras Lukoševičius
Ramūnė Jonaitienė
Giedra Paulionienė

MEDELIS CONSULTING

1407 Sarcee St., Oshawa, Ont. L1G 4N2
Tel. 1-416-434-1847 FAX 1-416-728-5745

- Visos paslaugos atsikviečiant jūsų gimines iš Lietuvos: iškvietimai, bilietai, drauda.
- Telefaksu perduodam laiškus, žinutes jūsiškiams per trumpiausią įmanomą laiką.
- Iš mūsų valiutinės sąskaitos Vilniuje išmokam paramą jūsų giminiams Lietuvoje amerikietiška doleriais arba dažnai skrisdami perduodam asmeniškai.

Kreipkitės į ALG (ar STEFA) MEDELIUS visomis savaitės dienomis, išskyrus trečiadienius. Reikalui esant atvažiuojame į namus.

KELIONĖS Į LIETUVĄ

TORONTAS-KOPENHAGA-VILNIUS
su STERLING AIRWAYS ir
LIETUVOS AERO LINIJA

Pagal pageidavimą paruošiam keliones ir sekančiomis trasomis:
Toronto – Varšuva – Vilnius
Toronto – Frankfurtas – Vilnius
Toronto – Viena – Vilnius
Toronto – Ciurichas – Vilnius

ALGIS MEDELIS
trečiadieniais 11-17 val.
kreipkitės asmeniškai

Kennedy Travel Bureau Ltd.
296 Queen Street West
Toronto, Ontario M5V 2A1
Tel. (416) 593-0600 FAX 593-0604

Jausmų ekologija

(Atkelia iš 5-to psl.)

dinti, aprenkti ar apauti. Su-
pranta, bet nemoka, nenori ar
nesugeba sukurti namie šiltos,
ramios nuotaikos, kuri vėliau
lydėtų vaiką per visą jo gyve-
nimą.

Vaikas, nepatyręs tėvų tro-
boj dvasinės šilumos ir nesi-
jautęs juose kaip užuovėjoje,
tampa atšiaurus, ir sunkiau ti-
kėtis, kad ateityje jis galės su-
kurti jaukumą kitam asmeniui,
savo būsimai šeimai, būti jaut-
rus, švelnus, tolerantiškas ir
humaniškas.

Jausmų slopinimas

Neigiamų jausmų įtaka li-
goms atsirasti įrodyta. Tačiau
žymiai lengviau jas persirg-
tume, jei būtume natūralesni.
Sveikatai pavojingi ne tiek
patys neigiami jausmai, kiek
jų slopinimas. Žinoma, mūsų
civilizuotame pasaulyje laiko-
me nekukliu ir negražiu daly-
ku pabartam verti arba supy-
kus pradėti bartis. Gal ir ne-
gražu, tačiau šiaip ar taip žmo-
nės turėtų būti atviresni, daž-
niau juoktis, o jeigu yra rei-
kalas – tai ir išsiverkti, išsi-
burti arba nuoširdžiai išsikali-
bėti. Posakis, kad pasidalytas
džiaugsmas padvigubėja, o
skausmas sumažėja, teisingas.
Deja, žmogus dažniausiai sle-
pia savo jausmus, svajones,
norus.

Jausmų treniravimas

Tinkamai reaguoti į susida-
rusias emocijas ne visada įma-
noma. Visiems žinoma, jog be-
prasmių pyktį galima numalšinti
tik skaituojant iki šimto. Aiš-
ku, tai toli gražu ne viskas. Ta-
čiau pritaikius sugestiją, auto-
geninę treniruotę, ideomoto-
rinius aktus, išmokus taisyk-
lingai kvėpuoti, galima mažu-
mėle įgusti valdyti savo jaus-
mus, bent jau tada, kai jų pro-
trūkis yra neracionalus, ne-
naudingas, o kartais net juo-
kingas ir grasus.

Bet esmė ne čia. Svarbiau-
sia tai, kad toks jausmų treni-
ravimas gali būti naudingas
sveikatai. Jausmų treniravi-
mas – ne "kaukė", ne jausmų
nuslopimas, o tam tikras
psichologinis skydas ar skė-
tis, sergantis mus nuo gyve-
nimo negandų arba nepalan-
kių situacijų. Pavyzdžiui, dau-
guma aktorių (ne jogu!) sugeba
taip įsijausti į vienokią ar ki-

tokią situaciją, kad nuo to ati-
tinkamai pasikeičia jų pulso
dažnis, kraujospūdis, net bio-
logiškai aktyvių kraujo me-
džiagų kiekis. Įrodyta, kad bai-
mės pagauto žmogaus kraujyje
pagausėja adrenalino ir suma-
žėja noradrenalino. Todėl po-
sakius "pykti nesveika" turėtų
būti pakeistas kitu – "nesvei-
ka bijoti". Verkiama kraujyje
sumažėja ir adrenalino, ir no-
radrenalino. Todėl galima bū-
ty manyti, kad retkarčiais iš-
siverkti visai pravartu. Deja,
ne visi tai gali. Šiaip ar taip,
įgudę aktoriai valdo ir šias sub-
tilias mūsų organizmo reak-
cijas.

Prasmės suvokimas

Kitas jausmų ekologijos as-
pektas yra gyvenimo prasmės
suvokimas. Teisus yra F. Dos-
tojevskis, sakydamas, kad be
tvirtos prasmės supratimo žmo-
gus nesutiktų ir nepajęgtų gy-
venti, kad jis greičiau sunai-
kintų save, negu pasilikytų žė-
mėje. Gydytojai, ypač psicho-
neurologai, puikiai žino, ką
reikšia žmogui nebesuvokti
savo egzistencijos prasmės.
Tada nuo depresijos, sykiomis
ir mirties, neišgelbsti net vi-
sokių gėrybių prikimštos spin-
tos.

Kelių į gyvenimo prasmės su-
vokimą nedaug. Tačiau jie yra.
Tai visų pirma teisingas auk-
lėjimas, jausmų ir proto ugdy-
mas, akiračio plėtimas, suge-
bėjimas rasti savo vietą visuo-
menėje, sau tinkamą darbą, ku-
rio prasmė yra kurti kažką nau-
jo, tobulo, gražaus. Supran-
tama, visa tai iš dangaus ne-
nukrinta. Visa, ką gero pasie-
kiame, kainuoja daug. Teisus
Lietuvos rašytojas Juozas Gru-
šas: "Kūryba, aišku, alina,
atima daug sveikatos, bet ne-
kūryba dar blogiau. Pasijunti
ligonis, niekam nereikalingas...
Reikia dirbti, reikia
daug dirbti, bet kartu ir žino-
ti, ko sieki, prie kokio idealo
artiniesi".

Protas ir širdis

Gyvenimas visais laikais bu-
vo sudėtingas. Toks jis yra ir
šiandien. Kiekviena išspresta
problema iškelia dešimtis nau-
jų. Kas 7-10 metų mokslo žinių
padvigubėja. Ar tai gerai? Be
abejonės, taip. Tačiau ne vi-
sada, nes protas nėra vienini-
telis "prietaisas", kurio pa-
galba suprantame visus gyve-
nimo dėsnius, taisykles, o svar-
biausia – tų taisyklių išimtis.

Didžiulė laimė, kad žmogus,
be proto, turi ir jausmus. Tie-
sa, kartais jie ima vienas ki-
tam prieštarauti, tačiau daž-
niausiai jausmai padeda pro-
tui, bent jau tada, kai žmogus
savo protu nebegali perpras-
ti sudėtingų gyvenimo reiški-
nių. Teisingai sakoma, kad
tais atvejais, kai nieko nesako
protas, prakalba širdis. Ir ja
nereikėtų labai abejoti. Dar
daugiau. Būtinai stengtis su-
prasti kitų, savo artimųjų, sa-
vo brangių žmonių jausmus,
kad galėtume prie jų priside-
rinti. Tai pavadintume psicho-
loginiu rezonansu. L. Tolsto-
jus sakė: "Pats geriausias žmo-
gus yra tas, kuris gyvena savo
protu ir švėtimais jausmais..."

Metinė "TĖVIŠKOS ŽIBURIŲ" pre-
numerata oro paštu – 110 dolerių vi-
suose pasaulio kraštuose, įskaitant
ir Lietuvą.

Išniekinti partizanų kūnai turgaus aikštėje prieš Jiezo šventovę. Tre-
čiasis iš kairės – Jonas Andrulevičius, Adomo s. Žuvimo data 1945.XI.17

Atsisveikinom negrižtamai...

Klivlande palaidojom du žymius veikėjus —
a.a. Raimundą Kudukį ir Juozą Stempužį

AURELIJA M. BALASAITIENĖ

Gyvename laikinai šioje aša-
rų pakalnėje, nes kas gimė, tas
turės ir mirti. Praradimai lydi
mūsų gyvenimą, bet kai tie pra-
radimai mus užlieja kaip tas
pro sutirpusį ledą prasišveržęs
kalnų šaltinis, tai skausmas pa-
liečia daugelį širdžių. Mes
branginame savo kultūriniam
ir visuomeniniam gyvenimui
vadovaujančius asmenis. Ne-
tekus vieno, retėja jų eilės,
bet, netekus dviejų pastaruo-
ju metu, atsiveria sunkiai už-
pildoma spraga.

Klivlandą giliai sukrėtė baisi
žinia, kad saulėtą balandžio 11
d. motociklo nelaimėje užsi-
mušė Raimundas Kudukis. Gi-
liame liūdesy liko jo žmona
Grazina, sūnus Raimundas ir
duktė Aleksandra.

Išgyvenęs vos 52 metus, ve-
lionis išvarė giliai veiklos va-
gą ir lietuvių, ir amerikiečių
tarpe. Kaip aktyvus respubli-
konų partijos narys, jis inten-
syviai kovojo už Lietuvos vy-
riausybės pripažinimą, įtaigo-
jo aukštus Amerikos pareigū-
nus ir prezidentą Bush'ą. Lie-
tuvių namų įsteigimas, tauty-
bių veikla, santykiai su įvai-
riomis organizacijomis užpil-
dė jo gyvenimo laisvalaikį. Lie-
tuviškoje veikloje jis reikšėsi
Pasaulio lietuvių bendruome-
nėje ir buvo išrinktas centro
valdybos vicepirmininku. Ša-
lia savo profesijos gamtos ap-
saugos srityje, jis rūpinosi Lie-
tuvos reikalais, iš tėvynės at-
sinešęs jai išpareigojimo ir
meilės jausmus.

Gimęs 1939 m. Kaune, su
savo tėvu Petru Kudukiu iš-
gyvenęs pabėgėlio ir imigran-
to odiseją, įsikūręs Klivlande,
jis baigė universitetą bakalau-
ro ir magistro laipsniais. Ei-
damas 32-uosius savo gyvenimo
metus, jis buvo paskirtas Kli-
vlando miesto viešųjų įmonių
direktoriumi. Jo priežiūroje
buvo didmiesčio elektros jė-
gainė ir vandentiekis. Pasikei-
tus miesto administracijai, jis
įsteigė savo gamtos apsaugos
bendrovę. Jo vaikai lankė li-
tuanišnę mokyklą, dalyvauja
lietuvių skautų organizacio-
je, yra aktyvūs lietuviškoje
parapijoje.

Raimundo Kudukio tragiška
ir ankstyva mirtis iš mūsų iš-
plėšė energingą, darbštų ir įta-
kingą asmenį, kuris sugebėjo
išsikimti tarnauti abiem savo
tėvynėm ir eiti į talką ten, kur
buvo labiausiai reikalingas.

Balandžio 24 d., po ilgos ir
sunkios ligos, į amžinybę iške-
liavo Juozas Stempužis, kurio
"Tėvynės garsų" radijo valan-
dėlis 43 metus "su gimtojo žo-
džiu ir lietuviška daina" guodė
lietuvių širdis, teikė informaci-
ją, įvairino programas "ke-
liaujančio mikrofono" aktua-
liais reportažais, net ir ora-
uosčiuose patikidamas atvy-
kusius svečius ir į garsiausią
tę įrašydams gyvus, įdomius
pokalbius. Jo turtingame garsi-
nių juostų archyve atsispindi
lietuviškos išeivijos istorija,
nes jose yra įrašyti visi mūsų
gyvenimo įvykiai, suvažiavi-
mai, konferencijos, vaidini-
mai, minėjimai...

Iškilmingo atsisveikinimo su
velioniu metu buvo iškelti jo
nuopelnai lietuviškai visuome-
nei, tautybių veiklai, darbui
apskrities kontrolieriaus įstai-
goje, bet buvo pamirštas bene
pats svarbiausias jo gyvenimo
įnašas: konkretus rūpestis to-
li nuo tėvynės priaugusia kar-
ta. Daugiau kaip 10 metų dė-
stė lietuvių literatūrą Vysk.
Valančiaus lituanistinėje mo-
kykloje ir buvęs jos direkto-
riumi, jis didoką jaunimo būrį
supažindino su lietuvių litera-
tūra, įkvėpė meilę jai. Šalia

to, jis skatino moksleivius ku-
rti minėjimų programas ir radi-
jo vaidinimus, jo priežiūroje
juos režisuoti ir vaidinti. Jo
mokiniai praturtėjo lietuviš-
kos kultūros lobiais, turėję jį
savo mokytoju.

Juozui Stempužiui rūpėjo ir
lietuviškos radijo valandėlės
ateitis. Ilgus metus kartu su
juo dirba malonaus balso Da-
lia Staniškienė, bet jam pavy-
ko ir jaunimą sudominti ra-
dijo darbu, todėl dabar net
dviejose radijo valandėse akty-
viai reiškiasi seserys Kris-
tina ir Ilona Kiuprevičiūtės,
studentas Andris Dunduras.
Bet tai dar ne viskas. Lietuvių
namų įsteigimas, kuriuose jis
eilę metų buvo direktorių ta-
rybos nariu, tautybių centro
veikla ir tautybių radijo valan-
dėlių sąjungos įsteigimas taip
pat yra jo nuopelnų sąrašas.

Juozas buvo švelni, bet va-
linga asmenybė. Kelis sekma-
dienius prieš mirtį jis dar kal-
bėjo per radijo valandėlę ir re-
dagavo žinias. Savo bičiuliams
jis tvirtino, kad iš to darbo ne-
pasitrauks, kol jam jėgų už-
teks...

Per trumpą laikotarpį palai-
dojome veiklų ir lietuviškos
kultūros mylėtoją daktarą Hen-
riką Brazaitį, lietuviškos veik-
los labai dosnų mecenatą Pet-
rą Milašį ir eilę kitų...

Mūsų širdyse jie liks ilgai
gyvi, nes jų darbo vaisiais na-
udosimės ir mes, ir po mūsų atei-
nančios kartos.

Baltistikos dienos Toronte

Baltistikos studijų draugija AABS birželio 10-13 dienomis Toronto
universitete rengia plačios apimties konferenciją, pavadintą "Terra
baltica" (Baltiečių žemė). Dalyvaus ir daug lietuvių mokslo
darbuotojų iš Š. Amerikos ir Lietuvos

Šiam mokslininkų suvažiavi-
mui yra numatyta gana plati
programa, apimanti istoriją,
literatūrą, sociologiją, eko-
logiją, lingvistiką, folklorą
ir mitologiją, ekonomiką, po-
litiką, bibliografiją, muziko-
logiją. Kiekvienai sričiai yra
skirta visa eilė atskirų temų,
kurias įvairiais požiūriais
gydys keliaisdešimt paskai-
tininkų.

Lietuviams atstovaus T.
Venclova, R. Mažeikaite, J.
P. Slavenas, V. Kelertienė,
L. McDonald, V. Valkavičius,
R. Šilbajoris, S. Karaliūnas,
K. Girnius, A. Liekis, E. Bal-
tinienė, V. Žalys, L. Klimka,
S. Samalavičius, V. Skrupske-
lytė, V. S. Vardys, A. Tupėiaus-
kas, I. Gražytė, V. Samonis,
V. Pranulis, R. Vidutis, Aud-
ronė Willeke, R. Misiūnas, A.
Tereškinas, M. Teresevičienė,
L. Banytė, G. Bernackienė, A.
Norvilas, Kristina Starkus,
R. Urbonaitė, D. Giedrimienė,

Ko lakštingalos verkia prie Merkio

ANTANINA GARMUTĖ

(Tėsinys iš praėjusio nr.)

Į Sibirą

Prašvitus vėl pabeldė. Šį kar-
tą – kitaip. Išiveržė vos pravė-
rus duris. Liepė rengtis. Sukė-
lė vaikus ant kojų. Išbrovėliai
buvo dviejų tautybių: lietuviai
– "savi" ir rusai – "svetimi".

"Savi" nieko nežūrėjo, tik
ragino skubėti. "Svetimi" buvo
rūpestingiesni: vienas rusas
liepė pasiimti kūdikiui vone-
lę. Paskui sribai skubino vežt –
bijojo, kad partizanai neuž-
pultų. Vežė miškų į Puvocių su-
rinkimo punktą. Ne grybus, de-
ja, rinko. Džukus, grybų rinkė-
jus, varganus miško darbinin-
kų šeimas. Su mažais vaikais
ant rankų. Iš Puvocių varė pės-
čius į Marcinonis. Linko, dre-
bė miško eglės ir pušys nuo
tremiamų moterų raudų. Iš sa-
vos gimto krašto, nuo numylė-
tos smėlėtos žemelės nuvarė,
nos sraunau Merkio, Ūlos,
Skroblaus. Katros upelių at-
plėšė ir grūdą į ankštus gyvu-
linius vagonus. Numirti į Sibi-
rą vežė atėjūnai Dainavos ša-
lies gyventojus. Kaip toje dai-
noje:

*Šiandien mylimoj Tėvynėj
Nėr lietuviui vietos.
Tai vis žiaurus atėjūnai,
Tai jų širdys kietos!*

Kai vežė juos pro Vilnių, ne-
laimingieji meldėsi į Aušros
Vartų Mariją. Giedėjo ankšta-
me vagone, kuriame nebuvo
kuo kvėpuoti. Ir vis raudojų
raudojo grindinių raudas džū-
kų motinos, seserys, žmonos.
Nepaliovė skustis Sutvėrėjui
ir nuvežti į gūdžią Sibiro taigą.

Vagone mirė Janinos Jazuke-
vičienės vaikutis. Ilgai laikė,
vežėsi su savi. Raudojų, žvė-
rės balsu šaukė motina, bet
budeliai atėmė kūnelį ir išme-
tė pakely.

Dešimties metų Aldutė pri-
simena: truko keltų lynas, ke-
liant per platųjį Jenisėjų. Lė-
kė keltas žemyn kokius 2 km.
Nebevo lemta žūti: sugavo
laimingai.

Paskui dar keli šimtai kilo-
metrų už Minusinsko. Iškrovė
žmones kaip malkas pačiame
katargininkų kelyje, tiesiog
ant grindinio. Vėl grindinys –

svetimas, šaltas. Grindinys –
"namai". Kol pastatė barakus
miško glūdumoj, susikalė na-
rus. Bet ir jie menkai saugojo
nuo šalčio.

— Blogiausia, kad nebuvo ko
valgyt, – prisimena Aldona. –
Žolė, beržų žievėlės, balta ked-
ro smala buvo mūsų valgis. Dar
"čeremša" – laukinis česnakas.

Rytojaus dieną juos išvarė į
darbą. Žmonės sirgo, krito kaip
medžių lapai po šalną. Išmirė
vaikai, seneliai. Išsigelbėji-
mas – malda. "Karštai mēdė-
mės, ir Dievas mus gelbėjo".

Prisiminimai

Tremties prisiminimai... De-
šimtmetė mergaitė dirbo sezo-
nine darbininke. Užtelėjusi
kirto kedrus, tiesė kelius per
neįžengiamą taigą. Išveždavo
juos savaitei už kelių šimtų
kilometrų. Plukdė rastus, pa-
vojingai išsiliejęs upėms. Ne-
buvo maisto.

Tremties prisiminimai...
Kryžiaus kelius eina moterys
– šeimų maitintojos, išvežtos
be vyrų, be tų, kurie pasilikę
ant kruvinų grindinio. O jos čia,
svetimojo atšiauriojo šaly amžio-
nos vergės... Kas atjaus, kas
pagalbos ranką išties? Ir būk
stipri, ir išverk, kitus guosk
ir pakelk, jėgų neturėdama pa-
ti. "Mama visada alkana, išti-
som dienom nevalgus. Šventa
mano mama" – taip įvertina Al-
dona Kondrataitė-Bernatavi-
čienė ją – partizano "Briedžio"
trumpo gyvenimo draugę. Ne-
jaugi visas gyvenimas – verga-
vimas: beteisė padėtis, vargas,
skurdas, ligos... Nejau? Jos
mama nesulaukė Atgimimo:
užmerkė akis 1987 m. Lietu-
voje.

Tremties prisiminimai blyk-
teli sapnuose ir šimtus kartų
kasdienybėje trenkia kaip per-
kūnas iš giedro dangaus. Kiek-
viename Lietuvos kampelyje
sutiksi tremtinį – likimo bro-
lį ar ešelonų sesę. Šimtai tūk-
stančių Lietuvos žmonių nešio-
jasi savyje šią tarsi raudona
geležinį išdegintą tremties žy-
mę. Nebylų pasididžiavimą ir
praradimo skausmą. Didįjį
Golgotos ordną turime visi,
kurie buvome TEN ir likome
ištikimi Tėvynei. Darbais. Gy-
venimu. Sielos akimis, kurios
amžinai mato gimtinių dangų
ir jaučia gero žmogaus širdį.

Po audros

Krenta ankstyvos gaivios
rasos pievose prie Merkio. Gy-
venimas kaip srauni upė ne-
miršta niekad. Vingių vingiais
atsikartoja upė, ainiams ir vai-
kačiams – žmogus. Aldonos
duktė Laimutė Vilkanienė,
architektė Druskininkuose,
augina 2 vaikučius, iš kurių
vienas pakrikštytas prosene-
lio Tomo Kondrato vardu.

Toje vietoje, kur žuvo 4 par-
tizanai, prie Merkio ant kal-
nelio, 1990 metų birželio 2 die-
nų pašventintas naujas kry-
žius. Per šventinimo iškilmes
Tremtinių choras dainavo cho-

ristės Bronės Baltulionienės
sukurtą dainą "Dukružėlė":

*Eina dukružėlė keliu
verkdama,*

*Prie tėvelio kryžiaus geles
nešdama...*

*Žuvo jis už laisvę brangios
Lietuvos,*

*Apliej kraują žemę tėviškės
savos.*

*Dainuoja Aldona, ir daina
tėvelio žodžiais guodžia:*

*Neverk, dukružėlė, aplankyk
mane,*

Puoški mano kryžių rožę,

lelija –

*Jis primins tėvynei praeities
kančias,*

*Tavo širdies skausmą Lietuva
supras!*

Lietuva supranta viską. Ir iš-
kenčia savo vaikų kančias. Vos
spėjo išblukti kraujas ant se-
nų grindinių miestelių aikštė-
se, o nauji to paties okupanto
tankai sutraiskė beginklius
žmones Vilniuje. Istorijos tęs-
tinumas. Žygdarbiai kartojasi.
Skaudi praeitis gyva: ją sunai-
kinti ir vėl pasukti istorijos
ratą atgal komunistams nepa-
vyks.

Partizano maldaknygė

Budi Lietuvoje partizanų
kryžiai. Liudija Tėvynės mei-
lės stebuklą, kilusį iš pačių
tautos gelmių. Ir pačiais stip-
riausiais saitais susietą su
mumis.

Neša mane per Merkinę tėve-
lis dainuodamas... – prisime-
na vaikystės fragmentus "Brie-
džio" dukra.

O Merkiu atplaukia partiza-
no maldaknygė ir "Jurgino"
kepurė, kurias rado Juozas Ja-
kavonis iš Kasčiūnų kaimo...
Jas atlydi nemirtingos dainos
posmas:

*Neiškok, motule, sūnelių
savų –*

*Guli jie ant gatvės akmenų
kiety...*

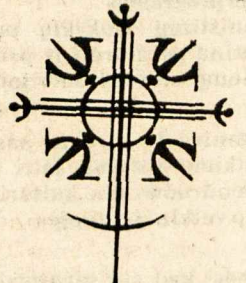
*Beit kai tėviškėlėj laisvė
sūdydės –*

*Tai gražiausias dainos apie
juos skambės!*

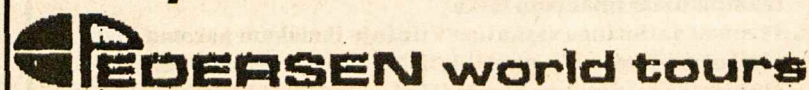
Jau skamba.

Atgyja tautos istorija, įpras-
minami šventi vardai ir šventos
tautai vietos. Rūpintojėlių rū-
pestis gaubia Merkinės kryžių
kalną, kurio šlaitai, takeliai
ir kiekviena žemės pėda per-
mirkusi krauju. Čia kiekviena
pavasari lakštingalos gieda
JIEMS amžina atilsį. Pilki
paukšteliai aprauda pilkuo-
sius didvyrius, atidavusius
už laisvę patį brangiausią žmo-
gaus turtą – gyvybę. Ir supran-
ta kiekvieno lietuvių širdis tą
lakštingalų raudą.

Paklausykite! Ar ne tas bai-
susis raudonas kirminas dras-
ko lakštingalos širdį? Bet ne-
sudraskys, nesuplėšys. Iš to so-
pulio, iš tos raudos gimsta akiai
nematomos lakštingalų ašaros.
Jos krenta ant laukų ir pievų,
šilų ir atolų, kad vėl upeliais
grįžtų į gimtąjį Nemuną prie
jo santakos su srauniuoju
Merkiu.

*"Dievas teikia mums meilę,
kad mylėtume tą, kurį
Jis mums duoda"*
**The
Loughheed & Barnard**
šeimos ir tarnautojai
"Žmonės, kurie atjaucia kitus"
 Sudbury, Ontario

Susipažinkime iš arčiau su Baltijos šalimis pasinaudodami

savaitiniais skrydžiais iš TORONTO į
VILNIŲ, LIETUVĄ –
centrinę Baltijos kraštų dalį, jungiančią
Taliją, Rygą, Lvovą/Ivano-Frankovską.
Išskrendame per Kopenhagą birželio 4 d.
Grįžtame liepos 1 d.

STERLING AIRWAYS / LITHUANIAN AIRLINES

KAINA nuo \$999 + mokesčiai

Vasaros metu savaitiniai skrydžiai –
iš Kalgario ir Vankuverio.

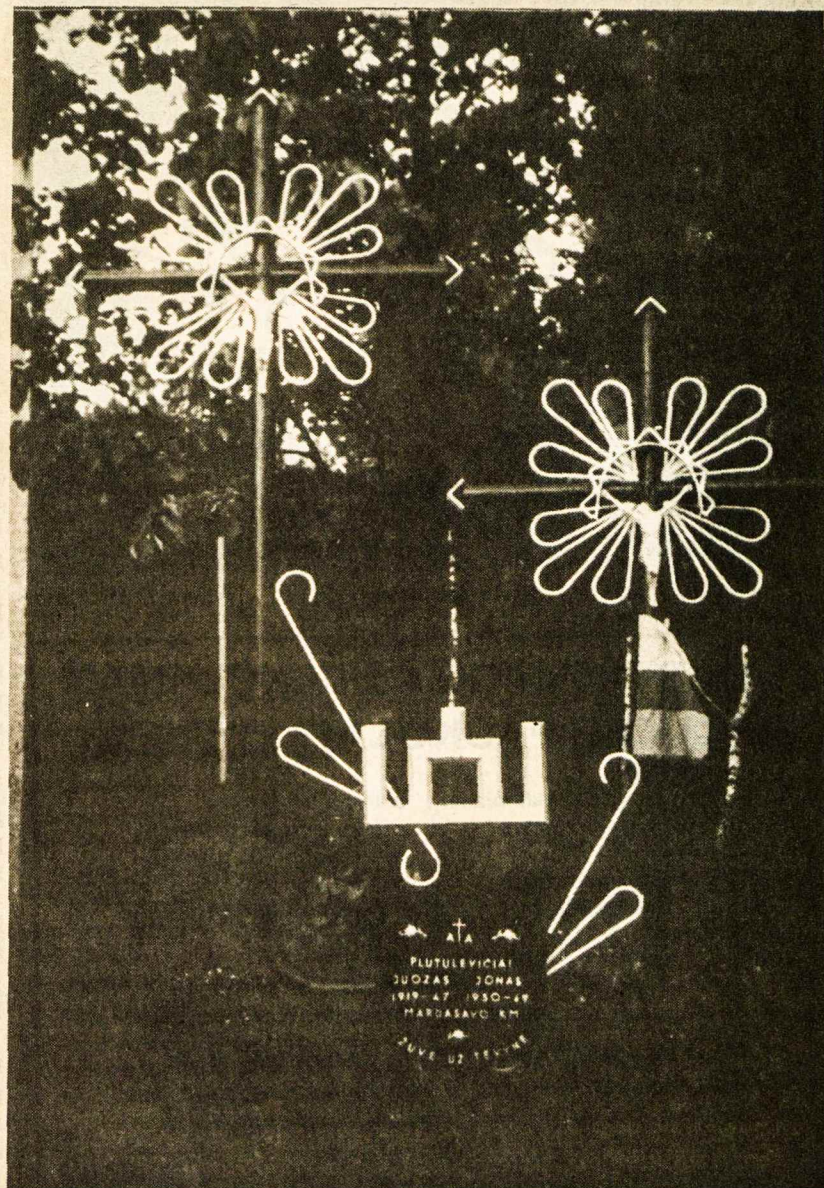
Informacijų reikalu skambinti

tel. (416) 882-5470.

Dėl rezervacijų kreipkitės į savo kelionių agentūras.

FUTURE.I
 REAL ESTATE LTD. REALTOR
Nijolė Baranuskaitė-Bates
 Namų pirkimo bei pardavimo bendrovės atstovė
 verslo 769-3300 namų 769-1835
 • Patarnauja lietuvių kalba.
 • Nemokamas namų įvertinimas.
 2254 Bloor St.W. Toronto, Ontario M6S 1N6
Pirkite namus geresnei savo atečiai

Viešėdami Čikagoje,
neužmirškite aplankyti **N. ir J. VAZNELIŲ**
Gifts International Inc.
 2501 W 71st STREET,
CHICAGO, ILL. 60629
 Telefonas 471-1424
 Čia gausite lietuviškų knygų,
plokštelių, odos, medžio dirbinių.
Ypač didelis gintaro
išdirbinių pasirinkimas.

Partizanų kryžių kalne Merkinėje, kur palaidoti žuvę už Tėvynę (1991)
Nuotr. A. Garmutės

"Rudenio vynu"

Naujoji Vlado Šlaito poezijos knyga

ALFONSAS TYRUOLIS

Lietuvių išeivijos poezijoje Vladas Šlaitas yra pakankamai gerai išsitvirtinęs visa eile savo poezijos rinkinių, pradėdamas "Žmogiskosiomis psalmėmis" (1949) ir baigiant neseniai (1991) išleistu "Rudenio vynu". Kurį laiką jis kas antrą mėnesį metai buvo davęs po rinkinį, tik tarp paskutiniojo ir dabartinio rinkinio yra praėję daugiau metų.

Būdinga, kad V. Šlaitas liko ištikimas nuo pirmojo iki dabartinio pasirinktam keliui — laisvo eiliavimo, poezijos prozoje kūrybai. Nors kelias rizikingas ir kai kurių kritikų buvo priekaištaujama, nes tyko pavojus prozinėje išraiškoje pasiklysti su poezija, bet V. Šlaito poetinis talentas sugėbėjo prasiveržti pro prozinės išraiškos barjerus ir iškovoti ir atitinkamas poezijos aukštumas.

Iš tikrųjų V. Šlaito eilėraštis nėra parašytas vien prozinės forma, jis turi ir poetinės struktūros privalumų. Būdingesnis ramus ir nuosaikūs prozinis kalbėjimas, galop virsęs poetinėmis nuotakomis ir vaizdais. Čia ir glūdi šio poeto originalumas, jo skirtingumas nuo kitų modernių laisvo eiliavimo autorių.

"Rudenio vynu" turinį (44 eilėraščiai, įvairaus ilgio, be skyrių sudaro filosofiniai ir eleginiai mąstymai apie jaunystės pavasarį, sulaukus vaizgantiško "kapininko" (60 metų) amžiaus. Rinkinyje šis amžius ne kartą paminimas, sykį tarant, kad "šešiasdešimties metai" reiškia pirmą rudens pabučiojimą" (p. 10).

Rinkinyje pradedamas kelias filosofinis, kiek ilgesnio sukūrimo eilėraščiai. Su P. Claudel'iu sutinkama, kad "jokia smulkmena nepraeina", t. y. nežūva, kad viskas

visatoje turi išliekamumą prasmę ir tikslą. Su R. M. Rilke į mirusiųjų gyvenimą žiūrima kaip į "gyvųjų gyvenimą". Skaitytas gal pajus šokią tokią kontroversiją, kai žemiškų priemonių nebebus įmanoma pritaikyti anapusiniam gyvenimui (pvz. su mirusiais "koresponduoti", p. 50). Su amerikiečių W. Whitman'u V. Šlaitas bando "lengvesniu žvilgsniu" pažūrėti į mirtį: ji yra "suramintoja", "bičiulė ir palydovė" iš šio pasaulio ir kitą pasaulį, išvaduotoja iš fizinių varžų ir skausmų.

Taigi kartoju, nebijokit manęs, nes aš esu jūsų geroji bičiulė ir palydovė ("Geroji bičiulė", p. 7).

Praeities dienų prisiminimai poetą įrikiuoja į neoromantikų eiles su būdingu, dažniau pasikartojančiu "o" atsidūsėjimu:

O, palaiminti šviesūs pavasariai ir svajonės! Debesų ir saulėleidžio gluosnių prisiminimai! ("Po pabučiavimo", p. 10).

Su tuo susijęs elegiškas melancholinis nusiteikimas ir noras bendrauti su mirusiais (p. 19), nors ir vėl neišvengta kontroversijos, kai mylimosios prisiminimas virsta rožių krūmu (p. 26).

Prozinį kalbėjimą poezijai dažniausiai išperka pati eilėraščio užsklanda. Pvz. tėviškos Ukmergėje prisiminimas užbaigiamas Rilke "Vigijos" vaizdingumu:

Ir tykia! tykia! plaukdavo dangum skaisčius vasaros nakties mėnulis ("Ukmergės vasaros naktį", p. 36)

Rinkinyje yra geras tuzinas vienposmių ketureilių (iš viso čia yra daugiau klasikinei strofai artimesnio polinkio). Tai kaip ir proginiai eilėraščiai, greitosis užrašyti, ilgesniams posmams neturint laiko. Amerikiečių poetas J. B. Tabb buvo sudaręs net visą tokių eilėraščių rinkinį. Jei jie nebus kondensuoti, greit "išsikvėps" jau vien dėl tos monotoniškos formos. Nors ir nevienodo lygio, V. Šlaito ketureiliai yra pakankamai poetingi, iš paprasto reiškinio išgaunant nemažą estetiškumą bei vaizdingumą, kaip pvz.:

Saulė iš lėdo leidžias. Kambary tiktai raudonas blizgesys ir vazonėlis. Ir visame pasauly laimingiausias yra raudonas molio vazonėlis ("Vazonėlis", p. 38).

Toks yra viksvų šnarėjimo, upelio čurlenimo, vyšnių žydėjimo pavasari, tolimo arklių prunkštimo prisiminimas. Įtaigumo čia pasiekama tam tikra sakinio sinkopa, būdinga kiekvienam ketureiliui.

Nestoras, bet gero poetinio skonio V. Šlaito naujasis poezijos rinkinys bus gera atgaiva poezijos mėgėjui.

Vladas Šlaitas, RUDENIO VYNAS. Eilėraščiai. Western Springs, IL, Ateities literatūros fondas, 1991. 55 p. Kaina 5 dol. Viršelis ir tekstas iliustruojamas Petro Aleksos. Knygos mecenatas — dr. Albinas Šmulskystys.

Po išpūdingo Lietuvos smuikininko RAIMUNDO KATILIAUS koncerto Recital Hall Niujorke surengtame primėime dailininkų Kašubų rezidencijoje. Iš kairės: kompoz. JOHN CORIGLIANO, kurio operos "The Ghost of Versailles" premjera įvyko 1991.XII.19 Metropolitan operoje Niujorke, kompoz. PHILIP RAMCY, kurio naujo kūrinio premjera atlikta šiame koncerte, ir RAIMUNDAS KATILIUS

Pavasarinis "Į laisvę"

Rezistencinės minties ir politikos žurnalas, 113 nr., 1992 m. pavasaris. Leidžia Lietuvių fronto bičiuliai, išleina tris kartus metuose, redaguoja Juozas Baužys

Nedidelio formato žurnalo 72 puslapiai išdalinti beveik dviem tuzinam autorių, ne skaitant keleto skaitytojų laišku, keleto naujų leidinių paminėjimo, keleto stambių pranešimų bei sveikinimų. Nė vienos ilgesnės studijos ar referato. Nė vienas vieno autoriaus rašinys nepriemtas prie penkių puslapių, dauguma težiama po tris, du ir viena. Skaitytojų gal tokia smulkmenų neapvils — visko po truputį. Tik ar dažnas pagalvos, kiek pastangų, kiek kantrybės reikėjo redaktoriui didelį būrį bendradarbių sutelkti, kad žurnalas nesuplonėtų arba nesuveluotų.

Pirmajame iš dviejų vedamųjų ("Išeivijos rūpesčiai") apgailama politinė tvarka Lietuvoje ir su ja susiję pavojai. Pasisakoma už tvirtą išeiviją, stiprią LB, Lietuvos ambasadų remimo svarbą. Antrajame ("Iustitia est fundamentum regnorum") priekaištaujama Lietuvos valdžiai už išeivijos lietuvių nupiletinimą bei atsisakymą grąžinti turėtą Lietuvą turtą. Julijus Kelero trumpa pakaita, skaitytas Beverly Shores, IN, lietuviams Vasario 16-sios ir Kovo 11-sios proga, ryškina išgyvenimus sovietų vergijoje ir giria išeivijos lietuvių, savo veikla teikusius tėvynėje gyvenantiems viltį.

Beveik keturi puslapiai paskirti laiškam iš Lietuvos, "IL" redakcijai rašytiems 1991 m. gale ir 1992-ųjų pradžioje. Vieno autoriaus dviejuose laiškuose atvirai kritikuojama V. Landsbergis už diktatoriškumą (to žodžio neminėti). Vienas savo laišką taip baigia: "Kaip ir 1918-19 metais vėl vyksta 'kovos su bolševikais', tuo tarpu ne karinėmis priemonėmis. Bet fronto linija labai aiški..." Labai iškalbus vienas trumputis laiškelis, kuriame sakoma: "Dešimt Dievo įsakymų — nuo pirmojo iki paskutinio — suminti po kojomis. Visa tai negali neatšilioti atgimstančiai Lietuvai, kuri taip sunkiai skinas kelią į valstybingumą..."

Laiškų autoriai pažymėti tik inicialais. Redaktorius pastebi, kad tai jo pasirinkimas. "Visu veidu į Vakarus!" — šaukia Feliksas Jucevičius

trijų puslapių rašinio antraštė. Pasidžiaugęs sovietų imperijos griuvimu, autorius siūlo politinę kultūrą, entuziazmą gėriui, prasingam gyvenimui. Skatina rinktis Vakarus, ne Rytus, nes Vakariai Lietuvai gali daugiau duoti.

Ilgiausias, pusaštunto puslapio, skaitinys pavadintas "Lietuva, išeivija ir Lietuvių bendruomenė". Tai šešių klaušimų redaktoriaus anketa, išsiuntinėta beveik 40-čiai asmenų. Tuo tarpu spėjo atsilipti tik penki: P. Algis Raulinaitis, Antanas Razma, Antanas Saulaitis, Juozas Žygas ir čia rašantis. Klausimų nurašau, nes užimtų daug vietos; pagaliau, šį tą pasako antraštė. Atsakymai turi panašumų ir skirtumų, daugiau pesimizmo, negu optimizmo. Ištisai optimistiški atsakymai dr. A. Razmos. O prognozuojant lietuviškos išeivijos ateitį, anot A. Razmos, "mūsų lietuvių atžaląs išeivijoje palaikys kelis šimtmečius, palaikydami stiprius ryšius su tauta". Ai, kad tie žodžiai į Dievo ausį! Dėl pranašysčių ginčytis neverta. Tik negaliu tylėti dėl A. R. teigimo, kad "išeivijos" didelė dalis jaunimo buvo išauginta sąmoningais lietuvišiais (...). Laimingi esame, kuriems pavyko vaikais išauginti sąmoningais lietuvišiais (jų tarpe A. Razmai ir čia rašančiam). Bet tokių maždaug dalelė! Drąsiai galiu teigti, kad 70%, jeigu ne 90% II D. karo pabėgėlių vaikų su lietuvių neieko bendro nebepaturs. Deja, deja, deja!

Birutė Jonelienė labai glaudžiai ir abstrakčiai aprašo keturių brolių Lukšų, įskaitant ir visame pasauly išsėjęsio Juozo, likimą. Trys buvo partizanais, o ketvirtasis, irgi partizanavęs, gyvas sugautas, Sibiro katorgą ištvėręs, dabar liudija.

Spausdinama Jono Pabedinsko politinė paskaita, skaitytą LFB Čikagos sambūrio narių susirinkime 1991 m. gruodžio 11 d. ir koreferento Vytauto Bagdanavičiaus trumpa replika. J.P. atstovauja frontininkams ir siūlo Lietuvos katalikams smelktis į politiką su šūkiu "Į pilnutinę demokratiją". V. B., mano supratimu atstovaujantis krikšč. demokratams, prie J.P. minčių pridėda keletą "tačiau jeigu" ir "tačiau kadangi".

Dviejuose puslapiuose poetas Vaidotas Daunys papasakoja, kaip Vilniuje, Putino namuose, buvo paminėtas Vytauto Mykaloičio-Putino 99-tas gimtadienis. Sekančiuose dviejuose pusl. randame V. Daunio du eilėraščius ir portretinę nuotrauką.

Vidmanto Valiūšaičio poros pusl. reportaže apie antrąjį "Į laisvę" fondo lietuviškai kultūrai ugdyti studijų savaitę Vilniuje 1991. X. 19 randame keletą įdomių dalyvių pasisakymų.

Henrikas Kudreikis apžvelgia Lietuvos spaudą. Tik dalį, ir kai kurią tik prabėgomis. Rašinys įdomus ir vertingas. Tokių daugiau reikėtų! Beje, minimas Lietuvos aidas apžvalgininkas, įvertinęs išeivijos lietuvių spaudą ir radęs, kad Tėviškos žiburiai — "stip-

riausias ir įdomiausias išeivijos laikraštis".

Labai vertingas Zenono Prūsos rašinys apie Aleksandrą Solženicyną, jo pasaulėžiūrą bei nacionalizmą, jo palankumą Lietuvai ir aplamai baltiečiams.

Du kartu akimis perbėgęs J. K. reportažą apie LFB Los Angeles sambūrį 26-įj literatūros vakarą, datos nesuradau. Bet kai viskas skaitytą Drauge ir Darbininke, nebe-
labai ir svarbu.

Valentinas Makarevičius trumpai prisimena istoriką Zenoną Ivinskį, jo mirties 20-mečio sukaktuvių progą. "IL" red. vėlionį dar paryškina 1965 m. nuotrauką, kur Z. Ivinskį matome kartu su irgi jau mirusiais prof. kun. St. Yla, prof. dr. A. Maceina ir dr. J. Griunium. Keliais sakiniais jį aptaria kaip mokslininką, rezistentą bei visuomenininką. Pateikia keturių mokslininkų Z. Ivinskio įvertinimus.

Labai gerai nuteikia beveik žurnalo gale išspausdintos keturių jaunuolių mintys, pareikštos svarstybų metu Los Angeles politinių studijų savitaisyje, įvykusiam 1992. I. 25-26. Marija Sandanavičiūtė-Newsom (JAV), džiaugiamasi Lietuvos nepriklausomybe, ruošiasi lietuviškai auklėti jaunąją kartą ir darbuotis Lietuvoje. Roma Laurinavičiūtė (Lietuva) pasakoja kaip buvo kuriamas "sovietinis žmogus" ir kaip pašnabzdėmis jaunimas patriotiškai buvo auklėjamas namuose tėvų bei senelių. Auris Jarašiūnas (JAV) supažindina su PLJ kongreso Argentinoje nutarimais, skatinančiais ne tik palaikyti ryšius su Lietuvos jaunimu, bet ir keliauti į tėvų tėvynę ten padirbėti. Amandas Ragauskas (Lietuva) paberia karčiausių priekaištų turistams iš Lietuvos — be sąžinės, be sielams spekuliantams, teršiantiems gerų lietuvių vardą. Skatina išeiviją Lietuvai teikti ne materialines gėrybes, o žinias.

Vilius Braženas polemizuoja su anksčiau "IL" rašiusiais V. Volertu, P. Žumbakiu ir A. Stakėvičium. Lietuvai siūlo JAV tipo konstituciją. Gėrisi Jono-Pauliaus II enciklika Centesimus Annus.

Atsiūsta paminėti

William Wolkovich-Valkavičius, LITHUANIAN RELIGIOUS LIFE IN AMERICA. A Compendium of 150 Roman Catholic Parishes and Institutions. Volume I. Eastern United States. Publisher: Lithuanian Religious Life in America, c/o 36 St. George Ave., Norwood, MA 02062-4420, USA. Sole distributor: Corporate Fulfillment Systems, 1 Bert Drive, W. Bridgewater, MA 02379-9970, USA. Tai plačios apimties istorinio veikalo I dalis, turinti 629 psl. Kitos dvi dalys numatytos išleisti 1993-1996 m. Autorius istoriniu metodu, panaudojęs daugybę šaltinių, aprašo lietuvių ateivijos veiklą, kuri telkėsi apie parapijas JAV-se nuo pat pradžios. Įžangoje autorius dvilikoje puslapių pateikia bendro pobūdžio žinių apie Lietuvą, jos gyventojus, jos praeitį, emigracijos priežastis, lietuvių kultūrą, jų kūrinius Amerikoje, parapijų steigimą. Tai labai rūpestingai paruošta lietuvių ateivijos istorija Amerikoje, verta platus visuomenės dėmesio.

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

I Čikagos lietuvių muzikinį gyvenimą įsijungė iš Vilniaus atvykęs Ričardas Sokas, 1986 m. baigęs studijas Lietuvos konservatorijoje. Prof. Leopoldo Digrio klasėje jis įsigijo vargonų solisto, pianisto, dėstytojo, kamerinio ansamblio solisto kvalifikacijas. R. Sokas jau dirba chormeisteriu Čikagos lietuvių operoje ir kai kurių parapijų chorų vadovu, įsijungiančiu į didžiuosius renginius.

Siemiet bus paskirta XV-ji Broniaus Jonušo stipendija lituanistiką studijuojančiam lietuviui jaunuoliui ar jaunuolei. Tūkstančio dolerių metinę stipendiją kompozitoriaus Broniaus Jonušo atminimui yra įsteigusi jo našlė Emilija. Kandidatų prašymų su lietuviškosios veiklos aprašymu ir kurios nors lietuvių organizacijos rekomendacija bus laukiama iki š. m. birželio 15 d. Prašymai siunčiami šiuo adresu: Broniaus Jonušo stipendija, 9927 Devonshire, Omaha, NE 68114, U.S.A.

Lietuvių tautodailės instituto Bostono skyrius Vėrubų sekmdienio popietėn įjungė septynią Cape Code gyvenančios dail. Eugenijos Rastonienės gobelenų parodą. Popietės dalyvis su jos septyniolika naujausių gobelenų supažindino instituto Bostono skyriaus valdybos pirm. Saulė Satienė. Tapybos ir grafikos kūrinius priminė nuo staklių nuimti gobelenai "Rausvi medžiai", "Debesys", "Miskas". Susimąstę apie žmogų ir jo gyvenimo prasmę skatino gobelenai "Gyvenimas", "Gyvybės gija", "Šeima", "Poezija".

Bernardo Brazdžionio konkursas išeivijos lietuvių iniciatyva buvo surengtas jauniems poetams Lietuvoje, kai jis pernai ten lankėsi vidurinėse mokyklose. Premijas parūpino Čikagos lietuvių Dainų Kojelė. Vertintojų komisijos nariai Solveiga Daugirdaitė, Eugenijus Matuzevičius ir Martynas Vainilaitis pas paskyrę prienietei Aistei Birgerytei, kėdai prienietei Dianai Eriksonaitei, kaudietei Dariui Jakulevičiui, alytietei Ramūnei Rakauskaitei ir Egidijai Grigaitėi iš Sidabravo Radviliškio rajone. Lygiavertės premijos buvo itektos š. m. vasario 21 d. Trisdešimt ketvirtosios Vilniaus vidurinės mokykloje, kurios trys moksleiviai ir du moksleivių tėvai 1991 m. sausio 13 d. gindami Lietuvos televizijos bokštą. E. Grigaitė, savo eilėraščiais labiausiai priartėjusiai prie paties B. Brazdžionio jaunystės dienų kūrybos, premija buvo papildyta jo parašytu ketureiliu ir pridėtu pieštuku. Premijų įteikime dalyvavo ir jų mecenatė D. Kojelė. B. Brazdžionis, pernai iš šios mokyklos pradėjęs kelionę į kitas Lietuvos vidurines mokyklas, š. m. gegužės 21 d. išskrido Kaunan. Ten jis vasaros mėnesius planuoja praleisti savo senajame name, kurį jam atnaujintą sugrąžino šio miesto savivaldybė.

Metinė "Laiškų lietuviams" žurnalo šventė Čikagoje balandžio 5 d. buvo pradėta pamaldomis Tėvų jėzuitų koplyčioje. Mišias atnašavo ir pamokslą apie religinės spaudos įtaką dvasiniam žmogaus gyvenimui sakė kun. A. Tamošaitis, SJ. Po pamaldų visi susirinko Jaunimo centro didžiojo salėje susipažinti su tradicinio straipsnių konkurso rezultatais. Programai vadovavo redakcijos narė Nijolė Užabalienė. Red. kun. Juozas Vaišnys, SJ, kalbėjo apie išeivijos lietuvių veiklos menkėjimą, kuris pastebimas net ir "Laiškų lietuviams" konkurse. Mat jam šikart buvo gauti tik du išeivijos autorių rašiniai, o iš Lietuvos susilaukta net penkiasdešimt septynių. Suaugusių grupės konkursan išsijungė 36 autoriai, studentų grupės — 6, moksleivių — 17. Konkurse dalyvavo 14 vyrų ir 45 moterys. Vertintojų komisija paskyrė 18 premijų, kurių tik viena liks išeivijoje, o visos kitos bus nusiųstos laimėtojams Lietuvoje. Premijomis buvo įvertinti šeši vyrai ir dvylika moterų. Laimėtojų sąrašą komisijos vardu perskaitė redakcijos narė Danutė Bindokienė. Optimistišką žodį tarė Lietuvos garbės konsulas Čikagoje V. Kleiza, pabrėždamas, kad bent konkurso premijų mecenatai tebėra išeivijos lietuviai. Meninę programos dalį atliko aktorė A. Budrytė, deklamavusi Jono Mekso ir Liūnės Suteimos eilėraščius. Religinės tautinės minties žurnalo "Laiškų lietuviams" šventė baigta dalyvių vakariene.

Kovo vienuoliktosios išvakarėse Vilniaus fotografarija surengė parodą "Atgimimas". Jon su 63 nuotraukomis išsijungė Romualdas Požerskis, Juozas Kazlauskas, Algimantas Žižiūnas, Zenonas Nekrošius, Marius Baranaukas ir 15 kitų fotografų. Parodoje vyravo fotosiužetai, grupiniai ir žanriniai portretai.

Knygos muziejus kovo 31 d. atidarytas Kauno viešojoje bibliotekoje. Jame jau rodomos graikų, lotynų, žydų knygos bei jų vertimai į lietuvių, anglų, vokiečių, rusų ir kitas kalbas. Sudarytas ir pasaulinis grožinės literatūros aukso fondas, į jį įjungus 300 knygų, tarp kurių yra ir K. Donelaičio "Metai". Biblioteka turi apie du milijonus knygų. Yra ir senų, rašytų XV šimtmeityje. Muziejus du ar tris kartus per metus keis knygų parodas, jas skirdamas kitais periodais.

Vėlykoms ir Kristaus Prisikėlimui skirtą dailės kūrinių parodą surengė Vilniaus parodų rūmai. Rodiniai antrąjį Vėlykų dieną atidarytai parodai, sutelkti dviejose salėse, lankytojus stebino įvairove ir gausa. Jų pora trečdalių buvo paimta iš muziejų. Be pripažinimo susilaukusių žymiųjų Lietuvos dailininkų V. Kisarauko, A. Gudaičio, K. Zimblytės darbų, buvo rodomi ir jaunųjų tapytojų kūrinių. Parodon taigi buvo įjungta Paryžiuje gyvenančio skulptoriaus Antano Mončio skulptūrėlių, jo didesnių darbų nuotraukų. Grafikai Žibuntui Mikšiui, taip pat paryžiečiui, atstovavo jo grafikos kūrinių. Vėlykų parodą papildė dabar Lietuvoje statomų šventovių projektų modeliai.

Dalia ir Povilas Mataičiai turėjo sėkmingą etnografinį teatrą, užsidariusį dėl kilusių prieštaraimų jo narių eilėse. Dabar jiedu jau yra suorganizavę naują grupę, prieš Kalėdas paruošusią etnografinę programą "Didžiam kietajam, arba Lietuvių pernaigis". Jai buvo pasinaudota L. Rėzos archyve sukauptomis lietuvių liaudies dainomis, XIX š. tautosakiniais surinktomis pasakomis, sakmėmis, legendomis, papročiu aprašymais. Ši koncertinė programa buvo atlikta ne didžiojoje Vilniaus salėje, bet neseniai atidarytoje "Arkos" ir "Lango" galerijose. Pernagių lietuvininkai vadindavo bičių duona laikomas žiedadulkes.

Septynioliktasis "Muzikos pavasaris" Klaipėdoje siemiet buvo surengtas kovo 31 — balandžio 11 d. Šis tradicinis renginys dabar pirmą kartą įvyko jau nepriklausomybės atgavusioje Lietuvoje. Jis buvo pradėtas Lietuvos simfoninio orkestro, Kauno valstybinio choro ir italo pianisto Alessandro de Luca koncertu Klaipėdos muzikiniame teatre. Šiame koncerte choras ir orkestras atliko naująjį kompozitoriaus Juliusa Juzeliūno kūrinių "Patalių simfonija". Pianistas A. de Luca programon įsijungė ispano kompozitoriaus Manuelio de Falla (1876-1946) trijų dalių koncertu fortepionui su orkestru "Naktys Ispanijos soduose". Siemetinis "Muzikos pavasaris" nuo ankstesniųjų skyrėsi gausniais pačių klaipėdiečių renginiais. Lietuvos konservatorijos Klaipėdos fakultetų salėje skambėjo šiame mieste gyvenančių kompozitorių kūrinių. Ten taigi įvyko ir konservatorijos fakultetų dėstytojų bei studentų vakaras, koncertus surengė Eduardo Balsio meno mokyklos auklėtiniai, Stasio Šimkaus aukštesniosios muzikos mokyklos moksleiviai ir dėstytojai, kitų mokyklų ir geriausių savi-veiklinių grupių atstovai.

Marijos Taikos Karalienės šventovėje balandžio 5 d. pirmą kartą įvyko "Muzikos pavasariui" skirtas religinės muzikos koncertas, kurio programą atliko Vilniaus arkidieždos choras ir vargonininkas Bernardas Vasiliauskas. Kitas pastarojo koncertas su sol. Judita Leitaite buvo surengtas konservatorijos fakultetų salėje. Kartu su Lietuvos styginių kvartetu koncertavo ir pianistas iš Izraelio Zecharija Plavinas. Pirmą kartą "Muzikos pavasarin" buvo pakviestas kamerinis belgų choras "Mantelius ensemble" bei jo vadovas J. Cuppens. Beveik dvi savaites skambėjo "Muzikos pavasario '92" renginiai Klaipėdos muzikiniame teatre, Lietuvos konservatorijos fakultetų salėje. Juos balandžio 11 d. užbaigė svečiai iš Latvijos — Ilmaro Lapinio diriguojamas Liepojos simfoninis orkestras ir pianistė Ilzė Graubina. V. Kst.

LORETA STANULYTĖ, Birutės ir Teodoro Stanulių dukra, šiais metais baigė Toronto universitetą Honours Bachelor of Science laipsniu. Studijavo psichologiją ir "Exceptionality in Human Learning" mokslus. Dabar dirba Hugh MacMillan reabilitacijos centre su fizinių trūkumų turinčiais vaikais, kaip terapijos žaidimų programos vadove, o laisvalaikiais universitete moko aerobikos. Nuo pat mažens Loreta šoka Toronto lietuvių jaunimo ansamblyje "Gintaras", yra baigusi Maironio šeštadieninę mokyklą ir lituanistinius kursus. Aktyvi skautė ir ateitininkė, buvusi Kanados lietuvių jaunimo sąjungos pirmininkė. 1990 m. ji 6 mėnesius praleido Lietuvoje, talkindama Lietuvos aukščiausiąjį tarybą. Buvo apdovanota garbės pilietės teise. Loreta planuoja tęsti mokslo studijas toliau ir įsigyti "Occupational therapy" teises. Linkėtina Loretai sėkmės jos pasirinktoje specialybėje, taigi ir toliau aktyviai dalyvauti lietuviškoje veikloje

Tautinių šokių grupė "Vingis" liepos 5 d. pirmą kartą atstovaus Otavos lietuviams IX-je išeivijos lietuvių tautinių šokių šventėje Čikagoje

PRISIKĖLIMO
PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 College St., Toronto, Ontario M6H 1A8
Telefonai: (416) 532-3400 ir 532-3414

KASOS VALANDOS: Pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais – nuo 9.00 v. ryto iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais – nuo 9.00 v. ryto iki 8.00 v.v.; šeštadieniais – nuo 9.00 v. ryto iki 1.00 p.p.; sekmadieniais nuo 9 v. ryto iki 12.30 v.p.p. SKYRIUS ANAPILYJE: sekmadieniais nuo 9.30 v. ryto iki 1.00 v.p.p.

MOKA UŽ:	IMA UŽ:
90-179 d. term. ind. 6.00%	Asmeninės paskolas
180-364 d. term. ind. 6.25%	nuo 10.75%
1 metų term. indėlius 6.50%	Sutarties paskolas
2 metų term. indėlius 6.50%	nuo 10.75%
3 metų term. indėlius 6.75%	Nekiln. turto paskolas:
1 metų GIC-mėn. palūk. 6.75%	Su nekeičiamu nuosimčiu
1 metų GIC-met. palūk. 7.00%	1 metų 8.50%
2 metų GIC-met. palūk. 7.50%	2 metų 9.00%
3 metų GIC-met. palūk. 8.00%	3 metų 9.50%
RRSP, RRIF ir OHOSP 6.25%	Su keičiamu nuosimčiu
RRSP ir RRIF-1 m. term. ind. 7.00%	1, 2 ir 3 metų 8 %
RRSP ir RRIF-2 m. term. ind. 7.50%	
RRSP ir RRIF-3 m. term. ind. 8.00%	
Taupomąją sąskaitą 5.25%	<i>Draudžiame asmenines ir sutarties paskolas iki \$15,000 ir narių gyvybę iki \$2,000 už santaupas laikomas sėru, čekių ir taupymo sąskaitose.</i>
Kasd. pal. taupymo sąsk. 5.00%	
Kasd. pal. čekių sąsk.iki...3.50%	

Duodame asmenines paskolas iki \$50,000 ir mortgijus iki 75% (kainoto turto vertės. Parduodame pinigines perlaides (money orders) ir kelionių čekius (traveler's cheques). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas (vairias sąskaitas.

AKTYVAI per 53 milijonus dolerių

Mūsų tikslas – ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

PENSININKAMS PATARNAUJU JAU 10 METŲ.

Skambinkite tel. 232-9000

RE/MAX Professionals Inc. 1 East Mall Crescent Etobicoke, Ontario M9B 6G8 Res: 231-2839

ANTANAS GENYS

DRAUDA "ALL THE CHOICE IN THE WORLD"

MASKELL INSURANCE BROKERS LTD. (Savininkas Balys Maskeliūnas)

Tel. 251-4864, 251-4025, 251-4824 • Namų: 277-0814
2405 Lakeshore Boulevard West, Suite 403
Toronto, Ontario M8V 1C6

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA • 35 METŲ PATIRTIS
• ĮVAIRIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ •

MARGIS DRUG STORE

408 Roncesvalles Ave. Tel. 535-1944

PRIMA "ONTARIO DRUG BENEFIT" RECEPTUS.
Pensininkams 10% nuolaida nuo visko (išskyrus cigaretes)

NEMOKAMAS PRISTATYMAS Į NAMUS
MARGIS DRUG STORE turi "Lottario" loterijos skaitytuvą (kompiuterį)

NRS NATIONAL REAL ESTATE SERVICE
NRS WESTSIDE REALTY INC.

Jeit norite pirkti ar parduoti namą, ar gauti informaciją, prašau man paskambinti. Prižadu mielai ir sąžiningai patarnauti.

Lina Kuliavičienė

2323 Bloor St. West nr. 218, Toronto, Ontario M6S 4W1 (Windermere – Bloor kampas)
Tel. (416) 767-9000 Fax (416) 767-0382

CANADA LOYAL INSURANCE CORPORATION
Greitas ir tikslus patarnavimas

DRAUDA

gyvybės, automobilių, gaisro atveju, nuomininkų turto, verslo ir komercijos

Juozas Eimis Ramas
1270 Central Parkway West, Suite 608, Mississauga Ontario L5C 4P4
Tel. 566-1866 namų 766-5857 Fax 566-1102
Klientų patogumui, susitarus, atvažiuoju į namus

Torontiečiai sporto darbuotojai ŠALFASS pirmininko namuose gegužės 13 d. atsisveikina su "Lietkabelio" krepšininkais iš Panevėžio
Nuotr. Sig. Krašausko

SPORTAS

Redaguoja SIGITAS KRAŠAUSKAS,
32 Pasadena Gardens, Toronto, Ontario, M6S 4R5,
telefonas (416) 766-5367

ŠALFASS žaidynės Toronto

Krepšinis – vyrų B klasė. Varžybose dalyvavo 13 komandų, kurios buvo pradėtos penktadienio vakare, žaista ištaisyta visą šeštadienį ir sekmadienį iki velos po pietų. Paskutiniuose susitikimuose buvo išaiškinti laimėtojai – meisteris ir garbės pakopoje antra ir trečioji vietos. 1992 m. meisteriu tapo Čikagos "Neris", vicemeisteriu – Detroito jauniai ir trečiosios vietos laimėtojai – Čikagos "Lituanica".

Varžybinio komiteto, kuriam vadovavo Rimas Miečius, komandos buvo suskirstytos į 4 grupes: A, B, C ir D. Žaista "Round Robin" sistema. Vėliau 8 komandos (vieno pralaimėjimo iškritimo) varžėsi kopdomas aukštyn. Grupės išsidėstymas atrodė: A – Detroito "Kovas", Londono "Tauras", Hamiltono "Kovas", B – Toronto "Aušra", Čikagos "Griaustinis", Montrealio "Tauras", Klivlando "Žaibas", C – Čikagos "Lituanica", Hamiltono veteranai, Toronto "Perkūnas" ir D – Čikagos "Neris", Toronto "Vytiš", Detroito jauniai.

Čikagos "Neris" be pralaimėjimo pasiekė baigmę. Kalbant apie "Neris" B komandą, reikia pripažinti, kad ji žaidynėse nerėdavo dalyvauti A klasės varžybose. Pirmą kartą ŠALFASS žaidynių istorijoje vienas klubas pagedavęs išstatiyti dvi komandas aukščiausioje klasėje. Žinoma, organizatorių "žaliojo stalo" sprendimas pastariesiems leido dalyvauti B klasės varžybose. Kalbant daugiau apie šią komandą – jie savo tarpe turėjo Mykolą Vaitkų, "Vėjo" žvaigždę išvykos Lietuvoje 1989 m., kitus gerus žaidėjus ir pagaliau jų vadovus Edis Modestas. Jo kaip krepšininko amžius jau brandus, o jis 1964 m. išvyko į Australiją vienas iš geriausių buvusių žaidėjų, šiose varžybose vadovavo "Neriai" ir dar net neblogai žaidė.

Krepšinis – jaunių C klasė. Varžybos prarastos dviejų minusų sistema. Dalyvavo 4 komandos: Detroito "Kovas", Toronto "Aušra", Hamiltono "Kovas" ir Londono "Tauras". "Aušra" pralaimėjus Detroito "Kovui" ir antrose rungtynėse Hamiltono "Kovui" 49:27, o taip pat Londono "Tauras" pirmose rungtynėse Hamiltono "Kovui" ir antrose Detroito "Kovui" 65:27, abi komandos iš tolimesnių varžybų iškrito. Baigmėje susitiko po du laimėjimus pasiekę detroitiečiai ir Hamiltono "Kovas". Detroito "Kovas" 62:55 (32:29)

ši susitikimą užbaigė savo naudai ir pelnė 1992 m. ŠALFASS-gos meistrių titulų. Detroitui taškus pelnė: Linas Polteraitis 25, R. Polteraitis 18, T. Janušis 8, T. Dėdinas 6, Svenčickas 5, Hamiltonui: Stankevičius 22, Breichmanas 20, Beniušis 10, Repšys 3.

Krepšinis – jaunių D klasė. Dalyvavo 5 komandos: Toronto "Vytiš", Klivlando "Žaibas", Hamiltono "Kovas", Londono "Tauras" ir Toronto "Aušra". Varžybos prarastos dviejų minusų sistema. Stipriau rungtyniauta Hamiltono "Kovo" su Toronto "Aušra". Jų pirmasis susitikimas užbaigtas "Aušros" laimėjimu 48:38 (33:21). Baigmėje tačiau "Kovas" išspaudė 39:33 (20:19) laimėjimą prieš "Aušrą" ir tapo D klasės meistrėmis. "Kovui" taškus pelnė: Jankus 23, Repšys 6, Blekaitis 4, Balčiauskas 4, Choromanskis 2. Dar kiti 9 žaidėjai buvo komandos sudėtyje. "Aušrai" taškus pelnė: T. Skrinškas 16, S. Kuliavas 8, A. Ignatavičius 7, L. Giniotis 2. Komandai atstovavo taip pat: M. Freimanis, J. Hurst, T. Pranaitis, L. Ruslys, L. Maceckas ir A. Radke. Neblogai žaidė vyčiaiiai su gausiu žaidėjų būriu. Každėl, jiems pasiekus du laimėjimus ir tik vieną kartą pralaimėjus, iš tolimesnių varžybų teko pasitraukti...

Krepšinis – jaunių E klasė. Dalyvavo 4 komandos: Hamiltono "Kovas", Toronto "Aušra", Toronto "Vytiš" ir Londono "Tauras". Varžytasi dviejų minusų sistema. Hamiltono "Kovas" ir Toronto "Aušra" pasirodė pranašesni. Jie pateko į baigmę ir čia Hamiltono "Kovas", nugalėjęs "Aušrą" 36:24 (14:11), tapo 1992 m. ŠALFASS-gos meistrėmis.

Tokia informacija apie jaunių C, D ir E klases. Komandos gausios dalyviai ir jaunuolių tarpe matomas didelis noras žaisti krepšinį. Mūsų krepšinio ateitis nuo jų ir priklausys. Dabar jiems linkėtina augti ir stiprėti bei būti gerais lietuviais sportininkais.

Atsisveikinta su "Lietkabeliu"

Maždaug po trijų savaičių viešnagės Toronto 1992 m. gegužės 14 d. namo išvyko Panevėžio "Lietkabelio" krepšininkai. Išvakarėse su jais atsisveikinta ir pabendrauta priėmimo metu Reginos ir Audriaus Šileikų namuose. Apie šio klubo veiklą Lietuvoje, jų viešnagę ir pasirodymus draugiškose rungtynėse, taip pat ŠALFASS-gos metinėse žaidynėse bus rašoma atskirai. Sig. K.

STEPHAN'S FURS 406 Roncesvalles Ave. Telefonas 536-5936 ir 767-7775
2239 Bloor Street West. Parduodami kailiniai apsiaustai ir įvairaus kailio kepurės. Priimami užsakymai. Daromi pataisymai bei persiuvimai.

LIETUVA LAUKIA PARAMOS

Atgavusi nepriklausomybę mūsų tėvynė, nuskurdinta ilgos sovietinės okupacijos, reikalinga ekonominės pagalbos.

AUKOKIME JAI PER TAUTOS FONDĄ.
Mūsų aukos, testamentiniai palikimai padės įtvirtinti atgautą nepriklausomybę ir pakelti krašto gerovę. Aukos bei palikimus siųskime Tautos fondo atstovybei Kanadoje šiuo adresu:

TAUTOS FONDAS, 310 Rathburn Road, Etobicoke, Ontario M9B 2L8

Lietuvos čiuožėjai pasaulio pirmenybėse Amerikoje

Trys Lietuvos čiuožėjai pirmą kartą dalyvavo Pasaulio dailiojo čiuožimo pirmenybėse, kurios buvo prarastos kovo mėn. pabaigoje Oaklande (prie San Francisco), Kalifornijoje. Čia, Oaklando kolizijoje (ten kur yra Š. Marčilionio "Golden State Warriors" profesionalų krepšinio komandos aikštelė), varžėsi sportinių šokių pora: Margarita Drobiasko-Robokienė ir Povilas Vanagas bei Edita Katkauskaitė.

Pirmieji jau buvo turėję eilę tarptautinių susitikimų, jų tarpe dalyvavo ir olimpinėse žaidynėse Prancūzijoje praėjusią žiemą. Katkauskaitė šios buvo pirmosios tokio pobūdžio varžybos, tad jai su daug kuo reikėjo apsiprasti.

Varžantis sportiniuose šokuose, mūsiškių pora užėmė 17 vietą iš 27 dalyvavusių pirmenybėse. Ir šį kartą atrodė buvo šoks toks nusistatymas naujokų (tokiais tarptautinėse varžybose yra lietuviai) atžvilgiu, ir gal keliomis vietomis Lietuvos reprezentantai galėjo atsistoti aukščiau. Šališkumas ypatingai jų atžvilgiu buvo pastebėtas olimpinėse žaidynėse.

Katkauskaitė sekėsi kiek blogiau, bet ji vistiek neliko paskutinė. Jai buvo pripažinta 37-ta vieta (iš 40). Tai gi jos pirmasis tokio lygio "apsidavimas" irgi buvo sėkmingas.

Lietuvos atstovams, kurių tarpe buvo trenerė Lilija Pankagenė, buvo sudarytos puikios sąlygos gyventi bei treniruotis. Treniruotės vykdavo pačiame viešbutyje esančioje didžiulėje salėje, kur buvo išlietas ledas.

Svečius iš Lietuvos paglobdavo ir tų apylinkių lietuviai, kurie jiems skyrė daug dėmesio. Apie mūsiškius rašė ir tų vietovių amerikiečių spauda.

E. Šulaitis

Ateitininkų žinios

Ateitininkų veiklos užbaigimo iškilmės įvyks birželio 6, šeštadienį seselių vaikų namuose. Iškilmės pradėsdomos 9.30 v.r. Mišiomis (pas seseles). Po Mišių seks oficialioji dalis: kuopų veiklos pranešimai ir organizaciniai reikalai. Visos kuopos iškilmėse dalyvauja su viešaisiais. Šventė užbaigiama agape. Kviečiamas visas ateitininkų kaimas, tėveliai, sendraugiai ir prijauciantys. Nuosirdus ačiū gerbiamoms seselem, kurios leidžia pasinaudoti jų patalpomis, paruošia Mišioms atlikti, padeda sutvarkyti vaikių stalus. O.G.

Skautų veikla

• Skautų globėjo šv. Jurgio šventė "Šatrijos" ir "Rambyno" tūntai paminės birželio 7 d. Mišiomis 9.30 v. ryto Lietuvos kankinių šventovėje ir iškilminga sueiga po pamaldų Anapilio salėje. Renkamės uniformuoti ir dalyvauti kviečiame tėvelius, rėmėjus ir visus tautiečius.

• Skautų-čių tėvų susirinkimas su tūntų vadovais-vėmis įvyks birželio 10 d., 7.30 v.v. Prisikėlimo parodų salėje. Bus aptarti "Romovų" 30-mečio stovyklos reikalai bei palietos svarbesnės aktualijos. Susitikimą baigsime vaišėmis ir kavute.

• "Šatrijos" ir "Rambyno" tūntai dėkoja už finansinę paramą Kanados lietuvių fondui ir Prisikėlimo parapijos kredito kooperatyvui. M.

Century 21 OFFORD REALTY LTD.

Member Broker, 38 Hurontario St., Collingwood, Ontario L9V 2L6

Parduodant, perkant ar tik dėl informacijos apie namus, vasarnamus, ūkius, žemes Wasagos, Staynerio ir Collingwood apylinkėse kreipkitės:

Angele Salvaityte, B.A.,
pirkimo ir pardavimo atstovė.
Ji mielai jums patarnaus.
Darbo tel. (705) 429-2121 ar (705) 445-5640
namų tel. (705) 429-6428

RANKINIŲ IR ELEKTRINIŲ VEŽIOJAMŲ KĖDŽIŲ
Patarnavimo centras

Vežiojamos kėdės – elektrinės ir rankinės – įvairių rūšių ir modelių.

- Lovos ligoniams
- Kėdės
- Elektriniai pakeltuvai ir atlošinės kėdės
- Namų slaugos reikmenys
- Keltuvai
- Nuožulnios plokštumos
- Dalys ir pataisymai

Pardavimai, patarnavimai, nuomojimai

REGISTERED A.D.P. VENDOR

ORTHOPAEDIC SERVICES

pėdos deformacijos specialistai

Galima konsultacija ir patarnavimas lietuviškai. Jums pageldaujant atvažiuoju į namus.

Mississauga (416) 566-0245
Hamilton (416) 529-0395
(416) 529-1377
London (519) 686-6566

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

MOKA:	IMA:
5.50% už 90 dienų term. indėlius	už asmenines paskolas nuo 10.50%
5.50% už 6 mėnesių term. indėlius	už nekilnojamo turto paskolas (mortgages):
5.75% už 1 m. term. indėlius	su nekeičiamu nuosimčiu
6.25% už 2 m. term. indėlius	1 metų 8.25%
6.75% už 3 m. term. indėlius	2 metų 8.75%
6.25% už 1 m. GIC mėn. palūk.	3 metų 9.00%
7.00% už 1 m. GIC invest. pažym.	(fixed rate)
7.50% už 2 m. GIC invest. pažym.	su keičiamu nuosimčiu
8.00% už 3 m. GIC invest. pažym.	1, 2 ar 3 metų 8.00%
6.25% už RRSP ir RRIF ind. (variable rate)	(variable rate)
7.00% už RRSP ir RRIF 1 m. term. ind.	Asmeninės paskolas
7.50% už RRSP ir RRIF 2 m. term. ind.	duodame iki \$65,000 ir
8.00% už RRSP ir RRIF 3 m. term. ind.	mortgijus iki 75% (kainoto
6.25% už OHOSP (variable rate)	turto. Kitos paskolos: (Line
5.25% už taupymo sąsk. (gyvybės drauda)	of Credit) ir antrieji mortgijai.
5.00% kasd. pal. sąsk. virš 10.000	
3.50% už kasd. pal. čekių sąsk.	
3.00% už Amerikos dol. kasd. pal. sąsk.	
(US dol. Sav. Acc.)	

Nuosimčiai gali pasikeisti savaitės elgoje.

AKTYVAI per 95 milijonus dolerių

MasterCard Kredito kortelė

Visų narių gyvybę apdrausta santaupų dydyje, bet nedaugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$30,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. Gaunama pinigines perlaides. Kelionių čekiai (American Express, Thomas Cook mastercard cheques). Kelionių drauda nariams ir svečiams iš kitų kraštų. (The Co-operatos & Blue Cross).

KASOS VALANDOS:

- Pirmad., antr. ir trečiad. nuo 9 v.r.-3.30 v.p.p.
- Ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 9 v.r.-8 v.v.
- Šeštadieniais nuo 9 v.r.-1 v.p.p.

BŪSTINĖ: Lietuvių namai –
1573 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 1A6

Telefonas 532-1149

BVL ELECTRICAL ENGINEERING Licence E-2392

Taisau senas ir įvedu naujas:

- ELEKTROS INSTALIJAS
- VĖSINIMO SISTEMAS
- ŠALDYTUUVUS
- SKALBIMO MAŠINAS
- ELEKTRINES PLYTELES
- DŽIOVINTUVUS
- KITUS BUITINIUS ĮRENGIMUS

Skambinti Vytui tel. 533-0923 arba (page) 237-2121, Toronto.
Greitas – sąžiningas – pigus patarnavimas. Visi darbai garantuoti pagal susitarimą.

KINGSWAY NATIONAL REAL ESTATE LTD.

1614 Bloor St. W., Toronto, M6P 1A7 (Arti Toronto Lietuvių namų)

PERKANT – PARDUODANT NAMĄ VISADA JUMS SAŽINGAI IR DRAUGIŠKAI PATARNAUS STASYS JOKUBAITIS.

Telefonai 535-2331 arba 537-2869

JUSCON AGENTŪRA

1. PATARNAUJAME NORINTIEMS ATGAUTI LIETUVOJE NEKILNOJAMĄ TURTĄ
2. PADEDAME SUTVARKYTI LIETUVOS RESP. PILIETYBĖS ATSTOVYBOS DOKUMENTUS
3. ORGANIZUOJAME KELIONES Į LIETUVĄ (žemiausiomis kainomis)
4. PARŪPINAME BILJETUS Į LIETUVOS IR KANADĄ IR IŠKVIETIMUS
5. LABAI GREITAS (EXPRESS) SIUNTINIŲ PRISTATYMAS Į VISAS BALTIJOS ŠALIS PER 3-4 DIENAS

SKAMBINTI: 9 v.r. – 7 v.v. tel. (416) 533-6310, po 7 v.v. tel. (416) 767-8711

EUROTRAX PARCEL SERVICE

SIUNTINIAI LIETUVON, LATVIJON, ESTIJON

- Garantuojamos žemiausios kainos (\$3.50 už kg)
- Siuntinius pristatant į namus.
- Mes paimame siuntinius iš jūsų namų (nemokamai, jei siuntinys daugiau negu 15 kg).
- Siunčiame vartotų ir naujų drabužių siuntas.
- Siunčiame maisto ir medicininių reikmenų siuntas.
- Nei minimumu, nei maksimumu siuntos neribojamos.
- Siunčiame siuntas tiesiog gavėjo adresu.
- Į kainą įeina ir persiuntimo išlaidos. (Gavėjas nieko neturi primokėti).
- Perduodame pinigų iš rankų į rankas.
- Greitas nuo 2-3 savaičių siuntinių pristatymas.

Mūsų adresas: 614 The Queensway, Toronto, Ont.
Tel. (416) 503-1601

Atidaryta nuo pirmadienio iki penktadienio 9 v.r.-7 v.v., šeštadienį nuo 9 v.r.-5 v.v. Neapmokama automobilis vieta prie raišties.

Mūsų atstovai Hamiltone: 517 Fruitland Rd., Stoney Creek, Ontario Tel. (416) 643-3334, Vytas ir Genė Kairiai
Mūsų atstovas Montrealyje Vytas Gruodis, jr., tel. 847-0881

AŲA JONUI GUDELIUI

mirus,

žmoną, sūnų, dukrą su šeima nuoširdžiai užjaučiu –

Česys Javys

AŲA JONUI MACIJAIUSKUI

mirus,

žmoną LEONARDĄ, dukras – BIRUTĘ ir IRENĄ, sūnus – RIČARDĄ, STANLEY ir VIRGILIJĄ, podukrą REGINĄ ir jos šeimą giliai užjaučiame –

Lilė Klimavičienė
Aldona ir Vincas Skabeikiai
Henry Tumaitis

Mūsų brangiam klubo steigėjui, mecenatui

a.a. JONUI MACIJAIUSKUI

mirus,

žmoną LEONARDĄ, dukras – BIRUTĘ ir IRENĄ, sūnus – RIČARDĄ, STANLEY ir VIRGILIJĄ, podukrą REGINĄ TSANAS bei gimines tėvynėje užjaučiame ir reiškiam gilią užuojautą –

BC lietuvių medžiotojų ir žuautojų klubas "Bebras"

Kanados įvykiai

(Atkelta iš 1-mo psl.)

milijonų paskolą. Kanada – \$85 milijonų. Nelaimės priežastimi yra laikomas dujų arba akmenų anglių dulkių sprogi-mas.

Abiem atvejais dabar pa-brėžiamas nepakankamas ka-syklų vadovybės dėmesys sau-gumo taisyklėms. Teigiama, kad ji buvo gavusi pranešimus apie pavojingai aukštą dujų ir anglies dulkių kiekį, bet jo ne-bandė sumažinti. Išliko ir ki-tas kaltinimas, liečiantis po sprogimo pastebėtą dokumen-tų naikinimą. Šį kaltinimą jau tiria N. Skotijos vyriausybės pakviesta RCMP policija.

Princo Edvardo sala Šv. Lau-ryno įlankoje – mažiausia pro-vincija, vandens atskirta nuo Kanados. Dabar jau yra pa-ruoštas planas, ją sujungian-tis su žemynu. Šiam tikslui no-rima nutiesti Šv. Lauryno įlan-koje supiltą trylikos kilomet-rų ilgio kelią. Trys privačios firmos šiam projektui yra nu-mačiusios paskirti \$750 milio-nų. Daug kam atrodo, kad tas kelias būtų labai naudingas mažos provincijos ekonomi-niams reikalams.

Jis palengvintų ryšius su Kanada ir parūpintų daugiau turistų. Automobilais jų bū-tų susilaukta ne tik iš kaimy-ninių bei didžiųjų Kanados provincijų, bet ir iš JAV. Ta-čiau šis projektas jau spėjo su-sidurti su iniciatorių nenuma-tyta kliūtimi. Teismo būdu jo įgyvendinimą nori sustabdyti kai kurie Princo Edvardo salos gyventojai. Opozicinę grupę sudarė gamtos saugininkai, no-rintys išsaugoti Kanados ma-žiausios provincijos grožį, ir žvejai bei laivų keltų igulų na-riai. Esą dėl nutiesto kelio jie netektų dabartinių savo dar-bų. Ši grupė yra pasamdžiusi advokatus Toronto. Jie Princo Edvardo salą teismuose gins nuo tokio plano.

Indija Torontan grąžino sika Kuldipą S. Samrą, apkaltintą dviguba žmogžudyste Ontario aukščiausioje teise bylos metu. Teisėjas John Osler ten bandė išspręsti sika nesuta-rimą dėl jų Toronto šventyklos naujos vadovybės. K. S. Samra tuos naujus vadovus kaltino rinkiminių duomenų suklasto-jimu ir norėjo, kad teismas įsakytų praveisti naujus rinki-mus. Teisėjas J. Osleris 1982 m. kovo 18 d. atmetė K. S. Sam-ros reikalavimus, juos laikyda-mus vidiniais sika nesutari-mais.

Karingai nusiteikęs K. S. Samra tada pradėjo šaudyti teismo salėje. Nuo jo šūvių sika advokatas Oscar Fonseca, sika šventyklos narys B. S. Pan-nu. Kitas sika A. S. Tatia bu-

vo sunkiai sužeistas ir dabar turi dalinį paralyžių. K. S. Sam-ra, numetęs revolverį, išėjo iš teismo salės ir dingo. Tokio įvykio Kanados teismų istorija dar nebuvo turėjusi.

Torontan K. S. Samra buvo grąžintas tik š.m. balandžio 25 d. Tarptautinė policija, tal-kinusi metropolinio Toronto policijai, ji rado iš Kanados slapta pabėgusį Indijon, gyve-nantį sika daugumą turinčia-me Pundžabe. Kanada, norėda-ma jį susigrąžinti, 1987 m. pa-sirašė keitimosi nusikaltė-liais sutartį su Indija. K. S. Samra buvo suimtas, bet Indi-jos teismas jo grąžinimą Ka-nadon patvirtino tik š.m. vasa-rio 26 d. Kanadiečiams žurna-listams K. S. Samra teigė, kad Torontan jis grįžta savo noru. Mat Kanados kalėjimuose gy-venimas esąs geresnis negu Indijos. V. Kst.

TORONTONT

A. a. Marijonos Jasiaytės at-minimui M. Jasiaytis "Tėviškės ži-buriams" aukojo \$95.

A. a. Mykolo Urbšio atminimui vietoje gėlių Wellando ir Port Colborne apylinkės lietuvių "Tėviškės žiburiams" aukojo \$25.

A. a. Jono Gudelio atminimui vietoje gėlių J. ir D. Kaunaitės "Tėviškės žiburiams" aukojo \$30. A. a. Jono Gudelio atminimui, užjaušdami žmoną ir šeimą, Ba-lysa ir Stasė Matulevičiai. Ani-ceta Aperavičienė "Tėviškės ži-buriams" aukojo po \$25.

A. a. Jono Gudelio atminimui "Tėviškės žiburiams" aukojo: \$58 – Bramptono gėlininkai; \$20 – A. A. Kazanavičiai, Aldona Pun-džiūtė-Tallo, G. A. Tarvydai, J. B. Sriubiškiai.

A. a. Jonui Gudeliui mirus, jo draugai Wasaga Beach, Ont. už-jausdami šeimą, vietoje gėlių "Tėviškės žiburiams" aukojo: \$50 – A. T. Sekonai; \$25 – P. M. Juo-zaičiai, V. M. Vaitkai, B. A. Vit-kai, F. B. Kasperavičiai, M. Lau-rinavičiai, S. B. Ignatavičiai, V. E. Krikščiūnai; \$20 – P. Narušie-nė, E. Tribinevičienė.

Metinis "Gintaro" ansamblio koncertas gegužės 24 d. Ana-pilyje susilaukė labai gausių žiūrovų, kurie gėrėjosi puikia jaunimo programa – tautiniais gintaričių šokiais ir "Volun-gės" choro dainomis. Tai buvo reto grožio koncertas, parodęs Toronto meno vienetų pajėgu-mą. Programoje vien šokėjų bu-vo apie 150 – nuo jauniausių iki veteranų. Prie jų jungėsi "Volungė" skambiomis daino-mis, "Gintaro" dainininkės bei kanklininkės ir devynių narių orkestras. Visa tai sudarė stip-rią, įspūdingą programą su 200 atlikėjų, kuriuos su dideliu en-tuziazmu lydėjo žiūrovų katu-tės. Platesnis aprašymas – vė-liau.

Muzikos festivalis Toronto mies-te vasaros sezonui pradamas birželio 21 d., sekmadienį, ir tę-sis iki rugsėjo 13 d. Bus koncer-tuojama devyniolikoje parkų. Visuomenės pasirinkimui iš vi-so numatyta 135 įvairių žanrų koncertai, įjungiant ir grupinių šokių. Visa vyks į dienos metu, ir vakarais bei savaitgaliais taip, kad kiekvienam būtų prieinama. Norintieji gauti tu koncertų tvarkaraštį teskambina Parks and Recreation Info Line, tel. (416) 392-1111. Inf.

Rašytoja Katherine Govier lai-mėjo 1992 metų Toronto iškiliau-sių knygų premiją (\$9000) už "Vi-king" leidyklos išleistą jos kny-gą "Hearts of Flame", kurioje au-torė su užuojauta žvelgia į visų mūsų gyvenimą. Bet tas apgailė-tinas vaizdas galėtų keistis, mums visiems panorėjus suartė-ti. Edmontone gimusi autorė tu-ri, be šios premijuotos, išleisdi-nusi dar 5 knygas. Toronto knygų premijos įsteigtos 1973 m. mies-to tarybos. Inf.

KLB valdžios reikalų raštinės vedėjas V. Čuplinsko praneši-mu iš Otavos, vietoj atsisatydin-usios pirm. Ednos Anderson baltiečius remiančios parla-mentarų grupės naujuoju pirmi-ninku išrinktas John Reimer, konservatorių atstovaujantis iš Kitchener, Ont. rinkiminės apylinkės. Jesse Flis ir Bill Blai-kie pasilekia ir toliau pirminin-ko pavaduotojais. Bill Attewell eina sekretoriaus pareigas. Inf.

JAV viešųjų ryšių ir tarpvy-riausybinių reikalų įstaigos iš Vašingtono pranešimu, prez. G. Bush'as pasiuntė kongresui pa-ruošta įstatymą "The Freedom Support Act of 1992". Manoma, kad šis įstatymas bus svarsto-mas birželio viduryje. Jo priėmi-mas yra reikšmingas visoms ša-lims, kurios po Sovietų Sąjun-gos sugriuvimo pradeda nepri-klausomai gyventi. Įstatymas apima atsisatančių kraštų pa-ramos, investicijų, prekybinių ryšių ir bendravimo pobūdžio nuostatas. Inf.

Dantų gydytoja Gintarė Sungailienė, D.S., D.D.S.

39 Dundas Street East, Suite 201,
Mississauga, Ontario L5A 1V9 **Telefonas: 276-8863**

Taip pat gydytoja priima pacientus ketvirtadieniais.

1588 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A7
(Priešais Lietuvių namus) **Telefonas: 530-1070**

Advokatas

VICTOR E. RUDINSKAS,

B. Eng., M. Eng., B.C.L., LL.B., M.B.A.

15 John St., Suite 2 **Tel. 240-0594**
Weston, Ontario M9N 1J2 (24 valandas)
(arti Lawrence ir Weston Rd.) **FAX 248-5922**

Advokatas

PETRAS K. ŠIMONĖLIS B.A. M.L.S. LL.B.

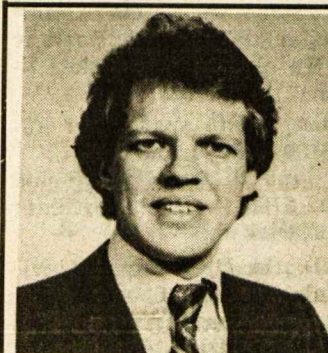
perėmė a.a. advokato Algio Puterio bylas ir testamentus

3425 Dundas St. W., Suite 200 **Telefonas**
prie Windermere Ave. **(istaigos (416) 763-3362**
Toronto, Ontario M6S 2S4

Advokatas

ALGIS S. PACEVIČIUS, B.Sc., LL.B.

2 Jane St., Suite 500 **Telefonai:**
Bloor ir Jane gatvių kampas **(istaigos (416) 762-7393**
Toronto, Ontario M6S 4W3 **namų 233-0303**

Vaidotas Jonynas, M.B.A., C.F.A.
viceprezidentas

Telefonai – (416) 864-2734
1-800-387-1883 (toll free)

- Asmeniškai pataria apie "T-Bills", "Canada Savings Bonds", RRSPs, "Mutual funds", auksą ir sidabrą
- Sąžiningai patarnauja lietuviškai arba angliškai.

Moss, Lawson & Co. Limited
1 Toronto Street, Toronto, Ont. M5C 2W3

\$500.00

Remkime svarbius lietuvių projektus. Jei pirkite ar parduosite namus per mane iki 1992 metų pabaigos, paaukosiu \$500 jūsų nurodytai šalpos organizacijai:

Toronto Labdaros slaugos namų

statybos vajui arba

Kanados lietuvių bendruomenės

medicininei Lietuvos šalpai.

Dėl smulkesnės informacijos teirautis bet

kuriuo laiku mūsų įstaigoje.

Juožas (Joseph) NORKUS

namų pirkimo ir pardavimo atstovas,

patarnauja lietuvių kalba.

Nemokamas namų įvertinimas.

RE/MAX West Realty Inc.
1678 Bloor Street West
Toronto, Ontario M6P 1A9
Phone: (416) 769-1616

An independent member broker

DRESHER Ltd.

Real Estate

Member Broker

Tel. 233-3334 FAX 233-0285

3830B Bloor St. W., Islington, Ont. M9B 1K8

Patarnavimai visose pirkimo ir pardavimo srityse. **Kreipkitės į**

Valterį ar Rick Drešerius. Kiekviena įstaiga tvarkosi atskirai.

Didžiausia pirkimo ir pardavimo organizacija pasaulyje.

DRESHER INSURANCE BROKERS

Fax 233-0285 - Tel. 231-2661

3830B Bloor Street West, Islington, Ontario M9B 1K8

Lietuvių kalba patarnauja – V. DREŠERIS ir

RIMA (Petkutė) DREŠERIENĖ

Darbo valandos: 9 v.r. – 7 v.v., šeštadieniais – 9 v.r. – 5 v.p.p.

Narys "Better Business" biuro

Patarnavimas – greitas ir tikslus!

V. Dauginis – telefonai (416) 533-1121, (416) 822-7376

Lilija Pacevičienė – telefonai (416) 533-1121, (519) 853-3652

* GAISRO * AUTOMOBILIŲ * ATSAKOMYBĖS *

* GYVYBĖS * KOMERCINĖ *

DRAUDA – INSURANCE

Walter V. Dauginis Insurance Broker Limited,

1613 Bloor St. West, Toronto, Ont., M6P 1A6

(416) 533-1121 FAX 533-1122

**Lietuva visuomet
laukia mūsų!**

**Skubėkime planuoti
savo atostogas:**

**vietos išparduodamos
greičiau negu tikimasi.**

**Siūlome keliauti SWISSAIR, STERLING AIRWAYS,
AUSTRIAN AIRLINES, LUFTHANSA ir
kitomis oro linijomis**

DĖMESIO! DĖMESIO! DĖMESIO!
AUDRA TRAVEL kelionių įstaiga Vilniuje!

Būdami net Lietuvoje, jūs jausite mūsų globą. Adresas:
T. Vaižganto 9/1, Vilnius, Lietuva. Tel. 22-66-20, 22-65-51.

MES – VISUOMET IR VISUR JŪSŲ PASLAUGOMS!
Garantuojame sąžiningą ir profesionalų patarnavimą:

- * Išperkant bilietus į Lietuvą
- * Parūpinant skridimus iš Lietuvos į Kanadą
- * Gaunant pasus ir lietuviškas vizas
- * Išrašant kelionės ir sveikatos draudimus
- * Sudarant iškvietus vizitui į Kanadą
- * Perduodant pinigus ir vaistus į Lietuvą

SMULKESNĖ INFORMACIJA VISAIS KELIONIŲ KLAUSIMAIS TEIKIAMA:
pirmadieniais-penktadieniais: 9.30 – 17.00 val.

šeštadieniais – pagal išankstinį susitarimą.
2100 Bloor St.W., Toronto, Ontario M6S 1M7, Canada
Tel. (416) 769-2500 FAX (416) 763-6279

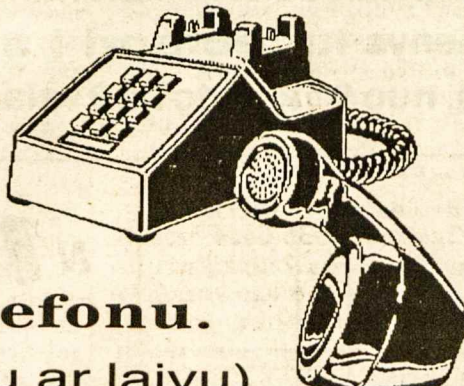

"TORVIL" LTD.

praneša visiems savo klientams, kad į mūsų katalogą
"TORVIL 92" įeina beveik viskas, ką jūs norėtumėte
pasiųsti į savo tėvynę. Atkreipkite dėmesį, kad
kainos kataloge "TORVIL 92" yra jūsų naudai.

Katalogus galima užsisakyti telefonu.

Pačių paruošti siuntiniai (lėktuvu ar laivu).

**Siuntinio pasiuntimas į jūsų tėvynę kainuos jums tik
\$1.20 už 1 kg ar 50 ct. už svarą.***

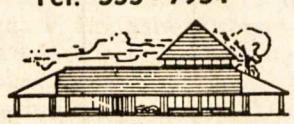
12% nuolaida

**SKAMBINTI NEAPMOKAMU TELEFONU KANADOJE 1-800-661-0210
JAV 1-800-972-9284 arba 1-800-932-7995**

KANADOJE Head Office: '63 Galaxy Blvd., Unit 7, Rexdale, Ontario M9W 5P1 Tel. (416) 798-3320 FAX: (416) 798-3321
Branch: 404 Roncevalles Ave., Toronto, Ontario M6R 2M9 Tel. (416) 534-3860 FAX: (416) 533-4910
JAV Head Office: 2136 West Chicago Ave., Chicago, IL 60622 Tel. (312) 278-5258 FAX: (312) 278-0875
Branch: R&R INTERPOSTMIR 1055 Broadway, Buffalo, NY 14212 Tel./FAX: (716) 894-9880

* Ši kaina galioja tik užsakymams iš mūsų katalogo. Atkreipkite dėmesį, kad už persiuntimą mokėti nereikia. Įeina į gaminių kainą.

**Turner & Porter
laidotuvių namai**
436 Roncevalles Ave,
Toronto 3, Ont.
Tel. 533-7954

Turner & Porter

TORONTO

Anapilio žinios

— Pavasarinė kapinių lankymo diena bus gegužės 31, sekmadienį. Pamaldos kapinėse bus 3 v.p.p. Autobusų važiavimas nuo Islington po žeminių traukinių stoties 2.30 v.p.p. o atgal nuo Anapilio išvažiavimas 5.30 v.p.p. 11 v.r. Mišiose su vėliava dalyvaus Toronto Vlado Pūtvio šaulių kuopa. Bus meldžiamasi už visus žuvusius ir mirusius šaulius. Pradedant po 11 v.r. Mišių bus galima pietauti Anapilio salėje. Valgių bus paruošę KLK moterų draugijos skyrius.

— Kapinių lankymo dieną Anapilio knygynas veiks nuo 10 v.r. iki 3 v.p.p. Knygynas galima įsigyti vaizdajuosčių "Didvyriškio Lietuva" apie 1991 m. sausio įvykius Vilniuje prie televizijos bokšto ir Auksčiausios tarybos rūmose. Taipgi galima įsigyti vaizdajuosčių: "Vysk. J. Žemaitis ir vysk. J. Matulionis" ir "Kunigų šventimai Kaikšadyse – 1992 m."

— Wasagoje, pradedant ateinančių sekmadienių, gegužės 31, sekmadienį, Mišios Gerojo Ganymo misijoje bus laikomos 11 v.r. per visą birželio mėnesį.

— Tuoktis ruošiasi: Robertas Petronis su Alma Senkute; Bronius Rekus su Onute Valincičute.

— KLK moterų draugijos mūsų parapijos skyriaus planuojamas drabužių ir indų išpardavimas bus birželio 5 ir 6 d.d. naujojoje Anapilio parodų salėje. Jei kas turėtų atliekamų ir gerame stovyje drabužių bei indų, prašome sekmadienį atvežti į Kat. moterų draugijos kambarį prie parapijos salės. Išpardavimo pajamos bus panaudotos Lietuvos našlaičių paramai.

— Mišios gegužės 31, sekmadienį, 9.30 v.r. už a.a. kun. Joną Staškevičių (XXXVII mirties metinės), 11 v.r. už parapiją; Wasagoje 11 v.r. už Gudų šeimos mirusius.

Lietuvių namų žinios

— Gegužės 19, antradienį, įvyko LN valdybos ir pagalbinio organizacijų atstovų susirinkimas. Dalyvavo 37 asmenys. Plačiai diskutuota praeities veikla, pažvelgta į ateities veiklos stiprinimą, ir pateikta eilė pasiūlymų LN veiklos pagyvinimui bei slaugos namų vystymui. Susirinkimui pirmininkavo LN vicepirmininkė Kristina Dambraitė-Janovičienė.

— Gegužės 21, ketvirtadienį, įvyko valdybos posėdis. Buvo nuspręsta: atnaujinti svetainės "Lokys" patalpas, pagerinti patarnavimą ir svetainėje turėti maisto užkandžių. Šiam tikslui vykdyti yra sudarytas komitetas: A. Barysaitė, K. Dambraitė-Janovičienė, V. Drešeris ir R. Juodis. LN priežiūros komiteto pirm. B. Savickas pranešė apie galimybę įruošti liftą, kuris aptarnautų visus tris aukštus. Slaugos namų statybos projekto komiteto pirm. J. V. Šimkus pateikė platesnį pranešimą, liečiantį paduotus prašymus Toronto miesto savivaldybės dėl pageldatinių pakaitimų. Slaugos namų fonde yra \$803,050 įskaitant palūkanas. Ateityje Lietuvių namai bus atidaryti ir antradienio vakarais. Norintieji rezervuoti sales ar kitas patalpas antradieniais, prašomi iš anksto pranešti LN administracijai, tel. 532-3311.

— Sekmadienio popietėje dalyvaus 150 asmenų. Svečių knygoje pasirašė: V. Kosmauskienė iš Kedainių, A. Savickiūšius iš Jonavos, R. A. Vilka iš Mažeikių, V. Kukarskis, V. Vitkauskas, Z. Šarakauskas, J. Balčiūnas iš Kauno, E. Kirvaitis iš Vilniaus, A. Kojalaitis iš West Lorne, Ont., J. J. Biliūnai iš Klivlando. Svečių supažindino ir pranešimus padarė LN valdybos pirm. Vytas Kulnys.

— Birželio 28, sekmadienį, Boyd Conservation Area, Cliffside 2, prie Islingtono ir greitkelio 7 sankryžos, įvyks LN vyrų būrelis ir tautinių šokių grupės "Atžalynas" šaukimo gegužinė. Vyks sportas, žaidimai, šokiai, loterija ir gaivinančių gėrimų bei maisto bufetas, vadovaujamas Janinos Vitkūnienės.

IEŠKAU AUKLĖS (suaugusios merginos) prižiūrėti 2 metų mergaitę 2 dienom per savaitę, o nuo rugpjūčio mėn. 5 dienom per savaitę, taipgi galėtų atlikti ir smulkius namų ruošos darbus. Skambinti tel. 832-0889.

Ar jūsų vaikai ir draugai yra Lietuvių namų nariai?

Stiprinkite LIETUVIŲ NAMŲ ateitį, stokite į narius!

Informaciją teikia: Aldona Barysaitė tel. 763-3362, Valteris Drešeris tel. 233-3334, Lietuvių namų raštinė tel. 532-3311.

LN verbavimo komitetas

GERAS PIRKINYS

Alhambra gatvėje (arti Toronto Lietuvių namų) parduodamas 10 kambarių, atskiras mūrinis namas. 4 dideli kambariai pirmame aukšte, pilnai įrengtas rūsys, didelis – dvigubas garažas. Dėmesio vertas pirkinys. Skambinti tel. 535-2331 arba 537-2869

St. Jokubaitis
Kingsway National R.E.

Aplankykite Kanados lietuvių muziejų-archyvą Anapilyje!

Šių metų parodos: "Kanados lietuvių organizacijos"; "Lietuvos kaimo audiniai prieš 1940 m." ir "Lietuvos spauda 1924-1948". Lankymo valandos: sekmadieniais 10.30 v.r.- 8 v.v.; pirmadieniais 1.00 v.p.p. – 10.00 v.v. **Vedėja**

Prisikėlimo parapijos žinios

— Praėjusį sekmadienį per visas Mišias pamokslus sakė kun. Edis Putrimas. Šiais metais kun. Putrimas bus "Kretingos" stovyklos kapeiliumas per abi parapijos vaikų stovyklas.

— Rengiasi tuoktis Linda Laurinavičiūtė su Algiiu Rugieniu.

— Susituokė Edvardas M. Slapšys su Anne-Marie Neukom.

— Pakrikštyta Leah-Robyn, Darlene (Sukauskaitės) ir James Edwards dukrelė.

— Sekminių novena prasideda šį penktadienį, gegužės 29 d. Daug kas jau turi novenos knygetes namuose. Tie, kurie neturi, prašomi pasiimti, jos padėtos šalia biuletenio. Po Sekminių knygetes prašome sugrąžinti.

— Kun. Placidus Barius, OFM, lietuvių Šv. Kazimiero pranciškono provincijos provincijolas, lankysis Toronto birželio pradžioje ir per Sekmines, birželio 7 d., pasakys pamokslus šventovėje.

— Mišios gegužės 31, sekmadienį, 8.30 v.r. – už Mažulaičių šeimos mirusius, 9.20 v.r. – už a.a. Bronę Kavoliūnienę, 10.15 v.r. – už gyvas ir mirusias motinas (novena), Trečiojo ordino kongregacijos intencija, už a.a. Povilą ir a.a. Mariją Skutius, 11.30 v.r. – už a.a. kun. Bronių Juršką, mirusį prieš vienerius metus.

Toronto miesto ugniagesybos departamentas birželio 2-ą skelbia "Gaisro apsaugos dieną". Programoje tarp 12-2 v.p.p. rotušės aikštėje kalbės burmistrė June Rowlands ir bus pagerbti gaisro metu pasižymėję žmonių gelbėtojai. Gaisrų apsaugos reikalais bus teikiama informacija rodiniais ir specialia literatūra. Gautas pelnas už parduotąs dešreles ir gaivinančius gėrimus skiriamas labdarai. Rotušėje priešgaisrinės minties plakatai bus išskabinti birželio 1, 2, 3 d.d. Inf.

A.a. Pijaus Jurksaičio atminimui, užjausdami šeimą, Balyis ir Stasė Matulevičiai "Tėviškės žiburiams" aukojo \$25.

Adomo Jakšto spaustuvei aukojo: \$100 – F. Juzėnas.

Šv. Jono lietuvių kapinėms aukojo: \$100 – V. Lapaitienė; \$25 – E. Dickson.

Suvalkių krašto lietuvių išeivijos sambūrio veiklai paremti \$50 aukojo Vytautas Mickus iš Montrealio. Nuosirdžiai dėkojame.

Kanados lietuvių muziejaus archyvo valdyba nuosirdžiai dėkoja Toronto Prisikėlimo parapijos kredito kooperatyvui už \$2,000 auką. R.M.

Aukos slaugos namams A.a. Jono Gudelio atminimui aukojo: \$100 – P. M. Juozaičiai iš Stainerio, Ont.; \$75 – Elizabeta Mardosienė; \$20 – E. Lorencienė; a.a. Gertrūdos Dičpetrienės atminimui aukojo: \$30 – I. Meiklejohn; \$20 – Erika Sernienė; a.a. Pijaus Jurksaičio atminimui aukojo: \$30 – G. Azubalienė; \$25 – V. V. Rauckiai; \$10 – D. Janienė. Iš viso statybos fonde yra \$803,050 (įskaitant palūkanas). Aukos priimamos Toronto ir Hamiltono kredito kooperatyvuose arba siųsti tiesiog šiuo adresu: Labdaros fondas, Lietuvių slaugos namai, 1573 Bloor St.W., Toronto, Ont. M6P 1A6.

IŠNUOMOJAMAS 2 kambarių ir virtuvės butas be baldų. Skambinti tel. 535-7227 Toronto.

IŠNUOMOJAMAS kambarys nerūkiančiam vyrui Dundas West požeminės stoties rajone. Galima naudotis virtuve ir prausykla. Skambinti tel. 763-1664.

JAUNAS VAIKINAS lietuvis iš Vokietijos ieško darbo vasarai nuo liepos mėnesio. Gali prižiūrėti vaikus, dirbti darže arba prie statybos. Skambinti dienomis Andrei Čuplinskaitėi tel. 533-7425 Toronto.

IEŠKAU vienam mėnesiui išnuomoti vasarnamį Wasagoj liepos arba rugpjūčio mėnesiais. Skambinti tel. 255-7954 Toronto.

Dail. Stepono Šetkaus ir Rimo Paulionio aliejinės bei akvarelinės tapybos paroda įvyks gegužės 30-31 d.d. Anapilio parodų salėje. Atidarymas – gegužės 30, šeštadienį, 5 v.p.p. Gegužės 31, sekmadienį, paroda bus atidaryta po 9.30 v.r. pamaldų. Parodą rengia Anapilio moterų būrelis.

Toronto Maironio mokyklos šeimų gegužinė, kuri turėjo įvykti gegužės 30, šeštadienį, Wasagoje yra **ATŠAUKTA**. Prašome tėvelių vaikams atvežti tą šeštadienį į mokyklą. Nuo 9 v.r. iki 10 v.r. atsisveikinimas su auklėtojais ir pažymėjimų išdalinimas. 10-11 v.r. žaidimai ir užkandžiai. Prašome mokinius atsiimti 11 v.r. Taip pat norime priminti, kad šeimos, kurios dar neatsiėmė leidinio, prašomos kreiptis į mokyklos administraciją. **Vedėja**

Toronto Maironio mokyklai aukojo a. a. J. Gudelio atminimui: \$50 – M. Gudeliene; \$30 – O. V. Narušiai; \$20 – R. G. Paulioniai.

Karavanas, didžiausias tarp tautinis metinis festivalis Šiaurės Amerikoje, 24-šiais savo veiklos metais birželio 19-27 d. Toronto švęs Kanados 125 gimtadienį. Visam Toronto metropolijoje veiks 36 tarptautiniai paviljonai. Veiks ir "Vilniaus" paviljonas Prisikėlimo parapijos patalpose. Inf.

Toronto miestas skelbia sunkvežimį, dviračių, raštinės įrenginių bei įvairios kitos mašinerijos išpardavimą – varžytynės, kurios įvyks birželio 13, šeštadienį, nuo 9.30 v.ryto miesto transporto aikštėje, 64 Murray Rd., Downsview, Ont. Viską apžiūrėti galima tą pačią dieną nuo 8 v. ryto. Daugiau informacijų teikia Brian Barker Auctions, tel. 520-1224 arba Reikmenų ir užsakymų įstaiga, tel. 392-7326. Inf.

CHIN Radio/TV International, Johnny Lombardi radio ir televizijos stotis, jau daugelį metų aptarnaujanti įvairių tautinių grupių kultūrinį ryšių poreikius, šiemet jau 26-tą kartą rengia tradicines dienas – gegužinę (pikniką) liepos 1-15 d. su įdomia programa, modeliavimo varžybomis, pasilinksminimais. Daugiau informacijų teikia rengėjai, tel. (416) 531-9991. Inf.

MIELI TAUTIEČIAI!

Ar Jūs nesiruošiate aplankyti savo TĖVYNĖS? Jeigu taip – jūsų laukia Kauno turizmo firma "TAKAS". Kreipkitės į mus ir mes jums padėsime susipažinti su Kauno, Vilniaus, Klaipėdos ar Šiaulių miestais, juose esančiais muziejais bei kitomis žymiomis vietomis. Galime jums organizuoti poilsį – Druskininkų, Palangos ar Nidos kurortuose arba vienkiemiuose – prie gražiausių Lietuvos upių ir ežerų. Jūsų laiškas mus pasieks adresu: JOINT-STOCK COMPANY LTD. "TAKAS", Box 108, Kaunas, 3005, Lithuania. Tel. (0127) 738888, (0127) 202206, (0127) 738634. Atminkite – tiesioginiai ryšiai su mumis jums bus pigesni, nei per tarpines firmas. (Sklb.)

PASLAUGOS "RŪTA" PATARNAVIMAI. Siunčiame oro paštą jūsų pačių sudarytus siuntinius. 1 kg kaina \$5.99. Mažiausias svoris 2 kg. Perduodame pinigus iš rankų į rankas neribotais kiekiais. Persiunčiame naujas ir vartotas lengvas mašinas. Galite užsisakyti sovietų gamybos traktorių. Tarpininkaujame norintiems pirkti Lietuvoje žemės sklypą namo statybai, namus ir butus. Teirautis tel. (416) 536-4742 nuo 9 v.r. iki 11 v.v. Toronto.

Referendumo dėl Lietuvos respublikos prezidento institucijos įsteigimo, Lietuvos gen. konsulo Kanadai H. Lapo pranešimu, iš Kanadoje turinčių teisę balsuoti 550 asmenų gegužės 23 d. balsavo 520, iš kurių 10 prieš; 3 balsai užskaityti negaliojančiais. Iš vietovių sužinota, kad Toronto balsavo 218, iš kurių 7 prieš; Hamiltone – 144, visi už.

Vilniaus universiteto bibliotekos direktorė B. Butkevičienė rašo: "Nuosirdžiai dėkojame už mums pastoviai siunčiamus "Tėviškės žiburius".

"Tėviškės žiburių" leidyba besirūpinančios organizacijos KLK kultūros draugijos "Žiburiai" metinis susirinkimas įvyko gegužės 21 d. Anapilyje. Prašome padarę pirmininkę Ramūnė Jonaitienė-Sakalaite, red. prel. Pr. Gaida, spaustuovės vedėjas Vyt. Balčiūnas, revizijos komisijos atstovas Vyt. Aušrotas. Praėjusių metų susirinkimo protokolą perskaitė kun. J. Staškus. Susirinkimui pirmininkavo Balyis Sakalas, sekretoriavo Stasys Dargis. Iš pranešimų buvo matyti, kad šiuo metu didžiausias rūpestis yra paštas, pabranginęs savo paslaugas keturis ar penkis kartus. Tai privertė leidybą kelti laikraščio prenumeratą ir skelbimų kainas. Antras rūpestis – mažėjantis skaitytojų skaičius, kurių nemaža dalis kasmet iškeliauja amžinybėn. Padidėjo skaitytojų skaičius Lietuvoje. Jiems užsako giminių arba draugai, gyvenantys išeivijoje. Nemažai paramos "TŽ" susilaukia iš dosnių aukotojų-rėmėjų, metinio spaudos vakaro ir loterijos. Iš draugijos valdybos pagal rotacinę tvarką išėjo Jonas Danaitis ir Jonas Andrulis. Pirmojo vieton išrinktas Vytautas Bireta, antrojo vieton bus kooptuotas naujas narys. Iš revizijos komisijos pasitraukė Vyt. Aušrotas. Jo vieton bus taip pat kooptuotas naujas narys. Pirmininkę padėjo buvusiams pareigūnams už atliktus darbus, ypač J. Andruliui, kuris valdyboje ėjo įvairias pareigas per ištisus 35-rius metus.

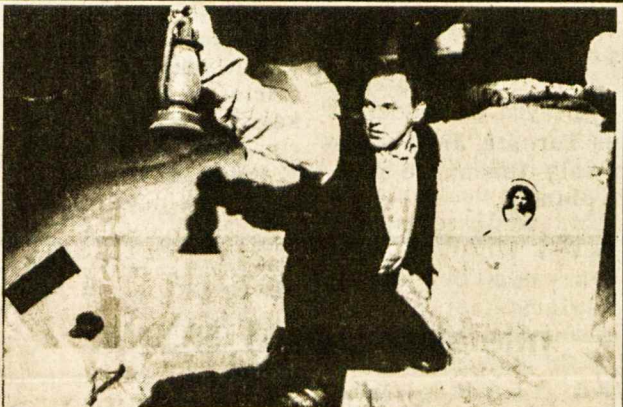
du Maurier Ltd.

WORLD STAGE

June 5 - 20

1992 FESTIVAL OF THEATRE FOR THE NEW WORLD

Eighteen productions – over 100 performances of some of the world's best contemporary theatre – readings, round tables and more!

Sandclavier
North American premiere
State Theatre of Kaunas (Lithuania)

Set in 1936, this penetrating work speaks to stolen and regained human dignity. A moving performance of operatic scope, played with power and exhilaration by a company and a country emerging from the shadows of mighty neighbours.

In Lithuanian, simultaneous translation available

June 5 - 8, Brigantine Room \$21/\$25

CALL THE HARBOURFRONT CENTRE BOX OFFICE, (416) 973-4000 FOR TICKETS

20% discount seniors/students
Ask about our 30% FLEX PACK discount!
All prices include GST

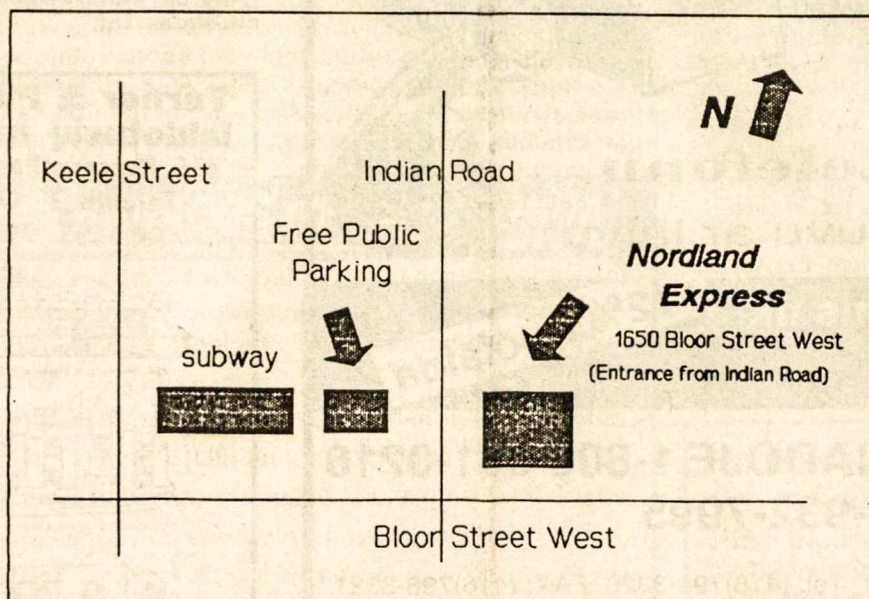
For information and a free brochure, call (416) 973-3000

HARBOURFRONT CENTRE

Pick up **NOW** for details

PAKVIETIMAS

Nordland Express pradeda siųsti siuntinius į Lietuvą. Visi suinteresuoti asmenys kviečiami į atidarymą gegužės 30, šeštadienį, nuo 9 val. ryto iki 9 valandos vakaro.

Nordland Express bendrovė įsikūrusi 1650 Bloor St.W., Toronto, šalia Keele požeminės stoties (Indian Road exit). Patogi aikštė automobiliams statyti.

TELEFONAS: 535-5000

MONTREAL

ANDRĖJA CELTORIŪTĖ šį pavasarį McGill universitete baigė pedagogiką bakalauro laipsniu. Ji aktyviai reiškiasi Kanados lietuvių bendruomenėje, Jau-nimo sąjungoje ir įvairiose dainos grupėse.

Ilgąjį Viktorijos savaitgalį daugelis montrealiečių išvažiavo į gamtą. Kiti turėjo įvairių įsipareigojimų. Sol. Gina Čapkauskienė su grupe Montrealio šaulių buvo išvykusi į Hamiltoną šaulių suvažiavimui.

Montrealio vyrų oktetas, vadovaujamas muz. Aleksandro Stankevičiaus, su savo įvairia programa išvažiavo koncertuoti į Worcester, Mass.

Pakrikštytos: George ir Darlene Levinscas dukrelė Natasha-Marie vardais; Yvan ir Sonia (Kušleika) dukrelė Karina-Julie vardais.

A.a. Marija Janukavičienė (Streiles), 68 m. amžiaus, mirė gegužės 13 d. Iš Šv. Kazimiero šventovės gegužės 15 d. palaidota Notre Dame des Neiges kapinėse. Liūdi du sūnūs ir duktė su šeimomis bei kiti artimieji. **B.S.**

EUROPARCEL

Aptarnaujame Lietuvą, Latviją, Estiją, Ukrainą, Rusiją, Moldaviją, Gudiją

4⁴⁰ per kg

(Maskva ir Peterburgas)

Siuntiniai pristatomi tiesiog į namus. Nėra nei maksimumo, nei minimumo svorio. Neskaitome už C.O.D.

MONTREALYJE 2600 RUE LEGER, LASALLE

Lengvai prieinama pakrovimui ir iškrovimui. Nemokama automobilių aikštė.

Valandos: nuo pirmadienio iki penktadienio, 7 v.r. – 4 v.p.p.

847-0881 SKAMBINKITE INFORMACIJOS IR APTARNAVIMO REIKALAIS.

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

Namai - Automobiliai - Prekyba - Atsakomybė
3907A Rosemont Blvd., Montreal, Que. H1X 1L7
Tel. 722-3545 FAX 722-3546
JOANA ADAMONYTĖ, A.I.B. DONNA SVRAKA, A.I.B.
PETRAS ADAMONIS, C.I.B. Res. 256-5355
Greitas ir tikslus patarnavimas. Pasitelkiamas nepareigoja apsidrausti.

LITAS MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

1475 DeSeve St., Montreal, Que. H4E 2A8
Tel. 766-5827; 766-5830

Skyrius: 3907A Rosemont Boulevard

VISI BANKINIAI PATARNAVIMAI

AKTYVAS – virš \$29,000,000 REZERVAS – virš milijono.

MOKA UŽ:

Certifikatus 1 m. – 7 %	Taupymo – special. – 4 %
Certifikatus 2 m. – 7 1/4 %	Taupymo – su gyv. dr. – 3 1/2 %
Term. indėlius:	Taupymo – kasdienes – 3 3/4 %
1 metų – 6 1/4 %	Einamos sąsk. – 3 %
180 d. - 364 d. – 6 %	RRIF-RRSP – 1 m.term. – 7 1/4 %
120 d. - 179 d. – 5 1/4 %	RRIF-RRSP – 2 m.term. – 7 1/4 %
60 d. - 119 d. – 5 1/2 %	RRIF – RRSP – taup. – 4 %
30 d. - 59 d. – 4 1/2 %	

IMA UŽ:

Nekiln. turto nuo 8 1/2 %, asmenines – nuo 9 1/4 %

Informacija apie naujausias palūkanas "Lite"

KASOS VALANDOS:

	1475 DeSeve	3907A Rosemont
Pirmadieniais	9.00- 3.00	10- 2
Antr., treč.	9.00- 3.00	
Ketvirtadieniais	12.00- 8.00	3.00- 7.00
Penktadieniais	10.00- 6.00	2.00- 6.00

PARDUODU labai gerai išlaikytą 1989 m. automobilį (van) Dodge Ram. Išvažinėta 22.000 mylių. Gera kaina. Skambinti Jonui tel. 279-6875.

PARDUODAMAS Wasagoje lietuvių rajone ant dvigubo sklypo, gerame stovyje, elektra šildomas, su visais patogumais ir baldais dviejų nemažų miegamųjų vasarnamio su garažu ir kabina. Graži aplinka. Skambinti tel. 1-705-429-6129 Wasaga Beach.

MIKOLAINIS VALTERIS atlieka stalias, plytelių dėjimo, vonių, tualetų ir prausyklų įrengimo darbus už prieinamą kainą. Skambinti tel. 769-5024 Toronto.

SKRENDATE Į LIETUVĄ? Žymiai pigiau parduodamas bilietas į Vilnių per Šveicariją. Tai išskili ir pati patogiausia oro kelionė. Bilietas galioja nuo 1992 m. gegužės mėn. Skambinti tel. 234-5842 vakarais.

EUROPEAN CATERING
Gaminamas maistas visom progom, parūpinama salė, muzika, gėlės, subvarkomi gėrimų (baro) reikalai. Skambinti bet kuriuo laiku: Antanas Gataveckas tel. (416) 234-0243 arba 605-1883 Toronto.

"REBE CARPENTRY"
Pigios kainos. Atliekame įvairius darbus: remontuojame, statome priestatus, naujus namus, juos suplanuojame. Skambinti tel. (416) 527-7689 Hamiltone.

WASAGOJE lietuvių rajone išnuomojamas vasaros sezonui vieno miegamojo butas su atskira prausykla ir įėjimu. Skambinti tel. 243-3294 Toronto.

PARDUODAMAS grynas bičių medus. Kreiptis pas bitininką J. Norkų (didesnius kiekius pristatų į namus) tel. 389-8179. Taip pat galima gauti Anapilio knygyne.

ATOSTOGOS SAULETOJ FLORIDOJ. Kambarys ir prausykla, vėsinimas, apšildomas baseinas, pusryčiai – savaitei \$200. Miegamas kambarys, bendra prausykla – savaitei \$150. Arti parduotuvių ir pajūrio. Skambinti arba rašyti: A. Zupkus, 5886 Guest Court, North Fort Myers, FL 33903, USA. Tel. (813) 656-5886.

NEKILNOJAMO TURTO įkainotojų įstaiga (brokerinė kontora) "VITAS" padės jums nupirkti namus, butus, sodybas Lietuvoje. Kreiptis: V. Bukaveckas, Didlaukio g. 44-91 Vilnius, Lithuania. Tel. 762738.

AUDRONĖ KAIRYS

makrobiotikos konsultantė

* diagnostika
* skaitingumo dieta
* svorio ir energijos reguliavimas
* gydymas maistu ir mankšta
Dėl konsultacijų skambinkite į makrobiotikų centrą "It's a great life".
Tel. Toronto (416) 255-1049 (voice message)